ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി, നമ്പർ 43

ശ്രീ

പ്രഹ്ലാദചരിതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി, നമ്പർ 43.

ശ്രീ

പ്രഹ്ലാദചരിതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

കോപ്പി 500

1114.

എറണാകുളം

സനാതനധർമ്മം അച്ചുകൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

[വില 10 ണ.

മുഖവുര.

'പ്രഹ്ലാദചരിതം' എന്ന ഈ പുസ്തകം, ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിവക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കു, തൃപ്പൂണിത്തുറ ഗ്രന്ഥശാലയിൽ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടിയതാണു്. ഈ കിളിപ്പാട്ടു് കേരളത്തിലെ ഒന്നാംകിടശുകഗാനങ്ങളുടെ ഗണത്തിൽ പെടുത്തുവാൻ തക്ക കവിതാഭംഗിയോ ഉല്ലേഖചാതുര്യമോ ഉള്ളതല്ലെങ്കിലും, ആകപ്പാടെ ഒഴുക്കും പ്രസന്നതയുമുള്ളതും വിശേഷിച്ചു് പഞ്ചവിധഭക്തികളിൽ വെച്ചു് സ്നേഹരൂപവും ക്രോധരൂപവുമായ ഭക്തികളുടെ പ്രകർഷം പ്രസ്തരിക്കുന്നതുമായ ഒരു കൃതിയാകയാൽ, ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം കമ്മിററിയിൽ നിന്നു ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചതാകുന്നു.

പ്രഹ്ലാദചരിതത്തിലെ ഇതിവൃത്തം ഭാഗവതമഹാപുരാണത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. മൂലകഥയിൽനിന്നു പറയത്തക്ക വ്യതിയാനമൊന്നും കിളിപ്പാട്ടിൽ വരുത്തീട്ടില്ല. ഭക്തനായ പ്രഹ്ലാദന്റെ ഹിരണ്യകശിപുവിനോടുള്ള വചനങ്ങൾ, സഹപാഠികളോടുള്ള ഉപദേശം, വിഷ്ണുഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുന്നതു് എന്നു തുടങ്ങിയ ഭാഗങ്ങൾ ഈ കഥയിൽ അതിപ്രധാനമായ സന്ദർഭങ്ങളാണു്.

അവയുടെ വൎണ്ണനയിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ പ്രണേതാവും സവിശേഷം മനസ്സിരുത്തീട്ടുണ്ട്. ഹിരണ്യകശിപുവും പ്രഹ്ലാദനും തമ്മിൽ അനേകം തവണ കൂടിക്കാണുകയും സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ കൂടിക്കാഴ്ചകൾ ഓരോന്നിലും ഹിരണ്യനു വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ പേരിലുള്ള വിദ്വേഷവും തന്മൂലകമായ ക്രോധവും അധികമധികം വൎദ്ധിച്ചുവരുന്നു; അതുപോലെതന്നെ, പ്രഹ്ലാദന് ഭഗവാന്റെ പേരിലുള്ള ഭക്തിസ്നേഹവിശ്വാസങ്ങൾ ഉത്തരോത്തരം ഉൽക്കടമായും വരുന്നുണ്ട്. ഭാവത്തിന്റെ ഈ ക്രമികമായ ആരോഹത്തെ കവി ലേശംപോലും പ്രതിബന്ധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വായനക്കാൎക്കു ബോധപ്പെടുന്നതാണ്. കവി വലിയൊരു പണ്ഡിതനല്ലെങ്കിലും രസജ്ഞനാണെന്നുള്ളതിലേയ്ക്കു് ഇതു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു.

ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെ ആജ്ഞാകരന്മാർ ചെയ്ത മരണകാരകങ്ങളായ പലവിധം ശാരീരബാധങ്ങളിൽ നിന്നു പ്രഹ്ലാദൻ അത്ഭുതാവഹമായ വിധം രക്ഷപ്പെടുന്നു. അപ്രകാരം തന്നെ രക്ഷിക്കുന്നതു വിഷ്ണുഭഗവാനാണെന്ന് ആ ഭക്തൻ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഹിരണ്യകിങ്കരന്മാർ പ്രഹ്ലാദനെ കൊണ്ടുപോയി സമുദ്രത്തിൽ കെട്ടിത്താഴ്ത്തിയപ്പോൾ വരുണഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു് ആ ബാലനെ കരയ്ക്കു കയററി രക്ഷിക്കുന്നു. ഈ അത്യാപത്തിൽ നിന്നു മുക്തനായപ്പോൾ പ്രഹ്ലാദൻ തന്റെ രക്ഷിതാവായ വിഷ്ണുഭഗവാനെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടാൽകൊള്ളാമെ

ന്നു കാംക്ഷിക്കുകയും, ഭക്താഭീഷ്ടത്തെ പൂരിപ്പിക്കുന്നതിൽ ജാഗരൂകനായ ഭഗവാൻ ആ ബാലന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിലുള്ള വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ വർണ്ണന ഈ പുസ്തകത്തിൽ സർവ്വോപരി മനോഹരമായിട്ടുണ്ട്.

"സേവകനുള്ളഴൽ പോക്കുവനെന്നോർത്തു
ദേവനും വൈനതേയോപരി പൊങ്ങിനാൻ.
രണ്ടുപാടും ചാമരങ്ങൾ വീയീടവെ
വിണ്ണവർ പൂമലർകൊണ്ടു പൊഴിക്കവെ
കോടിചന്ദ്രാഭതേടും കുട പൊങ്ങവെ
പാടി നാകസ്ത്രീകളാടിക്കളിക്കവെ
ശംഖനാദം പല വാദ്യം മുഴങ്ങവെ
പങ്കജനാഭനമ്പോടെഴുന്നള്ളിനാൻ"

എന്നു തുടങ്ങിയ ആ വർണ്ണന ഏതു സഹൃദയനേയും രസിപ്പിക്കുന്നതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കവിതാരീതി ഒട്ടും വൃഥാസ്ഥൂലമല്ല. എന്നാൽ അല്പം ചില ഭാഗങ്ങളുടെ ഔചിത്യത്തെക്കുറിച്ചു വായനക്കാർക്ക് അഭിപ്രായഭേദം ഉണ്ടായിക്കൂടായ്കയുമില്ല. ഉദാഹരണമായി ഹിരണ്യകശിപുവിനു ചാമരം വീശുന്ന സ്ത്രീകളുടെ അംഗവർണ്ണനയെ എടുക്കാവുന്നതാണ്. കഥയിൽ വലിയ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കാത്ത ഈ ചാമരഗ്രാഹിണികളുടെ കേശാദിപാദാന്തമായുള്ള വർണ്ണന കുറെ അനുചിതമായിപ്പോയില്ലയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സന്ദർഭത്തിന്നനുസരിച്ച രസസ്ഫൂർത്തിയും അലങ്കാരഭംഗിയും ഈ കിളിപ്പാട്ടിൽ മിക്ക സ്ഥലങ്ങളിലും കാണുന്നുണ്ട്.

“നെററിയായുള്ളോരു മുററത്തിലാമ്മാറു
പററിക്കളിക്കും കുരുൾനിരശോഭയും”
“മന്ദത്തിനോടുമധരബിംബത്തോടു-
മന്ദരാ തോററിതു മുത്തും പവിഴവും
മാലയായിട്ടു ഗളതലമാശ്രിത്യ
ഞാലുവാൻ കാരണം മറെറതുമില്ലഹോ”

ഇത്യാദി ഭാഗങ്ങൾ കൃഷ്ണഗാഥയിലേയും

“ഭാനുവിനെക്കണ്ടു പ്രഹ്ലാദനം തടാ
മാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാനാദരാൽ
ഉത്തമന്മാർ പറഞ്ഞുവച്ചമറിഞ്ഞിട്ടു
ചിത്തപത്മം കണ്ടിരിക്കും കണക്കിനെ.
അർക്കൻ പ്രകാശിച്ച നേരം തമസ്സുക-
ളൊക്കെയും നീങ്ങി മറഞ്ഞിതു ദൂരവേ
മാനസത്തിങ്കലുള്ളന്ധകാരങ്ങളും
ജ്ഞാനേന മാഞ്ഞുപോയീടും കണക്കിനെ.
വാരിജമെല്ലാം വിരിഞ്ഞു ശോഭിച്ചതേ
ശൌരികഥ കേട്ട ചിത്തം കണക്കിനെ”

എന്നു തുടങ്ങിയ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഭാഗവതം കിളിപ്പാട്ടിലേയും ചില വരികളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നവയാകുന്നു.

ഭക്തിരസപ്രധാനമായ ഈ കിളിപ്പാട്ടിൻെറ മുദ്രണത്തിൽ ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിക്ക് കറയേറെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ മുദ്രണത്തിനാസ്പദമായ കയ്യെഴുത്തുപുസ്തകത്തിൽ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ചില വരികളും മററു ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ വരികളുടെ അംശങ്ങളും വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ആ വക സ്ഥലങ്ങളിൽ വരികൾ വിട്ടുപോയിട്ടുള്ളതായി സൂചിപ്പിക്കുവാൻ രേഖയിടുകയല്ലാതെ വേറെ ഗതിയൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മററു ചില ഇടങ്ങളിൽ അക്ഷരങ്ങളുടെ വൈശദ്യക്കുറവുകൊണ്ട് അർത്ഥം മനസ്സിലാകുവാൻ പ്രയാസമുള്ള ചില പദങ്ങൾ ഇതിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ആ വക പദങ്ങൾക്കു നേരെ ചോദ്യചിഹ്നങ്ങൾ ഇടുവാൻ മാത്രമേ കഴിവുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അബദ്ധമെന്നു തോന്നിയ പാഠങ്ങളിലെ അക്ഷരപ്പിഴകൾ യഥാശക്തി നിവാരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു വായനക്കാർക്കു കാണാവുന്നതുമാണ്.

മലയാളഭാഷയിലെ ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്നു മാന്യമായ ഒരു സ്ഥാനം കല്പിക്കാമെന്നുള്ള കാൎയ്യത്തിൽ ആൎക്കും അഭിപ്രായഭേദമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അപ്രകാരമുള്ള ഈ പുസ്തകത്തിൻെറ പ്രണേതാവ് ആരാണെന്നോ അദ്ദേഹം ഏതു കാലത്താണു ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നോ പറയുവാൻ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു യാതൊരു സൂചനയും കിട്ടുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ "ഇതി ശ്രീമഹാഭാഗവ

തെ പ്രഹ്ലാദോൽപത്തി സമാപ്തം" എന്ന് എഴുതിക്കാണുന്നതുകൊണ്ട് ഈ കവി പക്ഷെ ഭാഗവതത്തിലെ മററു കഥാംശങ്ങളെയും ഇങ്ങനെ കിളിപ്പാട്ടായി നിർമ്മിച്ചിരിക്കാമെന്ന് ഊഹിക്കുവാൻ വഴിയുണ്ട്.

ഇതിൻെറ മുദ്രണത്തിൽ അത്യാവശ്യമെന്ന തോന്നിയ ചില പദങ്ങൾക്ക സംക്ഷിപ്തമായ അർത്ഥവിവരണം കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു് വായനക്കാർക്ക് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകം ഇപ്രകാരം തെയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പ്രൊഫസർ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാരവർകളും ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററി കാര്യദർശിയായ വിദ്വാൻ എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകളും വിലയേറിയ ഉപദേശസാഹായ്യങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

എന്ന്,
കമ്മിററിപ്പണ്ഡിതർ,
കെ. വാസുദേവൻമൂസ്സത്.

എറണാകുളം
4—9—114

ശ്രീ

പ്രഹ്ലാദചരിതം.

കിളിപ്പാട്ട്.

ലക്ഷ്മീപതേ! കൃഷ്ണ! ഗോവിന്ദ! കേശവ!
പക്ഷീന്ദ്രവാഹന! പത്മനാഭ! ഹരേ!
രക്ഷഃകുലാരേ! രഘുപതേ! ഗോപതേ!
മോക്ഷദായിൻ! മുകുന്ദാനന്ത! മാധവ!
കാരണപൂരുഷ! നീരജലോചന!
നാരദസേവിത! വാരണമോക്ഷദ!
നാരായണ! ഹരേ! നാരായണ! ഹരേ!
നാരായണ! ഹരേ! നാരായണ! ഹരേ!
ഇത്തരം നാമസങ്കീർത്തനം ചൊല്ലുന്ന
തത്തേ! വരികരികത്തു മനോഹരേ!

സത്വരം പാൽ പഴം പഞ്ചസാരാദിയും
ചിത്തം തെളിവോളവും തരുന്നുണ്ടു ഞാൻ
അല്ലലെല്ലാം കളഞ്ഞീടുവാനുള്ളൊരു
നല്ല കഥ പറഞ്ഞീടേണമോമലേ!
ചൊല്ലിനാളെന്നതു കേട്ടു തെളിവോടു
കല്യമോദം കിളിബാലികയും തദാ.

കരിമുഖനായ തമ്പുരാൻ ചിത്തത്തി-
ലമ്പിൽ കുടികൊണ്ടരുളേണമെപ്പൊഴും
വമ്പിച്ച വാഴപ്പഴങ്ങളും ശക്കര
കൊമ്പിൽ പഴുത്ത പനസവുമപ്പവും

ചെങ്കരിമ്പുമിളന്നീരും വിരിപ്പവിൽ
* മാങ്കനിയും നാളികേരവുമെന്നിവ
നിൻകഴൽതാരതിൽവച്ചു വണങ്ങുവ-
നെങ്കലുണ്ടായൊരു വിഘ്നമകററുവാൻ.
വാണിമാതേ! മമ നാവിലമ്പോടു നീ
കാണി പോലും പിരിയാതെയിരിക്കണം.
വൃഷ്ണികൾ നാഥനായ് വന്നു പിറന്ന ശ്രീ-
കൃഷ്ണനാമുണ്ണി തുണയ്ക്കണമെപ്പൊഴും.
മുക്കണ്ണിൽ (?) മേവിന തമ്പുരാനെന്നുടെ
മുക്കണ്ണനും തിരുവുള്ളമായീടണം.

വ്യാസാദിമാമുനിമാരും ഗുരുക്കളും
ഭൂസുരന്മാരുമനുഗ്രഹിക്കേണമേ!
യോഗീശനാകിയ പ്രഹ്ലാദനാദിയാം
ഭാഗവതന്മാർ പരാശരരാദികൾ
എന്നതിൽ പ്രഹ്ലാദജന്മം പറവതി-
നെന്നാലെളുതല്ല; ചൊല്ലുവനെങ്കിലും:—
പാപഹരമായിരിക്കും കഥയിതു
ഭാഗവതമെന്നു ചൊല്ലപ്പെടുന്നിതു.

നൈമിശാരണ്യം പ്രവേശിച്ചു ശൌനക-
മാമുനിമാർ മഹാസത്രസമാപ്തിയിൽ

---

* മാമ്പഴവിശേഷം (മാവിന്റെ കനി=മാങ്ങക്കനി, മാങ്കനി)

വന്നോരു സൂതനെ വന്ദിച്ചിരുത്തീട്ടു
നിന്നവരോടുരചെയ്തിതു സൂതനും:
യോഗ്യരായുള്ളോരു നിങ്ങളെക്കാണ്കയാൽ
ഭാഗ്യവാനായ് കൃതകൃത്യനായേനഹം;
ഇന്നു സഫലമായ് വന്നിതു ജന്മവു-
മിന്നു മൽഗോത്രം പവിത്രമായ് വന്നുതേ.
ഇത്തരം സൂതവാക്യം കേട്ടവർകളു-
മുത്തരമങ്ങവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ:
മംഗലമായ് വന്നിതത്രയും ഞങ്ങൾക്കി-
ന്നിങ്ങു ഭവാനാഗമിക്കകൊണ്ടു വിഭോ!

അന്യോന്യമിങ്ങനെ ചൊന്നോരു നേരത്തു
ധന്യരാം ശൌനകന്മാരപേക്ഷിക്കയാൽ
നേരെ സഭതൻ നടുവീന്നു സൂതനു-
മോരോ പുരാണങ്ങൾ കേൾപ്പിച്ചനന്തരം
പിന്നെയും ശൌനകരോടുമത്യാദരാൽ
വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ ഭാഗവതത്തെയും.
ഭൂപതിയാകിയ ശ്രീപരീക്ഷിത്തിനു
ശാപമകപ്പെട്ടു മാമുനിയാൽ പുരാ.
'ദുഷ്ടനായ്പ്പോക നീ തക്ഷകനാലഹോ
ദഷ്ടത ചെയ്യുമു മൂലമായ് ഭൂപതേ!'.

എന്നു മുനിശാപമേററു കാരണം
ഖിന്നനായ് വാഴുന്ന നാളിൽ മഹീപതി
ഭാഗവതോത്തമനാകും ശുകമുനി
ഭാഗവതത്തെയവനു കേൾപ്പിച്ചുതേ.
കേട്ടുകൊണ്ടാലും മദീയവാക്യമിതു
വാട്ടമകന്നു ഭൂപാലേന്ദ്രന്മാരേ!

ക്രൂരരാകുമന്നാരസുരരാജാക്കളെ
വൈരഭാവം പൂണ്ടു കൊന്ന ജഗൽപതി
ഭക്തപരായണനായ നാരായണൻ
മുക്തിപ്രദൻ മുകുന്ദൻ പുരുഷോത്തമൻ.

എന്നു മുനിവര്യൻ ചൊല്ലു കേട്ടൊരു
മന്നവനും തൊഴുതിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ
ബന്ധുശത്രുപരനെന്നുള്ളതൊക്കെയും
സന്തതം സജ്ജനസമ്മതം മാമുനേ!
കാരുണ്യവാരിധിയാകുന്ന ദേവനു
വൈരമാരാനോടുമുണ്ടോ നിരൂപിക്കിൽ?
അങ്ങനെയുള്ള ഭഗവാനസുരരെ-
യങ്ങു സൃഷ്ടിച്ചു ഹനിച്ചതുമെന്തിനായ്?
ചോദ്യമതല്ല കഥയിലെന്നാകിലും
ബോദ്ധ്യമെങ്കിൽ പറയേണമിതു മുനേ!

എന്നു ചൊല്ലും ധരിത്രീപതി തന്നോടു
മന്ദസ്മിതം പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ മാമുനി.
എങ്കിലോ കേൾക്ക ഭഗവാൻ പരൻ പുമാൻ
പങ്കജനാഭൻ പ്രളയകാലമതിൽ
സൃഷ്ടിക്ക വേണം ഭുവനത്തെ നാമെന്നു
പുഷ്ടമോദം മനതാരിൽ കരുതിനാൻ.
ലോകത്തെയുണ്ടാക്കിയുള്ളിൽ കടന്നട-
നാകവേയങ്ങു നിറഞ്ഞുകൊണ്ടാൻ പരൻ
മൂലപ്രകൃതിയാം മൂന്നു ഗുണങ്ങളാൽ
തൈലം തിലത്തിലിരിക്കും കണക്കിനെ

സത്വഗുണത്തിനാൽ ഭക്തരെയൊക്കവേ
സത്വരം രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ഹരി.

രാജസംകൊണ്ടു ഖലന്മാരെയൊക്കവേ
രാജീവലോചനൻ സംഹരിക്കുന്നതും
ഇങ്ങനെയുള്ള ഗുണാലൊരു ബന്ധുവു-
മങ്ങവനില്ലെന്നറിക നീ ഭൂപതേ!
അങ്ങനെയെന്തു വരികിലതിന്നു ഞാൻ
മംഗലാത്മാവേ! പറഞ്ഞിടുന്നുണ്ടെടോ,
കുംഭസ്ഥമാകും ജലത്തിൽ ഗഗനവു-
മമ്പിൽ വിളങ്ങുന്നതുപോലെയായിടും.

അന്തരീക്ഷം ഘടത്തിൽ കടന്നിടുമോ
ചിന്തയിൽ തോന്നിയതെന്നിയേ, മന്നവ?
സോമൻ ജലത്തിലിളകുന്ന പോലെയും
വ്യോമത്തിൽ നില്ക്കുന്നവനിളകീടുമോ?
എന്നാലസുരരെയെന്തിന്നു കൊന്നിതു
പന്നഗശായി താനെങ്കിലോ കേട്ടുകൊൾ.
രാജസൂയത്തെ യജിച്ചു യുധിഷ്ഠിരൻ
രാജാക്കളെയും ജയിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ
നല്ലവൻ ചൊല്ലുകേട്ടു നരപാലനും
മല്ലാരി തന്നെസ്പൂജിപ്പിച്ചിതഗ്ര്യമായ്.

എന്നതു കേട്ടൊരു ചേദീശനും തദാ
വന്നു സഭ തന്നിൽനിന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"ഗോപാലനാകിയ കൃഷ്ണനിവിടെയി-
ബ്ഭൂപാലരോടുകൂടെ സ്ഥിതി ചേരുമോ?
അത്രയുമല്ല നല്ലൊരു യാഗമിതി-
ന്നൊത്തു കഷ്ടം വൃഥാ തന്നെയായ് വന്നിതേ.
ഉഗ്രരായുള്ള രാജാക്കളിരിക്കവേ-
യഗ്രിമനെന്നു കല്പിച്ചതാരിഹ?

പൂതനയെക്കൊന്ന പാതകനെങ്ങുപോയ്,
മാതുലനെക്കൊന്ന പാതകനൊക്കുമോ?

ബാലനെന്നുള്ള നാളേ കട്ടു വെണ്ണയും
പാലും ഭുജിക്കുന്ന പാതകനാമിവൻ
തെറ്റെന്നു ക്ഷത്രിയനായിപ്പിറന്നിട്ടു
മറ്റൊരു ജാതിയിൽ മാർഗ്ഗമായ് പുക്കതും
ദോഷങ്ങളിങ്ങനെയുണ്ടിവനെന്നതു
ഭോഷരേ! നിങ്ങളിതെന്തറിയാത്തതും?"
ഉന്നതനാകിയ മന്നവനിങ്ങനെ
ചൊന്നതു കേട്ടു കോപിച്ചു മല്ലാരിയും
വിക്രമം പൂണ്ടവൻ തന്നെയുമപ്പൊഴേ
ചക്രത്തിനാലെറിഞ്ഞിട്ടു കൊന്നീടിനാൻ.

അന്നേരമങ്ങവൻ ജീവനമത്ഭുതം
നിന്നവരെല്ലാവരും കണ്ടിരിക്കവേ
മിന്നൽ പോലെ വിളങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടുടൻ
ചെന്നു മുകുന്ദനോടങ്ങു ചേരും വിധൌ
അന്നേരമങ്ങതു കണ്ടു ധർമ്മാത്മജൻ
നന്ദിച്ചു നാരദനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"പഞ്ചമഹാപാതകം ചെയ്യുവർക്കും സദാ
വഞ്ചനം ചെയ്യുവർക്കും ദുഷ്ടകർമ്മേ
പാരമറുകൊല ചെയ്യും ജനത്തിനും
ധീരതയുള്ള ശഠനും കൃതഘ്നനും

നാരായണനുടെ നാമസ്മരണയാൽ
നേരേ വരും മുക്തിയെന്നു ചൊല്ലും വിധൌ
എല്ലായ്പ്പോഴും ഭഗവാനെ നിന്ദി(?)ക്കുന്ന
വല്ലാത്ത പാപിയായുള്ള നരപതി

മല്ലാരി തന്നോടു ചേരുവാനുള്ളൊരു
വല്ലഭ*മുണ്ടായതെന്തു മഹാമുനേ?
ധർമ്മജൻ ചൊന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞുടൻ
നിർമ്മലൻ നാരദനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:—
ഭക്തിയും കാമവും ക്രോധം ഭയം സ്നേഹ-
മിത്ഥമഞ്ചു വിധം ഭക്തിയെന്നറി

ഓരോന്നിലെ ഫലങ്ങൾ പറഞ്ഞീടുകിൽ
നേരമനന്തമായിട്ടു വന്നീടുമേ
എന്നതിൽ വൈരഭാവത്തിന്നു നേരതാ-
യൊന്നുമില്ലെന്നതറി നീ നരപതേ!
എപ്പോഴുമുള്ളിൽ സ്മരിച്ചിരുന്നീടുകി-
ലപ്പോലെയായ് വരുമെന്നതു നിർണ്ണയം.
കാണുമാറില്ലയോ വണ്ടു പുഴുവിനെ
പ്രാണനോടെ കൂട്ടിലിട്ടടച്ചിട്ടുടൻ
തന്നുടെ രൂപമാക്കിച്ചമയ്ക്കും പോലെ
വന്നു കൂടുന്നിതു ഭാവനയാലെടോ.

അല്ലാതെ പിന്നെയുമുണ്ടൊരു കാരണം
ചൊല്ലാം നൃപഗതികളുള്ളതു ധർമ്മജ!
പണ്ടു വിരിഞ്ചന്റെ പുത്രരായ് നാലു പേ-
രുണ്ടായിതു മഹാതാപസശ്രേഷ്ഠരായ്
ചൊല്ലുമവരെ സനകാദി (1) കളെന്നു
തുല്യരായുള്ളവരില്ലവരോടെടോ.
നാല്വരുമായി വൈകുണ്ഠലോകത്തിന്നു
ദേവമാലോകിതും പോകും ദശാന്തരേ

---

*ശേഷി, കഴിവ്. (1) സനകൻ, സനന്ദനൻ, സനാതനൻ, സനൽകുമാരൻ

ദ്വാരപാലരൌ മുകുന്ദപ്രിയരൌ ദണ്ഡിനൌ
സാരരൌ ജയവിജയാഭിധാനാവുഭൌ

ഉൾപ്പുക്ക പോകുന്ന യോഗികളെക്കണ്ടു
നില്ലിനിങ്ങെന്നു ചൊല്ലിച്ചെറുത്തീടിനാർ.
വാരിതരാകിയ (1) താപസരും തദാ
പാരിച്ച കോപേന ചൊല്ലിനാരിങ്ങനെ:-
“കഷ്ടമീവണ്ണം തടുക്കയില്ലെങ്ങുമേ
ഇഷ്ടമായ് സഞ്ചരിച്ചീടുമെല്ലാർക്കും
ദുഷ്ടരേ! ഇന്നിതുകാരണമായ് ഭുവി
പെട്ടെന്നു ദൈത്യരായുത്ഭവിച്ചീടുവിൻ
ക്രൂരരായ് മൂന്നു ജന്മം കഴിഞ്ഞിട്ടുടൻ
ചേരുക വൈകുണ്ഠലോകമനന്തരം”

എന്നു ശാപത്തെയേററിട്ടവരപ്പോഴേ
വന്നു പിറന്നിതു ദൈത്യരാജാക്കളായ്
മുമ്പിൽ ദിതിക്കു തനയരായിട്ടവ-
രമ്പിൽ ഹിരണ്യകശിപുവായൊന്നതിൽ
സോദരനെക്കൊല ചെയ്തിതു പന്നിയാ-
യാദരവിൽ ഭുവനേശ്വരൻ മാധവൻ
പിന്നെ ഹിരണ്യനും പ്രഹ്ലാദനാകിയ
തന്നുടെ പുത്രനെ ദ്വേഷിക്കമൂലമായ്
സിംഹരൂപം പൂണ്ടു തൂണിൽജനിച്ചിട്ടു
സംഹരിച്ചാനസുരേന്ദ്രനെയച്യുതൻ

രണ്ടാമതും പിറന്നാരവരും ദശ-
കണ്ഠനും കുംഭകർണ്ണനെന്നു ചൊല്ലുവോർ;

(1) തടയപ്പെട്ടവരായും.

അപ്പോൾ ദശരഥൻതന്നുടെ പുത്രനായ്
കെല്പോടു രാമനായ് നിഗ്രഹിച്ചു ഹരി;
ഇന്നു ശിശുപാലദന്തവക്ത്രരെന്നു
മൂന്നാമതും പിറന്നാർ നൃപശ്രേഷ്ഠരായ്;
കൃഷ്ണനായ് വന്നിവരെയൊടുക്കീടുവാൻ
വിഷ്ണു താൻതന്നെ വസുദേവപുത്രനായ്.
ഇത്തരം നാരദൻ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
ചിത്തം തെളിഞ്ഞു ധർമ്മാത്മജനാം മുദാ

സത്വരം മാമുനിതന്നെത്തൊഴുതുടൻ
ബദ്ധാഞ്ജലി പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ
താപസശ്രേഷ്ഠ! നമോ നമസ്സന്തതം
താപങ്ങൾ നീങ്ങും തവ മൊഴി കേൾക്കിലോ
ഉണ്ടു മനതളിരിൽ വിഷാദമതു-
കൊണ്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചിടുന്നു മഹാമുനേ!
ചിത്രം ഹിരണ്യാസുരൻ തനിക്കിങ്ങനെ
പുത്രനെ ദ്വേഷമുണ്ടായതു കേവലം?
പുത്രനേക്കാൾ വലുതായിട്ടു മറ്റൊരു
മിത്രമില്ലെന്നല്ലയോ പരികന്നതും?

എന്നുടെ പുത്രനെന്നുള്ളഹോ വത്സനാം (?)
തന്നുടെ പുത്രനെന്നുള്ളൊരു രാഗവും
അങ്ങനെയുള്ളൂ തനയനിലെന്തിനാ-
യങ്ങസുരേന്ദ്രന ദ്വേഷമുണ്ടായതും?
അക്കഥയൊക്കവേ കേൾപ്പതിന്നായെനി-
ക്കുൾക്കാമ്പിലേറ്റമുണ്ടൊരു കൗതുകം
ധർമ്മജനിങ്ങനെ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
നിർമ്മലൻ നാരദൻ പ്രീതി പൂണ്ടേറ്റവും

മന്ദസ്മിതം പൂണ്ടു മാധവൻ തന്നെയും
വന്ദിച്ചു ധൎമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ.

വാരിജലോചനന്റെ കഥ ചൊല്ലുവാൻ
പാരിലപൂൎവ്വമിതെന്നറിഞ്ഞീടു നീ
എന്നതിലും ചുരുക്കമിങ്ങു കേൾപ്പവ-
രെന്നുള്ളതുമറിഞ്ഞീടു നീ ഭൂപതേ!
പുണ്ഡരീകാക്ഷചരിതാമൃതത്തിനു
പാണ്ഡുസുത! തവ ശ്രദ്ധയുണ്ടാകയാൽ,
പങ്കജനാഭപ്രിയൻ ധൎമ്മനന്ദന!
തിങ്കൾകുലദീപമേ! കുന്തിനന്ദന!
വിഖ്യാതനാകും ഹിരണ്യാത്മജൻകഥ-
യൊക്കവെ ചൊല്ലുവാനാമല്ലനന്തനും

ഒട്ടു ചുരുക്കമായിപ്പറഞ്ഞീടുവൻ
കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതിരത്നമേ!
പണ്ടു ഹിരണ്യാക്ഷനാമസുരേന്ദ്രനും
കൊണ്ടുപോയിജ്ജലേ ഭൂമിയെത്താഴ്ത്തിനാൻ;
പാരിനെ വീണ്ടുകൊൾവാനന്നു പന്നിയായ്
നാരായണനുമവതരിച്ചീടിനാൻ.
മുങ്ങിക്കിടന്നോരു ഭൂമിയെ മെല്ലവെ
പൊങ്ങിച്ചു തേറ്റമേൽ കൊണ്ടുപോരുംവിധൌ
നേരിട്ടെതിൎക്കും ഹിരണ്യാക്ഷനെത്തദാ
കീറിക്കളഞ്ഞു കൊന്നീടിനാനച്യുതൻ.

സോദരൻതന്റെ പരലോകകൎമ്മത്തെ-
യാദരവോടു കഴിച്ചു ഹിരണ്യനും;
അപ്പൊഴുതേ വൈരമുള്ളിൽ വൎദ്ധിച്ചിതു
ചിൽപുമാനോടു ഹിരണ്യദൈത്യേന്ദ്രനും.

പിന്നെയസുരരെയൊക്കെ വരുത്തീട്ടു
ഖിന്നത വന്നതു ചൊല്ലിനിന്നീടിനാൻ.
നാരായണനും നിരോധിച്ചു നമ്മെയും
ചാരേ ചതിച്ചതു ദേവകളല്ലയോ?
ഇങ്ങനെ ചെയ്യിച്ചു വിണ്ണവരും പുന-
രെങ്ങു പോകുന്നതെന്നുമറിയാവതും.

വൈരികളാകിയ ദേവകളെയിനി
സ്വൈരമായ് വാഴ്‌വാനയക്കയില്ലൊട്ടുമേ.
നാരായണനെന്നൊരു ബലം കണ്ടിട്ടു
നേരേ തെളിയുന്നിതു മദം പൂണ്ടവർ.
ശാശ്വതമാകിയ ധർമ്മമത്രേ ഹരി-
ക്കാശ്രയമാകുന്നതും ധരിച്ചീടുവിൻ.
ഗോക്കളും ബ്രാഹ്മണരും സത്യമെന്നിവ-
യൊക്കിൽ ഹരിക്കു ബലു;മതിനാലിനി
അന്തണരെയും പശുക്കളെയും പുന-
രന്തം വരുത്തുക, താപസന്മാരെയും;

ദേവാലയങ്ങളിടിച്ചു കളഞ്ഞിട്ടു
ദേവകളെയും പിടിച്ചു കെട്ടീടുവിൻ;
ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന നേരം ഹരിയുട-
നങ്ങു തേഞ്ഞീടുമപരപക്ഷം* പോലെ.
മായകൊണ്ടേററം മറഞ്ഞുകൊണ്ടങ്ങനേ
ന്യായവും ശക്തിയുമില്ലവനൊട്ടുമേ
വഞ്ചന കോലുമീയഞ്ചനവർണ്ണനെ-
ച്ചെഞ്ചെമ്മെ കണ്ടു കിട്ടീടുകിലിന്നു ഞാൻ

---

* കൃഷ്ണപക്ഷം

കണ്ഠം തെറിച്ചു കളഞ്ഞതെന്റെ വാളിന്നു
വേണ്ടുവോളം രക്തപാരണ നല്കുവൻ.

എന്നവരോടു പറഞ്ഞോരനന്തരം
ഖിന്നയാം മാതാവിനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ.
"അമ്മേ! കരഞ്ഞതു പോരും,മടങ്ങുക
ചെമ്മേ കരഞ്ഞാൽ വരുവതുമെന്തിനി?
ഉണ്മയെച്ചിന്തിച്ചു കാണുന്നതാകിലോ
നിന്മനോദുഃഖത്തിനില്ലൊരു കാരണം
ആത്മാവിനില്ല ജനനമരണമെ-
ന്നാത്മനി നന്നായുറച്ചുകൊള്ളേണമേ.
ദേഹത്തിനുണ്ടോ ജനനമരണവും
മോഹമത്രേയിവ തോന്നുന്നതൊക്കെയും

കേൾക്ക മാതാവേയിതിഹാസമൊന്നിതു
പോക്കുക നിന്മനോദുഃഖമെപ്പേരുമേ.
പണ്ടൊരു രാജാ യുധിയെന്നു പേരതാ-
യുണ്ടായിരുന്നു മകരധ്വജതുല്യനായ്.
വൈരികളോടു പൊരുതു മരിച്ചവൻ
വീര്യസ്വർഗ്ഗം പ്രവേശിച്ചോരനന്തരം
അമ്മഹീപാലകദേവിമാർ ദുഃഖിച്ചു
സമ്മോദമോടു ശവത്തെയും പൂണ്ടുടൻ
കേഴുന്നതു കണ്ടു കാലനും വന്നിട്ടു
കോഴ തീർപ്പാൻ ബാലരൂപേണ ചൊല്ലിനാൻ:-

'കോടിയുഗം നിങ്ങൾ കൂടിക്കരകിലും
പാടേ വരികയില്ലാ മൃതനായവൻ
ഇത്ര വയസ്സു ചെന്നിട്ടു മരിക്കയെ-
ന്നൊരു കഷ്ടം! വൃഥാ കേഴുന്നതെന്തിനായ്!

ദേഹമെന്തു പറയുന്നതു പാർക്കിലൊ
ഹാഹാ കണമാത്രം* മെന്നറിഞ്ഞീടുവിൻ.
ആത്മാവിനെയറിയായ്കനിമിത്തമാ-
യാത്മഖേദത്തിന്നു നിങ്ങൾക്കു കാരണം.
ആകയാൽ നിങ്ങളാരെക്കുറിച്ചിട്ടിനി-
ശ്ശോകിച്ചു കൊള്ളുന്നിതു, ഹാ പസ്ത്രീകളേ?

ദേഹത്തെയോ നിരൂപിച്ചു കേഴുന്നിതു?
ദേഹിയെത്തന്നെയോ? ചൊല്ലുകെന്നോടിദം.
ചത്ത ശവം പോലിരിക്കുന്നിതു ശവം
കൃത്യമെന്താകുന്നതും പറഞ്ഞീടുവിൻ
നിർത്തുവിൻ നിങ്ങടെ ശോകത്തെയൊക്കയു-
മോർത്തു കാണ്മിനഹോ നിങ്ങളുമെന്നെയും.
താതനുമില്ല ജനനിതാനുമില്ല
ഭ്രാതാക്കളും പുനരില്ലെന്നറിക മേ.
ആരുമില്ലാതെ ഞാനുമിഹ ഭൂമിയിൽ
ധീരനായ് സഞ്ചരിച്ചീടുന്നതിന്നമേ.

വാക്കുകൾ മാമകം കേൾക്ക നാരികളേ!
പോക്കുക നിങ്ങടെ സങ്കടമൊക്കയും
പണ്ടൊരു വേടൻ വനത്തിലകംപുക്കു-
കൊണ്ടു വലയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
പെൺപക്ഷി തന്നെ വധിച്ചതു കണ്ടട-
നാൺപക്ഷിയുമതു കണ്ടു കേണീടിനാൻ.
അയ്യോ! വിധിമതം വന്നിതു മാമകം
ചെയ്യുന്നതെന്തു ഞാനിന്നിതു ദൈവമേ?

* കണമാത്രം—നിസ്സാരം

അമ്മയെക്കാണാതെ കേഴുന്ന ബാലരെ
ചെമ്മെ ഭരിക്കുന്നതെങ്ങനെ ഞാനഹോ?

ഖേദത്തിലല്പവും ഭാര്യതാനല്ലയോ
ഹാഹന്ത കേഴുമാറായി ഞാനിങ്ങനെ
എന്നാതിലും മമ ഭാര്യ പതിവ്രതാ
എന്നിനിക്കാണുന്നിതെന്നുടെ പത്നിയെ?
ഇത്ര വലുതായ ബന്ധുവിനെപ്പിരി-
ഞ്ഞെത്ര വാഴ്‌കെന്നാളും കല്പിച്ചിതീശ്വരൻ
വല്ലഭയില്ലാത്ത പാപിയിവനെന്നു
ചൊല്ലുവാനോ വിധി കല്പനയായതും?
ഇത്തരം ചൊല്ലിക്കരയുന്ന പത്രിയെ- (1)
പ്പുത്രി(2)കൊണ്ടെയ്തു കൊന്നീടിനാൻ വേടനും.

അപ്പോലെ കേഴുന്ന നിങ്ങളെയും യമൻ
കെല്പോടു കൊണ്ടുപോകാതെയിരിക്കുമോ?
വല്ലാതെ കേണു കാലങ്ങളെയിങ്ങനെ-
യെല്ലാം കളയാതെ നല്ലതോർത്തീടുവിൻ.
ചാകുമെന്നുള്ളതു നിർണ്ണയമേവനും
പോകുംവഴിക്കുപായം നിനയ്ക്കേണമുള്ളം.
ഈശ്വരനെസ്സദാ ചിന്തിച്ചു സേവിച്ചു
വിശ്വാസമോടു കഴിക്ക കാലമിനി.'
എന്നു ചൊല്ലി യമനും മറഞ്ഞീടവെ
ഖിന്നത നീക്കി തെളിഞ്ഞിതു നാരിമാർ.

അവ്വണ്ണമിന്നു നീ പുത്രശോകത്തെയും
ചൊവ്വോടെ പോക്കിക്കളക ജനനി നീ”

---

(1) പക്ഷിയെ (2) ശരം.

ഇത്തരം വാക്കുകൾകൊണ്ടു ഹിരണ്യനാം
സത്വരം മാതൃദുഃഖമകററീടിനാൻ.
അത്തലെല്ലാമകലെക്കളഞ്ഞിട്ടവൻ
സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നീടിനാൻ ഭൂപതേ!
ബന്ധനാകുന്ന ഹിരണ്യനനന്തരം-
മന്യോടു മേൽവരും കാര്യമോർത്തിട്ടുടൻ
തന്നിലേ മെല്ലവേ ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിതു
മുന്നമേ ചെയ്തുള്ള വിക്രമമൊക്കയും

ദിക്കുകളൊക്കെജ്ജയിച്ചു വഴിപോലെ
ദിക്പാലരേയുമാട്ടിക്കളഞ്ഞതനാഥം
ദേവകളേയും ജയിച്ചിട്ടയത്നമായ്
ദേവനാരികളെക്കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നതും
ഐരാവതത്തെയും കൊണ്ടുപോന്നീടിനേൻ
പോരതിലിന്ദ്രനേയും ജയിച്ചില്ലയോ?
കാലനെക്കൂടെജ്ജയിച്ചിട്ടവനുടെ
കാലദണ്ഡം പാശവും കൊണ്ടുപോന്നതാൻ
അപ്പതി*യോടു പൊരുതു ജയിച്ചിട്ടു
കെല്പോടവൻപുരമൊക്കെക്കവന്നതും

വീറോടളകാധിപനെജ്ജയിച്ചതി-
ലേറിയിരുന്ന ധനം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുടൻ
കൈക്കൊണ്ടു പുഷ്പകമാം വിമാനത്തെയു-
മൊക്കവേ കിന്നരരും വശമായിതേ
പാതാളലോകത്തു ചെന്നു ജയിച്ചഥ
ഭൂമികളൊക്കെക്കവർന്നുകൊണ്ടന്നതും

* വരുണൻ (അപ്പിന്റെ പതി)

ഭീതിയാൽ സൎവ്വജനങ്ങളും വന്നിട്ടു
കൈതൊഴുതിട്ടു സേവിക്കുന്നു സന്തതം
ഇന്ദ്രപദം മഹാരാജപദങ്ങളും
ചന്ദ്രപദവുമടക്കിവാഴുന്നു ഞാൻ

ദാനവന്മാർ രാജാവു ഞാനായതും
ദീനരായ് സേവിച്ചിടുന്നു ദേവാദികൾ.
എന്തിതുകൊണ്ടു കാൎയ്യമെനിക്കിങ്ങിനി-
യന്തമെന്നുള്ളതൊന്നുണ്ടായിരിക്കവേ?
ജന്മമുണ്ടാകയാലേ മൃതി നിൎണ്ണയം
കൎമ്മമൃതി വരായ്വാനെന്തു ചെയ്വു ഞാൻ?
സത്യലോകത്തിലിരിക്കും വിരിഞ്ചനും
സപ്തൎഷികളു (1)മശ്ശങ്കരൻ വിഷ്ണുവും
അഷ്ടവസുക്കളു (2) മാദിത്യരുദ്രരും
പെട്ടെന്നു ഗന്ധൎവ്വചാരണസാദ്ധ്യരും

കിന്നരർ കിമ്പുരുഷാദികളും ബത
ധന്യന്മാരാകും നവമഹൎഷികളും (3)
എന്നിയേ പിന്നെ ജഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധരാ-
യൊന്നൊന്നിയേയുള്ള സൎവ്വജനങ്ങളും
പാരം തപസ്സുകൾ ചെയ്തതുമൂലമാ-
യോരോപദത്തെ ലഭിച്ചുകൊണ്ടീടിനാർ.

---

(1) മരീചി, അത്രി, പുലഹൻ, പുലസ്ത്യൻ, ക്രതു, അംഗിരസ്സ്, വസിഷ്ഠൻ.

(2) ധരൻ, ധ്രുവൻ, സോമൻ, ആപൻ, അനലൻ, അനിലൻ, പ്രത്യൂഷൻ, പ്രഭാസൻ.

(3) കവി, ഹരി, അന്തരിക്ഷൻ, പ്രബുദ്ധൻ, പിപ്പലായനൻ, ആവിർഹോത്രൻ, ദ്രവിഡൻ, ചമസൻ, കരഭാജനൻ ഇവരെ നവയോഗികളെന്നും പറയും.

ഞാനമറ്റുണ്ണം തപസ്സുചെയ്തീടുവൻ
നൂനമിനി മരണമകററീടുവാൻ
മദ്ധ്യേ തപസ്സിൽ മരിച്ചുപോയീടില-
ന്നുത്തമമാം പദവും ലഭിച്ചീടുമേ

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചുറച്ചസുരേന്ദ്രനാം
സത്വരമങ്ങു പുറപ്പെട്ടിതാദരാൽ
മെല്ലവെ നീളേ നടന്നു തപസ്സിന്നു
നല്ല നിലം വേണമെന്നോൎത്തിട്ടവൻ
വിന്ധ്യാചലം കണ്ടു ചിത്തം തെളിഞ്ഞുടൻ
സന്തുഷ്ടനായിക്കരേറിനാനങ്ങതിൽ
ഇപ്പോലെ നന്നായൊരു നിലമില്ലിനി-
ക്കല്പതപസ്സധികം ഫലം നല്കുമേ
എന്നങ്ങുറച്ചു ഹിരണ്യാസുരൻ തദാ
പിന്നെസ്സമാധിയായിട്ടു നിന്നീടിനാൻ.

മന്നിലങ്ങൂന്നിന്നു പാദമിളക്കാതെ
നന്നായുയൎത്തിത്തൊഴുതു കരങ്ങളാൽ
പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യഗനായി നിന്നിട്ടവൻ
ചഞ്ചലമെന്നിയെയൂൎദ്ധ്വനയനനായ്
നാസ്ഥിയിൽ ശ്വാസമടക്കിപ്പരബ്രഹ്മ-
വസ്തുവെബ്ഭാവിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നീടിനാൻ.
കണ്ടമൃഗങ്ങളെല്ലാമവൻമേനിമേൽ
കണ്ടുമുരഞ്ഞീട്ടു സ്തംഭമെന്നോൎക്കയാൽ;
കാഷ്ഠമെന്നോൎത്തുടൻ പക്ഷിഗണങ്ങളും
ഗോഷ്ഠങ്ങൾക്കൂട്ടിയും കാട്ടിച്ചിരിക്കയും

പുററിനാൽ മൂടിച്ചിതലരിച്ചേററവും
മുററും ചില മരവും മുളച്ചു തദാ.

ചുററിയും പിന്നെ ലതയാലവന്നടൽ
മററു പറഞ്ഞതു കാരിയം, ഭൂപതേ!
അസ്ഥിമാത്രം പുനരങ്ങ ശേഷിച്ചിതു
അസ്ഥിയും മണ്ണിൽ മറഞ്ഞുപോയൊക്കവേ.
അക്കഥയങ്ങനെ പോക,ത്തുകാലത്തു
ദൈന്യരായുള്ള ദേവാദികളൊക്കെയും
കാടുകൾതോറും മറഞ്ഞുകിടന്നവർ
കൂടെയൊരുമിച്ചുകൊണ്ടുപോന്നീടിനാൻ.

നല്ലകാലം നമുക്കാഗതമായെന്നു
ചൊല്ലി മഹേന്ദ്രനോടും കലർന്നങ്ങനെ
വാനാലകം പുക്കു വാനവർമേവിടും
സ്ഥാനത്തു പിന്നെ വസിച്ചുകൊണ്ടീടിനാർ.
വിണ്ണവർനാഥനതുള്ളിൽ നിരൂപിച്ചു
വിണ്ണവരോടു ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ.
ദുഷ്ടരാകുന്നോരസുരരെ നാമിനി
നാട്ടിൽനിന്നാട്ടിക്കളക വേണ്ടുന്നതും.
ദൈത്യേന്ദ്രനാൽ ധൃതമായ ധനങ്ങളും
പ്രീത്യാ നമുക്കിങ്ങു കൊണ്ടുപോരേണമേ.

പോരിനു പോകെന്നു ചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടു
നേരെയമരരും യുദ്ധസന്നദ്ധരായ്
ദാനവന്മാരോടെതിരിട്ടു ഘോരമായ്
മാനമോടെ പൊരുതീടും ദശാന്തരേ
പോരിൽ പരാജിതരായിട്ടസുരരും
പാരാതെ പാതാളലോകത്തൊളിച്ചതേ.
ആട്ടിക്കളഞ്ഞസുരന്മാരെയൊക്കെയും
കോട്ടയിലും കടന്നീടിനാർ വിണ്ണവർ.

മുമ്പിൽ ഹിരണ്യൻ കവൎന്ന ധനങ്ങളെ
വമ്പോടു വീണ്ടുകൊണ്ടാൎത്തുപുളച്ചവർ

ഘോരനാകുന്ന ഹിരണ്യാസുരന്റെ
ദാരത്തെ*യാരാഞ്ഞു കണ്ടുപിടിച്ചവർ
തേരിലേററിത്തെളിഞ്ഞെത്രയും ദേവകൾ
പോകുന്നനേരത്തു ദൂരവേ നിന്നുടൻ
'നാരായണ! ജയ' എന്നു പാടിക്കൊണ്ടു
നാരദൻ വീണയുമായി വരുന്നതു
കണ്ടതുനേരം മുനിവരൻപാദത്തി-
ലിണ്ടലകന്നു കുമ്പിട്ടിതു ദേവകൾ.
നന്ദിച്ചു മാമുനിയും മാൎഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽ-
നിന്നു മഹേന്ദ്രനോടേവമരുളിനാൻ:—

"എന്തിതു തോന്നുവാനിന്നഹോ നിന്നുടെ-
യന്ധത പാൎത്തുകാൺകിൽ ചെറുതല്ലെടോ
മംഗലനാകിയ നിൻതൊഴിലൊക്കയു-
മിങ്ങനെയായ്‌വന്നതെന്തു, പുരന്ദര?
വൈരികളെ ജയിക്കുന്നതു യോഗ്യമാം—,
നാരികളെക്കൊണ്ടുപോവതു യോഗ്യമോ?
പണ്ടു നീ പെട്ട പാടെല്ലാം മറന്നിതോ?
ഉണ്ടോ കുറഞ്ഞൊരു ചിത്തഭ്രമം തവ?
മത്തനായുള്ള ഹിരണ്യാസുരന്റെ
പത്നിയിവളെന്നതുമറിഞ്ഞീലയോ?

നാരീമണിയാമിവളസുരപ്രിയ
നേരെ പതിവ്രതയെന്നറിഞ്ഞീടു നീ.

* നിത്യബഹുവചനാന്തമായ പദമാണിതു്. 'ദാരങ്ങളെ' എന്നാണു് ശരിക്കു വേണ്ടതു്.

ഇണ്ടലും പൂണ്ടു കരയുന്നിതേററവും
വണ്ടാർകുഴലിയാകും കമലേക്ഷണ
വൈകാതെയിന്നിവളേയയച്ചിട്ടു നീ
നാകപാല! പോക നല്ലതാകുന്നതും."
എന്നു മുനിയരുളും മൊഴി കേട്ടുടൻ
പൊന്നിൻമുടിയൊന്നിളക്കി മഹേന്ദ്രനും
നാരദം പ്രേക്ഷ്യ മന്ദസ്മിതപൂർവ്വകം
ചാതുരതരമിവണ്ണം പറഞ്ഞീടിനാൻ:

"തിങ്കൾമുഖിയാം ദനുജാധിപപ്രിയ
പങ്കജലോചന ഗർഭിണിയാമിവൾ
ഗർഭസ്ഥനാകിയ ബാലനാമെത്രയു-
മത്ഭുതം താതനേക്കാൾ പ്രബലനിവൻ
പാരിലിവൻ ജനിച്ചു വളർന്നീടുകി-
ലാരുമെതിരാകയില്ലെന്നു നിർണ്ണയം.
എന്നതുകൊണ്ടിവളെബ്ബന്ധിച്ചിട്ടിനി
നന്ദനനുണ്ടായ് വരുമളവും മുനേ!
പൊററു വീണീടുന്ന ബാലനേയും കൊന്നു
തെററെന്നിവളെയയച്ചിടുന്നുണ്ടു ഞാൻ.

അല്ലാതെ ഞാനയച്ചീടുകില്ലെന്നതേ
ചൊല്ലാർന്ന മാമുനേ! പിന്നെയെന്നോടിദം."
ദേവേന്ദ്രവാക്യം നിശമ്യ മുനിവര-
നേവം പറഞ്ഞിതു പിന്നെയും ശ്രീപതേ!
"നാളെ ഹിരണ്യൻ തപസ്സും കഴിഞ്ഞിങ്ങു
വാളുമായ് വന്നു കാണുന്നതാകിലോ
ഓരോ ലിപി പറന്നാക്കവേ നിങ്ങളും
പാരാതെ പാതാളേ പോകയാളിക്കും ദൃഢം.

കാട്ടിൽ കരേറി മരത്തിലും മററിനി
മാട്ടിൻ മുകളിലും പൊട്ടിലും പൂകമേ.

തങ്ങളിൽ കാണാതെ വെവ്വേറെ വേറിട്ടു
പൊങ്ങിന ഭീതി കൊണ്ടെത്രയും ദീനരായ്
അക്ഷികൾ നട്ടുകൊണ്ടെങ്ങുമേ കാണാതെ
പക്ഷികൾ പോലെ പറക്കുമല്ലോ ദിശി.
ജീവിച്ചുകൊണ്ടാൽ മതിയെന്നു കല്പിച്ചു
സേവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും കണ്ടിടാം
ഇന്നുമുണ്ടൊന്നു പറയുന്നു നിന്നോടു
നന്നായിട്ടു കേട്ടുകൊൾക സുരപതേ!
എന്നാലിനിക്കും നിനക്കുമറ്റുള്ളമേ
....

പങ്കജലോചനനാം കമലാസനനാം
ശങ്കരനും മററുമുള്ളവർക്കും തഥാ
പാരിടംതന്നിലുള്ളോരു മർത്ത്യർക്കുമി-
ങ്ങീരേഴു ലോകത്തിലുള്ളവർക്കൊക്കെയും
സാക്ഷിയായിട്ടൊരു ദൈവമുണ്ടെന്നതും
സൂക്ഷ്മമായിട്ടറിഞ്ഞീടു നീ സന്തതം.
സർവ്വമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഞാൻ കേൾക്കെടോ;
പൂർവ്വമേവാധിപാദേവിഗർഭസ്ഥിതൻ*
കീർത്തിമാനെത്രയും വിഷ്ണുഭക്തനിവൻ
വാഴ്ത്താവതല്ലിവൻതന്നുടെ വൈഭവം?

ലീലകളിലും ഹരിതന്നിലെന്നിയേ
ചാലേ മനം നിന്നു പോകയില്ലെന്നുമേ

* ദൈവത്തു ശോഭാപതിയുടെ ഗർഭത്തിലുള്ളവൻ

നിദ്ര ചെയ്യുമ്പോഴും ഭക്തിയിങ്കലും
ചിദ്രൂപസക്തനിവനെന്നറിക നീ
അല്ലും പകലും ഹരിഭക്തി മാനസേ
നല്ലവണ്ണം കുടികൊണ്ടിരിക്കും ധ്രുവം.
സേവകന്മാർക്കൊരു ക്ലേശമേശാതി-
ദ്ദേവനും ചക്രിയായിട്ടു പാലിക്കുമേ
ഇങ്ങനെയുള്ളവൻ തന്നാലൊരിക്കലും
മംഗലമെന്യേ വിരോധമുണ്ടാകുമോ?

മല്ലാരിയാം മുകുന്ദൻ പുരുഷോത്തമ-
നെല്ലാവരെയും രക്ഷിച്ചുകൊള്ളും ധ്രുവം.
നാരായണനൊടു നേരായി മററിനി-
യാരുമില്ലെന്നതിനെദ്ധരിച്ചീട്ടു നീ.
ആകയാലിന്നിവളെയും ത്യജിച്ചു നീ
നാകലോകത്തിനു പോക പുരന്ദര!”
നാരദോക്ത്യാ ഹിരണ്യപ്രിയാം വാസവൻ
നേരേ പരിത്യജ്യ വാനിൽ വാണീടിനാൻ.
വാരിജലോചന തന്നോടു കൂടവേ
നാരദൻ പർണ്ണശാലയ്ക്കെഴുന്നള്ളിനാൻ.

ഖിന്നയാകുമസുരഭാര്യതന്നോടു
പിന്നെയിവണ്ണമരുൾചെയ്തു നാരദൻ.
“ക്രൂരബുദ്ധികളെ വെച്ചുകളഞ്ഞിനി
നേരായി രക്ഷിക്കുമീശ്വരനെസ്സദാ
സന്തതം ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടുകിൽ
സന്താപമെല്ലാമകലുമല്ലോ തവ
കാമല പ്രമോദതയെഴുന്നൊരുകൊണ്ടടൻ
ബാലേ! തിരുനാമമോതിയാവോളവും

പൊയ്കയിൽ ചെന്നു കുളിച്ചു ശുചിപൂണ്ടു
വൈകല്യവും മനഃപീഡയുമെന്നിയെ

മന്ദാരമോടു തുളസി ചെമന്തിയും
ചെന്താമര ചെത്തി പിച്ചകം കൊന്നയും
ചമ്പകം നന്തിയാർവട്ടവും മുല്ലയും
ഇമ്പമേലുന്നൊരശോകവും മല്ലിക
എന്നിവയാദിയായുള്ള പുഷ്പങ്ങളെ-
ച്ചെന്നു കൊണ്ടന്നുടനെത്രയും തുഷ്ടയായ്
വിശ്വാസമോടു ഭഗവാനെയർച്ചിച്ചു
വിശ്വകർത്താവിനെക്കൈതൊഴുതീട്ടു നീ
നാമങ്ങളെയും ജപിച്ചീടുകയാവതു-
മാമയമെല്ലാമകന്നു പോകും ദൃഢം.

കാന്തൻ വരുമുളവും കമലേക്ഷണേ!
സന്താപവും തീർത്തു ഭീതിയുമെന്നിയെ
വാണീടുകയിങ്ങു തന്നെ" യെന്നു ചിരം
വീണാധരനും തെളിഞ്ഞരുളീടിനാൻ.
മാമുനിവാചാ ഹിരണ്യാസ്യപ്രിയ
കോമള ദുഃഖമകന്നു വാണീടിനാൾ.
ഇന്നിയും കേട്ടുകൊൾകെന്നഥ മാമുനി
മന്നവൻ ധർമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:—
ക്രൂരനായുള്ള ഹിരണ്യാസ്യരേന്ദ്രനാം
ഘോരമായുള്ള തപസ്സു ചെയ്യുംവിധൌ

മൂലാഗ്നി* വർദ്ധിച്ചു മൂർദ്ധാവുതന്നിന്നു
ജ്വാലയെഴുന്നു തുടങ്ങീതു ഘോരമായ്;

---

* മൂലാധാരത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയ അഗ്നി.

ലോകങ്ങളെല്ലാം ദഹിക്കുന്നതു കണ്ടു
ലോകവാസികളും ഭീതിപൂണ്ടീടിനാർ;
അൎണ്ണവമേഴും കലങ്ങിമറിഞ്ഞുടൻ;
തിണ്ണം ജലദങ്ങളും മുറയിട്ടതേ;
ഉള്ള മലകളെല്ലാമിളകീ തദാ;
തുള്ളിത്തുടങ്ങീതു സൎവ്വജന്തുക്കളും;
പായും നദികളുമൊക്കെത്തിളച്ചുങ്ങ
വായുവും വീശിത്തുടങ്ങീതു ഘോരമായ്;

അൎക്കസോമന്മാർ നിജപദം കൈവിട്ടു;
നിൎഗ്ഗമിച്ചാർ മററുമുള്ള ഗ്രഹങ്ങളും;
ആൎത്തരായേററം മഹാമുനിവൃന്ദവും
വീൎത്തുകൊണ്ടീടിനാർ വാനുലകത്തിലും;
നാകികളും ഭീതിപൂണ്ടു വിറച്ചുട-
നാകുലന്മാരാം മുനികളുമായുടൻ
“നാഥ! പരിപാഹി”യെന്നു ചൊല്ലി ദ്രുതം
വേധാവുതന്നുടെ കാല്ക്കൽ വീണീടിനാർ
ഇണ്ടൽപൂണ്ടുള്ളൊരാ വിണ്ണവർതമ്മെയും
കണ്ടു വിരിഞ്ചനും വ്യാകുലചിത്തനായ്

കൈയുമുയൎത്തി വിധാതാവുമപ്പോഴേ
പയ്യവേ ദേവകളോടരുളിച്ചെയ്തു: —
“നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടായ്വിനെന്തിനുമിഹ
മംഗലം നല്കുവാനുണ്ടു നാരായണൻ
ആമയം പോക്കുവാനിന്നു നമുക്കിങ്ങ
ദാമോദരനെന്നതോൎത്തു കൊണ്ടീടുവിൻ
എന്നതുകൊണ്ടു ഭയത്തെക്കളഞ്ഞിഹ
വന്നതിൻകാരണം ചൊല്ലുവിനാദരാൽ

ദാനവന്മാരാലുപദ്രവമുള്ളതു
ഞാനറിഞ്ഞത്രേയിരിക്കുന്നു മുന്നമേ.

ഇപ്പോഴുമവ്വണ്ണമോ മററതെന്നിയേ
കെല്പോടു നാകലോകത്തെയകന്നിതോ?
കററങ്ങൾ പററലരായവരെത്രയും
തെററന്നു ചെയ്യുവാറുണ്ടോ പുതുമയായ്?
ഇന്നതെന്നു പറഞ്ഞീടുവിൻ നമ്മോടു
പിന്നെയതിന്നുപായം നിരൂപിച്ചിടാം."
സ്രഷ്ടാവിവണ്ണമരുളും മൊഴി കേട്ടു
ധൃഷ്ടനാമിന്ദ്രനും ചൊല്ലിനിന്നീടിനാൻ:—
"നിന്തിരുവുള്ളത്തിനാൽ ജഗത്തൊക്കയും
സന്തതം സൃഷ്ടിപ്പതും ഭവാനല്ലയോ?

സ്ഥാനങ്ങൾ വെവ്വേറെയോരോ ജനങ്ങൾക്കു
ദീനതകൂടാതെ നൽകുന്നതും ഭവാൻ.
സൂക്ഷ്മജന്തു മുതലാദിയിലൊക്കയും
സാക്ഷിയായിട്ടിരിക്കും നിന്തിരുവടി.
ഈരേഴു ലോകം ധരിച്ചരുളുന്നതും
സാരസോൽഭൂതനാകും ഭവാനല്ലയോ?
എന്നതിലും വിശേഷിച്ചു ഭവാനഹോ
ഉന്നതമായ കരുണയുണ്ടെങ്ങളിൽ.
വിഖ്യാതനാകും ഹിരണ്യമഹാസുര-
നിക്കാലമങ്ങു തപസ്സു ചെയ്യും വിധൌ

ഉത്തമാംഗം പിളർന്നിട്ടു മൂലാഗ്നിയാൽ
കത്തിയെഴുന്നു ദഹിച്ചു ലോകങ്ങളും.
ആടൽപൂണ്ടെങ്ങളിരുന്നുകൂടായ്കയാ-
ലോടിവന്നു വയമത്ര ജഗൽപ്രഭോ!

എന്തെന്തവൻറയഭിമതമെന്നാലു
നിന്തിരുവുള്ളത്തിലേറവേണമിനി.
അല്ലായ്കിലോ ജഗത്തൊക്കെയുമിന്നിമേ-
ലില്ലാതെവന്നുകൂടും കരുണാനിധേ!
വിശ്രുതനാം പരമേഷ്ഠിൻ! നമോസ്തു മ-
റ്റാശ്രയമില്ല ഞങ്ങൾക്ക ജഗൽപതേ!”

നാകനാഥനിവണ്ണമുരയ്ക്കും വിധൌ
പോക നാമെന്നു പുറപ്പെട്ടു നാന്മുഖൻ.
രാജഹംസത്തിൻ കഴുത്തിൽ കരേറിട്ടു
രാജീവസംഭവനേറ്റം വിളങ്ങിനാൻ.
ചെന്നു ചൂഴും നിരന്നു മുദാ ദേവകൾ
വന്നു തുടങ്ങീ മുനികളുമാദരാൽ.
മറ്റും മഹായോഗികൾ സനകാദികൾ
മുറ്റും നിരന്നുകൂടീതജൻസന്നിധൌ.
‘സ്വാമിൻ! ജയ! ജയേ’തി പുകണ്ണൊറ്റവു-
മാമോദമോടു ഗീതങ്ങൾ പാടിക്കയും

സാമവേദത്തെയുയരെ ജപിക്കയും
പൂമലർകൊണ്ടുടൻ വർഷം പൊഴിക്കയും
വെണ്മതി പോലെ കുടകൾ നിരക്കവെ-
യുണ്മയിൽ നാരദൻ വീണ വായിക്കയും
അപ്സരസ്ത്രീകൾ കൊണ്ടാടിക്കളിക്കയും
കെല്പോടു നാകികളൊക്കെപ്പുകഴ്ത്തവെ
ഭേരി പടഹമുടുക്ക മുരളികൾ
നേരെ തകിലുമിടയ്ക്ക തമ്മിട്ടവും
ആനകം ദുന്ദുഭി മദ്ദളം തപ്പുകൾ
ചീനക്കുഴൽ കൊമ്പു കാളവും വീണയും

ഉത്തമമാകുന്ന വാല്യങ്ങളൊക്കയു-
മത്യന്തവും മുഴക്കിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങനെ
വാരിജസംഭവനമെഴുന്നള്ളിനാൻ
നേരെ ഹിരണ്യൻ വസിക്കുന്ന ദിക്കതിൽ.
ഈക്ഷണഗോചരനല്ലാത്തസുരനെ-
സ്സൂക്ഷ്മദൃഷ്ട്യാ ദർശിച്ചു വിരിഞ്ചനും.
പുണ്യമിയന്ന കമണ്ഡലുനീരിനാ-
ലബ്ജാജസംഭവൻ പ്രോക്ഷിച്ചു മെല്ലവേ.
പുററീന്നു സർപ്പം പുറപ്പെട്ടതുപോലെ
തെററന്നെഴുന്നേററുനിന്നിതു ദാനവൻ.

മുന്നമെ മാത്രപോരായൊരു ശരീരവു-
മന്നേരമെത്രയും ചിത്രമായ് വന്നതേ.
നീലാഞ്ജനഗിരിപോലെ വളർന്നവൻ-
കോലത്തെ വാഴ്ത്തുവാൻ വേലയുണ്ടെത്രയും.
ചെമ്പിച്ച കേശവും മീശയുമങ്ങനെ
വമ്പിച്ച നെററിത്തടം ചില്ലിവല്ലിയും
ചെമ്പരത്തിപ്പൂവു പോലെ ചുകന്നുടൻ
വമ്പിച്ച കണ്മിഴി കാണ്കിൽ ഭയങ്കരം
ഉന്നതനാസികയും കുഴ കാതതിൽ
മിന്നുന്ന കുണ്ഡലവും മകരോപമം

അമ്പിളിത്തെല്ലു പോലെ വളഞ്ഞെററവും
വമ്പിച്ച ദംഷ്ട്രങ്ങളുമതി ഭീഷണം
വൃത്തമൊത്തുള്ള ഗളത്തിലണിഞ്ഞുള്ള
മുത്തുരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള മാലകൾ.

---

* കണ്ണുകൊണ്ടു കാണ്മാൻ വയ്യാത്തവൻ.

ഉന്നതമാകിയ തോളിന്നു തുല്യമായ്
കുന്നുപോലും പുനരില്ലെന്നു നിൎണ്ണയം.
വൎണ്ണം തിരണ്ടു നീണ്ടുള്ള ഭുജങ്ങളിൽ
തിണ്ണം തിളങ്ങും തരിവള തോൾവള
കല്ലു വെച്ചുള്ള നല്ലംഗുലീയങ്ങളാ-
ലുല്ലസിച്ചീടും വിരലുകൾ പത്തിലും

വിസ്തൃതമാകിയ വക്ഷഃസ്ഥലങ്ങളിൽ
കസ്തൂരിയാദിയായുള്ള ലേപങ്ങളും
നേരെയുദരവും നാഭിപ്പൂത്തമയും
പാരമായുള്ള ജഘനവുമങ്ങിനെ
കാഞ്ചനകാഞ്ചികൾകൊണ്ടു മുറുക്കീട്ടു
പൂഞ്ചേലമീതെ നിരന്നകോണോറവും
ഊരുജാനുക്കളധികമിതെത്രയും
നേരെ ഞെരിയാണിയും പ്രപദങ്ങളും*
ഇങ്ങിനെ നിന്നു വിളങ്ങുമസുരനെ-
യങ്ങു കണ്ടീടിനാർ വിണ്ണവരാദികൾ.

ഉന്നതനാകുമവനമനന്തരം
മുന്നിലാമ്മാറു വിരിഞ്ചനെക്കണ്ടുടൻ
ബന്ധമാനേന ɣ നമസ്കരിച്ചേററവും
തിണ്ണം തെളിഞ്ഞു പുകഴ്ന്നു തുടങ്ങിനാൻ:
"നാന്മുഖായ നളിനാസനായ നമോ
നന്മയേറും ബ്രഹ്മരൂപായ തേ നമഃ
ലോകകർത്രേ നമോ ലോകഭർത്രേ നമോ
ഏകനാകും പരബ്രഹ്മമൂർത്തേ! നമഃ

---

* പാദാഗ്രങ്ങൾ. ɣ ബന്ധം കൂടാതെ.

ആയിരം വട്ടം ചതുര്യുഗം പോകിലേ
ആയിവരും പകലെന്നു ചൊല്ലും വിഭോ!

പിന്നെയൊരു സഹസ്രംകൊണ്ടു രാത്രിയാ-
മന്നാളു നിദ്രയാം കാലമതല്ലയോ?
നിദ്രയാം കാലം കഴിഞ്ഞു ജഗത്തെയും
ഭദ്രമായ് സൃഷ്ടിപ്പതും ഭവാനല്ലയോ?
കാത്തുകൊണ്ടീടുന്നതും ഭവാനെത്രയും
പേർത്തുമഹോ സംഹരിക്കുന്നതും ഭവാൻ.
മൂന്നു ഗുണത്തെയും (1) പൂണ്ടുകൊണ്ടേററവും
നന്നായ് തെളിഞ്ഞു കൊണ്ടീടുന്നതും ഭവാൻ
മായയ്ക്കധിപതിയായങ്ങു മാത്രമായ് (2)
നാനാകലാ (3) രൂപനാഥനായകനായ്

പഞ്ചഭൂതനായ് (4) പ്രപഞ്ചസ്വരൂപനായ്
സഞ്ചിതപഞ്ചവിംശതത്വ (5) രൂപനായ്
വേദാന്തവേദ്യനായ് വേദസ്വരൂപനായ്
ആദിയുമന്തവുമില്ലാത്ത വസ്തുവായ്

(1) സത്വം, രജസ്സ്, തമസ്സ്.

(2) ശബ്ദതന്മാത്രം, സ്പർശതന്മാത്രം, രസതന്മാത്രം, രൂപതന്മാത്രം, ഗന്ധതന്മാത്രം, എന്നുള്ള പഞ്ചതന്മാത്രങ്ങൾ.

(3) ചന്ദ്രകലകൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഷോഡശകലകളുടെ രൂപങ്ങൾക്കു നാഥൻ.

(4) പഞ്ചഭൂതമയൻ.

(5) ക്ഷിതി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം, ഗന്ധം, രസം, രൂപം, സ്പർശം, ശബ്ദം, നേത്രം, നാസിക, ജിഹ്വ, കർണ്ണം, ത്വക്ക്, ഹസ്തം, പാദം, മുഖം, പായു, ലിംഗം, പ്രകൃതി, മനസ്സ്, ബുദ്ധി, അഹങ്കാരം എന്ന ഇരുപത്തിനാലു തത്വങ്ങളിൽനിന്നു കവിഞ്ഞു ഇരുപത്തയ്യാമത്തെ തത്വമായ സദാശിവതത്വം.

നാലു വേദത്തിന്നാലയമായുള്ള
നാലു മുഖവനാം തമ്പുരാനേ! ജയ.
വാണിമാതിൻ മണവാള! ജയ ജയ!
പ്രാണിപതേ! പത്മയോനേ! ജയ ജയ
ആരറിയും നിന്തിരുവടി തന്നുടെ
സാരമായുള്ള വിലാസങ്ങളൊക്കെയും?

അന്ധനാകുന്നോരടിയനിങ്ങോർക്കി-
ലെന്തറിയാം കമലാലയനാം വിഭോ!”
ഇങ്ങനെ ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചു ഹിരണ്യനും
മംഗലപാദങ്ങൾ കൂപ്പി നിന്നീടിനാൻ.
എന്നവൻതന്നെ നോക്കിത്തെളിഞ്ഞേററവും
മന്ദസ്മിതം പൂണ്ടരുളിനാൻ നാന്മുഖൻ:
“സന്തുഷ്ടനായേനഹമസുരേശ്വര!
ചിന്തിക്കിൽ നിന്നോടു തുല്യരില്ലാരുമേ.
എത്രപേരുണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുന്നവർ
ചിത്രം തവ തൊഴിലോർത്തുകാണും വിധൌ.

ദേവവർഷം ശതം ദേഹവും കൂടാതെ
കേവലമസ്ഥിയിൽ ജീവനെ വെച്ചു നീ.
ഉഗ്രമായിത്തപം ചെയ്യുന്നവരിൽ വ-
ച്ചുഗ്രനെന്നുള്ളതും നിർണ്ണയം നീയെടോ.
ചിന്തിപ്പതിനെത്തരുന്നതുമുണ്ടു ഞാ-
നെന്തു വേണ്ടുന്നതു ചൊല്ലുകെന്നോടിനി”
പ്രീത്യാ വിരിഞ്ചനരുളും മൊഴി കേട്ടു
ദൈത്യനഞ്ജലി പൂണ്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ
“ഇച്ഛിച്ച നൽവരം നല്കുന്നതാകിലോ
മെച്ചമായ് ചൊല്ലുന്നതുണ്ടു കൃപാനിധേ!

ജീവജന്തുക്കളായുള്ള വററാലുടൻ
രാവും പകലുമകത്തും പുറത്തുമേ
മംഗലനായ ഭവാനുടെ സൃഷ്ടിയിൽ
തങ്ങന്നാവററാലവദ്ധ്യനായിടുവാൻ
തന്നീടുക വര”മെന്നു കേട്ടിട്ടജൻ
തന്നേനിതെങ്കിൽ ഞാനെന്നരുളീടിനാൻ.
തന്നോട്ടു കൂടി വന്നുള്ളമരന്മാർക്കു
പിന്നെയജനും വിട കൊടുത്താദരാൽ
സത്യലോകത്തെഴുന്നള്ളിത്തെളിഞ്ഞുടൻ
സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നീടിനാൻ നാന്മുഖൻ.

കേട്ടുകൊൾക ഭൂമിപാലേന്ദ്രനമേ!
വാട്ടമകന്നു ഹിരണ്യനന്നേരം
ഇഷ്ടമായുള്ള വരം ലഭിച്ചിട്ടുടൻ
തുഷ്ടനായ് തന്നുടെ നാട്ടിലും പുക്കിനാൻ.
കാഴ്ചയുമായ് വന്നു കണ്ടുകൊണ്ടീടിനാർ
വേഴ്ചയിൽ വന്നുള്ള ദാനവരൊക്കെയും.
എല്ലാവരുമൊത്തു കൂടി വണങ്ങീട്ടു
ചൊല്ലിനാരങ്ങവനോടുമസുരകൾ:-
“നാഥനായുള്ള ഭവാനെ വയമിഹ
പ്രീതിപൂർവ്വം ദർശിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ

എത്രയും പുണ്യമുണ്ടായ് വന്നതുകൊണ്ടു
ചിത്രമത്രേ വരുവാനിഹ കാരണം.
അബ്ജജസംഭവനും പ്രീതിപൂണ്ടുടൻ
തിണ്ണം വരം തന്നതും ഭാഗ്യമല്ലയോ?
ഇന്നുമുണ്ടൊന്നു പറയുന്നതെങ്ങളും
ഖിന്നത വന്നതുമൊക്കവേ കേൾക്കഹോ

അങ്ങു തപസ്സിന്നു പോയോരു നേരത്തു
സംഗരത്തിന്നു*വന്നീടിനാർ ദേവകൾ
പോരിൽ ജയിച്ചു പുരന്ദരൻ നിന്നുടെ
ഭാര്യയെക്കൊണ്ടു പോകുന്നതു കണ്ടുടൻ

നാരദനാകും മുനിവരൻ തന്നുടെ
ഗീതങ്ങൾകൊണ്ടു വീണ്ടീടിനാൻ മെല്ലവേ.
തന്നുടെ പർണ്ണശാലയ്ക്കൽ വച്ചിട്ടുടൻ
ഖിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ"
എന്നവർ ചൊന്നതു കേട്ടു ദൈത്യേന്ദ്രനും
നന്നായ് ചുവന്നിതു കണ്ണുകളേറ്റവും
പല്ലും കടിച്ചു വിറപ്പിച്ചു മീശയും
ചില്ലിതലമൊന്നിളകി വളഞ്ഞുതേ
ഓഷ്ഠാധരവും വിറച്ചതിഭീമമാ-
യട്ടഹസിച്ചു ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ:

"നമ്മുടെ വർത്തമാനത്തെ മറന്നിതോ
ചെമ്മെ വനത്തിലൊളിച്ചു നടന്നതും
ആണ്മയില്ലാതവൻ തന്നെയിന്നെന്നുടെ
കണ്മുന്നിലാമ്മാറു കണ്ടു കിട്ടീടുകിൽ
പാരാതവനെയും കൊണ്ടു വന്നിട്ടു ഞാൻ
നേരെ പിടിച്ചു കെട്ടിച്ചമച്ചീടുവൻ
കേൾപ്പിനസുരകളേ ഇന്നു തൊട്ടിനി-
ക്കെല്ലോടു കാണുകിലെന്നോടു ചൊല്ലുവിൻ
അല്ലായ്കിലോ നിങ്ങൾ കൊല്ലുകിലും മതി
വല്ലായ്മയുണ്ടാമതല്ലയെന്നാകിലോ".

* യുദ്ധത്തിന്

എന്നു നിയോഗിച്ചു പിന്നെ ഹിരണ്യനും
തന്നുടെ സേനയോടുമൊരുമിച്ചുടൻ
നാകലോകം പ്രവേശിച്ചു ജയിച്ചവ-
നാകവേ പിന്നെയടക്കി ഭുവനവും
ഭാര്യയോടും കലർന്നേറം തെളിഞ്ഞവൻ
നേരെയമരാവതിയിൽ വാണീടിനാൻ.
അച്യുതനെക്കൊണ്ടു യോഗ്യമെട്ടപ്പതിൽ
മെച്ചമേ ചിന്തയും പൂണ്ടുകൊണ്ടാദരാൽ
ഇന്ദ്രലോകത്തു യഥാസുഖമാംവണ്ണ-
മിന്ദ്രാരിയും വാണു കൊണ്ടിരുന്നീടിനാൻ.

പാണ്ഡവ! കേട്ടുകൊൾക ദാനവവീരനും
വിണ്ണിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കും പ്രകാരങ്ങളും.
മാണിക്യജാലങ്ങൾകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചുള്ള
ചേണുറ്റെഴും മതിലേഴുണ്ടു ചുഴവും.
ഓരോ മതിലിനും നാലുണ്ടു ഗോപുരം
മേരുശൃംഗോപമം സ്വർണ്ണസമപ്രഭം.
പുത്തൻ മണിനിര കൊണ്ടു പടുത്തുള്ള
രത്നസോപാനമാർന്നതിമോഹനം
പൊന്മയമായ് പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടേറ്റവും
നിർമ്മലമായ തെരുവുകളൊക്കയും

ചിത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ചമച്ചുള്ള ഭിത്തിക-
ളെത്രയുമത്ഭുതം പാർത്തുകണ്ടോളവും.
വെണ്മതിപോലവേ നിന്നു ശോഭിച്ചെഴും
വെണ്മാടജാലങ്ങളിന്നു ചൊല്ലാവതോ?
തോരണംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ വഴികളും
പാരമുയർന്ന മിന്നും കൊടിക്കൂറകൾ

വാരണശാലകൾ വാജിശാലകളും
ചാരുവാം നാടകശാലകളെന്നിവ
ആളിമാരോടു കലൎന്ന തരുണിമാർ
കേളികോലും ഭവനങ്ങളും മോഹനം.

ഉത്തമമാകിയ നൽപുരിതന്നുടെ
മദ്ധ്യത്തിൽ മേവും മഹാരാജധാനിയും
വിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു വഴിഞ്ഞുട-
നെത്രയും മോഹനം പാൎത്തുകണ്ടോളവും
ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുകൊണ്ടുമിടയിടെ-
ച്ചന്ദ്രശിലയാൽ ചമച്ച മുററങ്ങളും
മാളികയും മഹാമണ്ഡപജാലവും
നീളമുള്ളോരു സ്തംഭങ്ങൾ പലതരം
കല്പകദാരുക്കൾകൊണ്ടു ശോഭിച്ചെഴും
ശില്പംകലൎന്നുള്ള പൂങ്കാവനങ്ങളും

പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ലതകളു-
മെപ്പൊഴും വീയി നില്ക്കുമിളന്തെന്നലും
മന്ദം മുരളുന്ന വണ്ടിൻകുലങ്ങളു-
മന്നങ്ങളാദിയായുള്ള പക്ഷികളും
സാരസംകൊണ്ടു ശോഭിച്ചുമേവീടുന്ന
വാരുററു നില്ക്കും സരസ്സുകളൊക്കയും
ഇങ്ങനെയുള്ള രാജ്യത്തിലസുരനാം
പൊങ്ങിനമോദേന വാണുകൊണ്ടീടിനാൻ.
എന്നതുകണ്ടുള്ള ദേവകളൊക്കയും
നന്നായസുരനെസ്സേവിച്ചു മേവിനാർ.

അംബരചാരികളായവരും തഥാ
തുംബുരുനാരദന്മാരും സ്തുതിക്കണം.

രംഭ മുതലായ നാരിമാരൊക്കെയും
വമ്പോടു നൃത്തമാടേണം മഹീപതേ!
സപ്തമുനികളെല്ലാം വന്നു നിത്യവും
സാത്വികരായ് പുരാണങ്ങൾ കേൾപ്പിക്കണം.
കാലത്തു വന്നു ബൃഹസ്പതി നിത്യവും
കാലഫലങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞീടണം.
പാവകദേവൻ പരിചോടശനങ്ങൾ
കേവലം വച്ചുകൊള്ളണമന്നദിനം.

വായുവുമെങ്ങുമടിച്ചു കോരീടണം,
തോയപനല്ലോ തളിച്ചു കൊള്ളുന്നതും.
പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നീടേണമാദരാൽ
കെല്പോടു കാനനദേവതമാരുമേ.
എങ്ങു കണ്ണാടിയെന്നു പറയുന്നോര-
ങ്ങു ശശി മൂർത്തിമാനായി നില്ക്കണം.
ഏറ്റപ്പറഞ്ഞുള്ള കാരിയം ഭൂപതേ!
നേരെ ത്രിമൂർത്തികളെയൊഴിച്ചൊക്കെയും
തന്റെ ചൊൽക്കലടക്കി ലോകങ്ങളും
നന്നായൊരു കടകീഴിൽ വാണീടിനാൻ.

കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതേ! ദാനവൻ
വാട്ടമകന്നു പാലിക്കും പ്രകാരവും.
മേദിനി തന്നിൽ വിതച്ചു വിത്തൊക്കെയും
മോദമോടക്ഷയമായി വർദ്ധിച്ചിടും.
തിങ്ങളിൽ മൂന്നു മഴ പൊഴിഞ്ഞീടണ-
മെങ്ങുമേ നല്ല നിറവിളവാകണം.
ആറും മല കടലും തെളിഞ്ഞേറ്റവും
ചീറോടു ദിവ്യരത്നങ്ങൾ നല്കീടണം.

ചഞ്ചലമെന്നിയേ പൂങ്കാവിലെങ്ങുമേ
തേഞ്ചൊരിഞ്ഞീടണം പൂത്തു നിന്നോററവും.

കാലത്തു പൂത്തു കായ്ക്കേണം തരുക്കളും
ബാലികമാരും പ്രസവിക്ക വേണമേ.
ചൊൽക്കൊണ്ടു നിന്നുള്ള മാനവനിങ്ങനെ
വിഖ്യാതപൌരുഷം വാഴും ദശാന്തരേ
ആടൽ പൂണ്ടീടിന ദേവകളൊക്കയും
കൂടി നിരൂപിച്ചു ചൊല്ലി നിന്നീടിനാർ:
"എത്ര കാലമിവൻചൊല്ലുകൾ കേട്ടു നാ-
മത്ര വസിക്കുന്നതുമഹോ ഖിന്നരായ്"!
മല്ലാരിതൻ ചരണാംബുജമെന്നി മ-
ററില്ലൊരാലംബം നമുക്കു ചിന്തിക്കിലോ.

എല്ലാവരുമായി വൈകാതെ ദേവനോ-
ടല്ലലെല്ലാമുണർത്തിക്ക വേണ്ടുന്നതും.
പന്നഗശായി താനല്ലയോ നമ്മുടെ
ഖിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചതു മുന്നമേ?"
ഉണ്മയോടിങ്ങനെ ചൊല്ലീട്ടു ദേവകൾ
നാന്മുഖനോടുമൊരുമിച്ചു ചെന്നുടൻ
പാലാഴി പുക്കു പുരുഷസൂക്തംകൊണ്ടു
ചാലവേ നിന്നു പുകണ്ണോരനന്തരം
മോദിതനായ മുകുന്ദനമ്പിനോ-
ടാദിതേയാൻ സ്മിതപൂർവ്വമൂചേ മുദാ:

"നിങ്ങളുടെ വ്യസനങ്ങളെല്ലാമഹ-
മിങ്ങറിഞ്ഞത്രേയിരിക്കുന്നു മുന്നമേ.
ഞാനറിയാതെ കണ്ടൊന്നുമില്ലെങ്കിലും
ദീനതയൊക്കെയറിഞ്ഞുപോരുന്നതേ.

എന്നാലുദാസീനമെന്തിനാണെങ്കിലോ
നന്നായതും കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ നിങ്ങളും.
കാലമല്ലോ സകലാർത്ഥമോർത്തീടുകി-
ലാലംബമായിട്ടു പോരുന്നതെത്രയും.
കാലം വരുമളവും പാർത്തുകൊണ്ടിനി
വേലകളഞ്ഞു വാണീടുക വേണ്ടതും.

ബ്രാഹ്മണർ തമ്മെയും ദ്വേഷിച്ചു കർമ്മങ്ങളും
നേരെ മുടക്കിച്ചുമല്ലുകൊണ്ടേററവും
പാതിവ്രത്യംപൂണ്ട യോഷിജ്ജനത്തെയും
പ്രീതിപൂർവ്വം മദംകൊണ്ടു പുണർന്നവൻ
കേഴുമാറാക്കിക്കുലസ്ത്രീജനത്തെയും
പാഴായിത്തരംചെയ്തു വസിക്കയാൽ
ജീവന്മൃതനായിരിക്കുമിപ്പോഴനെ-
ക്കൊൽവതിനായ് മമ ബന്ധമില്ലൊട്ടുമേ.
പുത്രനൊരുവൻ പിറക്കുമിവൻ തനി-
ക്കെത്രയും ഭക്തിമാനായും വരും മയി.

പിന്നെയവനോടു വൈരമുണ്ടാമിവ-
നന്നു ഞാൻ സിംഹമായ് സംഹരിച്ചീടുവൻ"
എന്നരുൾചെയ്തു മറഞ്ഞു മുകുന്ദനാം
ഖിന്നതനീക്കിത്തെളിഞ്ഞു വാനോർകളും
ദാനവൻതന്നെ മൃതനെന്നു നന്നായി
മാനസംതന്നിലുറച്ചു വാണീടിനാർ.
അക്കഥ നില്ക്കട്ടെ ദാനവപത്നിക്കു
ഗർഭംതികഞ്ഞു നോവുംതുടങ്ങീ തദാ.
ധർമ്മം പ്രകാശിക്കവേണമെന്നും നല്ല
കർമ്മഫലമിവണ്ണം വരുമെന്നതും

ദേവകൾക്കുണ്ടായ സങ്കടംപോക്കുവാൻ
ദേവും ഹരിയുടെ നാമഫലത്തിനാം
ശ്രീപതിനാമസ്മരണം ചെയ്യുന്നവ-
ർക്കാപത്തണയുകയില്ലെന്നതിന്നുമേ
നിശ്ചലമായുള്ള ഭക്തിയുണ്ടാകിലി-
ങ്ങച്യുതൻ രക്ഷിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നുമേ
ഭക്തരെ ദ്വേഷിപ്പവർക്കതിന്റെ ഫലം
വ്യക്തമായ് തന്നെ ഭവിക്കുമെന്നുള്ളതും.
ചൊല്ലുള്ള ദാനവവീരന മേന്മയിൽ
നല്ല ഗതി വരുവാനുമങ്ങാദരാൽ

ചേററിൽ മുളച്ചുള്ള താമരപ്പൂവുപോൽ
തെററന്നു പുത്രരത്നം ജനിച്ചു മുദാ.
പുത്രനുണ്ടായെന്ന വൃത്തമിങ്ങപ്പൊഴേ
ചിത്രമായ് ദാനവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ.
ഉണ്ണിയുണ്ടായെന്ന വാർത്തകേട്ടിട്ടവ-
നെണ്ണമില്ലാത്ത സന്തോഷം മുഴുത്തുടൻ
ചൊല്ലിനിന്നീടുന്നവർക്കു കനിവോടു
നല്ല പുടവയുമാഭരണങ്ങളും
തന്നുടെ മെയ്യിലണിഞ്ഞവയൊക്കെയു-
മൊന്നൊഴിയാതെ നല്കീടിനാൻ പ്രീതനായ്.

ഭംഗി പൂണ്ടീടിനോരംഗനമാർകളും
മംഗലപാണികളായി വന്നാദരാൽ
നാലു ദിക്കിങ്കലും ദീപവും വച്ചുട-
നാലയമെല്ലാമലങ്കരിച്ചീടിനാർ.
സ്വർണ്ണങ്ങൾകൊണ്ടു ചമച്ചുകൊണ്ടുള്ളോരു
പൂർണ്ണകുംഭങ്ങൾ നിരത്തിനാരെങ്ങുമേ.

ദാനവരാജനു പുത്രനുണ്ടായെന്നു
മാനിനിമാരും പറഞ്ഞു നിന്നീടിനാർ.
എന്നതു കേട്ടുള്ള ദേവികളൊക്കയും
ഖിന്നഭാവം കളഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു മുദാ.

നന്ദനനുണ്ടായ വാർത്ത കേട്ടെത്രയും
നന്ദിതരാകിയ മന്ത്രികളൊക്കയും
ദൈതേയവീരനരികത്തു ചെന്നുടൻ
ചൈതന്യമുണ്ടായ തോഷം പറഞ്ഞീടിനാർ.
സന്തോഷവാരിധിയിൽ മുങ്ങിയസുരനും
ചിന്ത തെളിഞ്ഞു പൂരിച്ചിതു ദേഹവും
മെയ്യും മറന്നു ചെയ്യേണ്ടും കർമ്മങ്ങൾ *
പയ്യവേയൊന്നുമറിയാതിരുന്നുടൻ
പൊന്മയമാകിയ സിംഹാസനത്തിന്നു
ചെമ്മെയിറങ്ങി നടന്നുടനാദരാൽ

സ്നാനവും ചെയ്തങ്ങു മണ്ടി വന്നിട്ടുടൻ
ദാനങ്ങൾ ചെയ്തു ഭൂദേവരുമായ് മുദാ
മംഗലമാകിയ വേദധ്വനിയോടു-
മൊത്തു തൻ മന്ദിരം പുക്കു സന്തുഷ്ടനായ്
എന്നുടെ വംശം തഴപ്പിപ്പതിന്നായു
വന്നുള്ള പുണ്യമാകുന്ന കുമാരനെ
കൊണ്ടു വരികെന്നു കേട്ടോരു നേരത്തു
കൊണ്ടുവന്നാളൊരു കൊണ്ടൽവേണീമണി.
പട്ടു പുടവയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടന്നവൾ
പെട്ടെന്നു ദാനവൻ കൈയിൽ നൽകീടിനാൾ.

---

* കർമ്മങ്ങൾ.

താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടാദരവോടവൻ
പാങ്ങാകവേ മടിയിൽ കൊണ്ടിരുന്നുടൻ
മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിത്തലയിൽ മുകൎന്നിതു
തന്ത്രികളായുള്ള ഭൂദേവർ ചൊല്ലിനാൽ.
ജാതകൎമ്മം കഴിച്ചിട്ടു ഹിരണ്യനാം
മാതാവു കൈയിൽ കൊടുത്തു തനയനെ
ആരണർ ചൊല്ലിനൊരാശിയും കേട്ടു കേ-
ട്ടാശ തെളിഞ്ഞിരുന്നു സുരവൈരിയും.
നാമകരണം കഴിച്ചു കുമാരനെ-
ങ്ങാമോദമോടു പ്രഹ്ലാദനെന്നാദരാൽ.

നേരേ പറഞ്ഞുകൂടായിന്നവന്നുടെ
സാരമായുള്ള ഗുണങ്ങൾ ഭൂപാലക!
സൎവ്വലോകത്തിനാമാധാരഭൂതനായ്
സൎവ്വകൎമ്മത്തിനും സാക്ഷിയുമായവൻ.
ഭൂദേവരെന്നുള്ള പേരു കേട്ടീടുകി-
ലാദരവോടു വണങ്ങി നിന്നീടുവോൻ.
ഇന്ദ്രിയമായുള്ള വൈരികൾക്കെന്നുമേ
തന്ദ്രി * ക്കുമവ്വണ്ണമേ വശമല്ലവൻ.
തന്നുടെ ജീവനെപ്പോലെ തന്നേ സദാ
നന്നായനുകമ്പയുണ്ടു ജന്തുക്കളിൽ.

സത്രുക്കളായവരെക്കണ്ടുതെങ്കിലോ
ചിത്തമോദേന കൈകൂപ്പി നിന്നീടുവോൻ.
മാനസന്തന്നിൽ കരുണയുണ്ടേററവും
ദീനരെക്കാണുന്നതാകിലോ ഭൂപതേ!

---

* മടി

ആചാര്യനെദൈവമെന്നു കല്പിച്ചുട-
നാചരിച്ചീടുവോൻ വിശ്വാസമോടവൻ.
(1)ആറായ ശത്രുക്കളെജ്ജയിച്ചീടുവാ-
നേറും ബലം പാർത്തുകാണുന്നതാകിലോ.
ശത്രുക്കളെ പ്രശംസിക്കുമവനുടെ
ചിത്രമായുള്ള ഗുണങ്ങളും കാണും വിധൌ

നാരായണൻ തിരുനാമമവനോടു
പാരാതെ ചെന്നങ്ങു ചേരുകമൂലമായ്
കാരിയമായുള്ളതെന്തെന്നറിയാതെ
പാരമാമാനന്ദവാരിയിൽ മുങ്ങുവോൻ.
ദീനഭാവംപൂണ്ടു കേഴുമിടയിടെ
മാനസേ മോദം കലർന്നു ചിരിക്കയും
ഊണു തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള കരുമങ്ങളും
കാണിപോലുമറിഞ്ഞീടുകയില്ലവൻ.
ചിത്തഭ്രമംപൂണ്ടു മത്തനായേററവും
ബദ്ധമോദേന നിലവിളിച്ചീടുവോൻ.

എന്നതു കണ്ടുള്ള മാലോകർ തങ്ങളിൽ
നിന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാരിങ്ങനെ:-
ബാധിതനായിതു വർദ്ധനാ (?) ലെന്നതു
ബോധമേ ഭ്രാന്തിയത്രെയെന്നിതു ചിലർ.
ചൊല്ലാം പിറവിഗുണമെന്നതേ ചില-
രല്ലെടോ ദുഷ്ടതയെന്നു തന്നേ ചിലർ.
ഭീഷണമാകും പുലിയുടെ ഗർത്തിൽ
മൂഷികഖാദക (2) നുണ്ടായതു പോലെ

(1) ആറുശത്രുക്കൾ:-കാമക്രോധലോഭമോഹമദമാത്സര്യങ്ങൾ (2) മാർജ്ജാരൻ

ക്രൂരനാകുന്നോരസുരരാജാവിനി-
ദ്ദാരക(1)നൊട്ടുമേ ചേരുവോന്നല്ലെടോ!

ഇത്തരം ഭാഷണം ലോകർ ചൊല്ലുന്നതും
സത്വരം കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനാം ബാലനും
ദോഷമില്ലാത്ത നമുക്കിവയൊക്കെയും
ഭൂഷണമെന്നു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ.
ഭക്തിക്കു വിഘ്നം ഖലസേവയെന്നതും
വ്യക്തമായ് ചൊല്ലുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളാദരാൽ
സത്തുക്കളോടു വേണം ചേർന്നു കൊള്ളുവാൻ
മുക്തി വരേണമെന്നാകിലങ്ങവനും.
ഇന്നിവനും പുനരിങ്ങനെയായതു
മന്നവ! ശങ്കയുണ്ടാകിൽ ഞാൻ ചൊല്ലുവൻ.

അർഭകനായ് ഗർഭപാത്രമതിൽ പുന-
രത്രവെച്ചുള്ള നാളേ ഭക്തിമാനിവൻ.
ദുഷ്ടനാകും ഹിരണ്യാസുരമന്ദിരേ
പുഷ്ടമോദേന വളർന്നു പ്രഹ്ലാദനും.
(2) വാരിരാശൗ മകരേണ (3) സമന്വിതം
നേരേ മണി വസിച്ചീടും കണക്കിനെ.
എല്ലായ്പോഴും ഹരിയെ സ്മരിച്ചാദരാ-
ലല്ലലകന്നു വളർന്നുകൊണ്ടീടിനാൻ.
വിത്തു ചെറുതായിരിക്കിൽ വൃക്ഷങ്ങളു-
മൊത്തുകാണ്കിൽ ചെറുതായ് വന്നുകൂടുമോ?

നല്ല പ്രണവം(4)ചെറുതായിരിക്കിലും
ചൊല്ലാവതല്ലതിന്റെ ഫലമേവനും.

---

1) പുത്രൻ. (2) കടലിൽ. (3) മകരമത്സ്യത്തോടു്. (4) ഓംകാരം.

അങ്ങനെ തോന്നുമജ്ഞാനികൾക്കൊക്കെയും
മങ്ങാത ബാലകനാകിലും ഭൂപതേ!
പാരമായുള്ളൊരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാ-
ലാരുമെതിരവനോടില്ല നിർണ്ണയം.
നാരായണനായ കല്പകശാഖിയെ
നേരോടു ചിന്തയിൽ ചിന്തിച്ചിരിക്കയാൽ
ഭക്തിയായുള്ളൊരു വല്ലിയെസ്സർവ്വദാ
സക്തിയോടുമാശ്രയിച്ചുള്ള മൂലമായ്

നല്ല ഫലങ്ങളെ നല്കി നിന്നീടുമേ
മല്ലാരിഭക്തിയായുള്ളൊരു വല്ലിയും.
ഭക്തിയായുള്ള മാതാവിനെച്ചിന്തയിൽ
നിത്യവും വിശ്വസിച്ചിട്ടു വസിക്കയാൽ
ജ്ഞാനമായുള്ള മുലപ്പാലു തന്നെയും
മാനിച്ചു നല്കി വളർത്തു മാതാവു താൻ.
ചങ്ങാതിമാരോടു ക്രീഡിക്കിലും
മംഗലമായ നാമസ്മൃതിയെന്നിയേ
മറ്റൊന്നിലും ചെന്നു ചിത്തമൊരിക്കലും
പറ്റുകയില്ലതു സൽസ്വഭാവമെടോ!

ദിവ്യഗുണമുള്ള ദൈത്യകുമാരനും
ചൊവ്വോടിളന്തിങ്കൾ പോലെ വളർന്നിതേ.
കേൾക്ക മഹീപതേ! ബാലന്റെ വത്സര-
മാക്കമൊടഞ്ചാറു ചെന്നോരനന്തരം
ഗർവ്വിതനായ ഹിരണ്യനക്കാലത്തു
കാവ്യ * നാകും ഗുരു തന്നെ വരുത്തിനാൻ

* ശുക്രൻ

സൽക്കാരപൂർവ്വമിരുത്തീട്ടു തന്നോടെ-
യുൾക്കാമ്പിലുള്ള മനോരഥമുരചിവാൻ:
"ഭൂപതിയായ് മമം പുണ്യംകൊണ്ടേററവും
താപമകന്നു വാണീടുന്നവർക്കഥോ

ഭൂതിയായുള്ളൊരജ്ഞാനേന മാനസേ
നീതിയായുള്ളതു തോന്നുകില്ലോട്ടുമേ.
മൽകുലദേവതയും ഗുരുവും ഭവാ-
നോർക്കിൽ തവ ദാസനത്രെയടിയനും
പുത്രനു വിദ്യ പഠിപ്പിയാത്തുള്ളോരു
ശത്രുക്കൾ മാതാപിതാക്കളാകുന്നു പോൽ
പുന്നാമമായ x നരകത്തിൽ വീഴാതെ-
യെന്നെ രക്ഷിപ്പതിന്നായ പ്രസാദനം
വിദ്യ പഠിപ്പിക്ക വേണം ഭവാനിനി-
യുൽകണ്ഠയാ ശിക്ഷയോടേററവും.

യൗവനാരംഭം വരുമളവും പാർത്തു
പയ്യവേ താൻ യുവരാജ്യവും നല്കണം
ആത്മജൻ ലോകം ഭരിപ്പതു കണ്ടട-
നാത്മമോദേന വസിക്കവേണം മമ".
ഇത്തരം മാനവചിത്താഭിലാഷങ്ങൾ
സത്വരം കേട്ടു ശുക്രൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ
"അങ്ങനെ തന്നെയൊരന്തരമില്ലിതി-
നിങ്ങിതെന്നാൽ കുറവുണ്ടാകയില്ലെടോ!"
എന്നരുൾചെയ്തു സൌധാന്തം y പ്രവേശിച്ചു
നന്ദിതനായിരുന്നീടിനാൻ കാവ്യനും.

---

x പുത്ത് എന്ന നാമമായ   y മന്ദിരാന്തരത്തെ (എഴുതിയതു)

ചൊന്നവണ്ണംതന്നെ പ്രഹ്ലാദനും തദാ
ചെന്നു ഗുരുവരൻമാരത്തിങ്കലുടൻ
ബാലകന്മാർ പലരോടുമൊരുമിച്ചു
കാലെ പഠിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ വിദ്യകൾ.
കാവ്യങ്ങൾ നാടകാലങ്കാരമൊക്കയും
ദിവ്യമാം നീതിശാസ്ത്രം ലക്ഷണങ്ങളും
ഭൂപതിമാൎക്കു വേണ്ടുന്ന ഗുണങ്ങളും
ചാപം തുടങ്ങിയുള്ളായുധവിദ്യയും
പട്ടാഭിഷേകത്തിനുള്ള വിധികളും
വാട്ടമെന്യേ ലോകരക്ഷ ചെയ്യുന്നതും
തന്നിലധികരായുള്ളവർ(1)തമ്മോടു
നന്നായ് നിരന്നു (2) ചേരേണ്ടും പ്രകാരവും
തുല്യരായുള്ളവരോടു യുദ്ധം ചെയ്തു
വെല്ലുവാനുള്ള സമൎത്ഥതയൊക്കയും
പഞ്ചതന്ത്രവും (3) ചതുരുപായങ്ങളും (4)
ചെമ്മെ ഭോഗം ഭുജിക്കും പ്രകാരവും
പുണ്യകൎമ്മങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടും വഴികളും
വൎണ്ണാശ്രമങ്ങൾ ധൎമ്മങ്ങളിതൊക്കയും
മന്നവന്മാൎക്കു വേണ്ടുന്ന ധൎമ്മങ്ങൾ മ-
റ്റന്യങ്ങളുമായുള്ളതുമഭ്യസിച്ചുടൻ
കെല്പ്പഠിച്ചു വിരക്തിവന്നിട്ടു ത-
ന്നുൾക്കാമ്പിലിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു തന്നിലെ:

(1) തന്നെക്കാൾ ബലമേറിയവർ (2) യോജിച്ച് (3) മിത്രഭേദം, മിത്രസംപ്രാപ്തി, കാകോലൂകീയം, ലബ്ധപ്രണാശം, അസംപ്രേക്ഷിതകാരകം എന്ന അഞ്ചു തന്ത്രങ്ങൾ. (4) സാമം, ദാനം, ഭേദം, ദണ്ഡം.

"സന്തതം വിദ്യ പഠിച്ച കാലം വൃഥാ
ഹന്ത ഭോഷന്ന ഹരിസ്മൃതിയെന്നിയേ
കണ്ണൻതിരുനാമമില്ലാത്ത ശാസ്ത്രങ്ങൾ
വെണ്ണീററിലാഹുതി ചെയ്യുന്നപോലെയാം
മുന്നമേ തന്നെയറിയാത്ത മൂഢരെ-
പ്പിന്നെയും വൻകുഴിക്കാക്കമിഴ്ത്തുന്നതും
മുന്നമേതന്നെ മൃതനായവൻതന്നെ-
ക്കൊന്നീടുമാറുമുണ്ടോ പുനരേവനും?

അന്ധനായുള്ളവൻതന്നെയും കൂപത്തി-
ലുന്തീടുമോ പുനരേവനും പാർക്കിലോ?
താതനൊന്നുമറിയാഞ്ഞു കൊണ്ടല്ലയോ
നീതിശാസ്ത്രം പഠിപ്പാൻ നിയോഗിച്ചതും?
എന്നാലുമീശ്വരനല്ലോ മമ പിതാ
വന്ദിതനല്ലോ നിരൂപിച്ചു കാണ്കിലോ.
എപ്പൊഴും കാത്തു രക്ഷിച്ചുകൊള്ളും നാഥ-
നിപ്പോൾ മനസ്താപമൊക്കെക്കളകമേ"
എന്നിവയെല്ലാം നിനച്ചു പ്രഹ്ലാദനും
നന്നായ് സുഖിച്ചു വാണീടിനാൻ ഭൂപതേ!

രാജാവൊരിക്കൽ നവരത്നമണ്ഡപേ
* രാജമാനനായത്രേ തരണിവൽ
രത്നസിംഹാസനം പ്രാപ്യ സന്തുഷ്ടനായ്
രത്നമാല്യാഭരണം പൂണ്ടു ശോഭയാ
ആലവട്ടങ്ങളും വെഞ്ചാമരമെന്നിവ
ബാലതരുണിമാർ നിന്നു വീശീടവേ

---

* രാജമാനൻ=ശോഭിക്കുന്നവൻ.

പൂവേണിമാരുടെ രൂപഗുണങ്ങളെ
നാവിനാൽ വാഴ്ത്താവതല്ല നരപതേ!
വണ്ടിൻനിരകളും കൊണ്ടലുമിണ്ടലാൽ
മണ്ടുമേ കുന്തളകാന്തി കാണും വിധൌ

പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രനാം നെഞ്ചകത്തെപ്പൊഴും
ചഞ്ചലം നല്കും നിടിലവും മോഹനം
നെററിയായുള്ളോരു മുററത്തിലാമ്മാറു
പാററിക്കളിക്കും കുരുന്നിര ശോഭയും.
നീളത്തിലുള്ള കറികളതിനുള്ളിൽ
മേളം കലർന്ന തിലകാഭ ചൊൽവതോ?
മുല്ലബാണനുടെ വില്ലിനെ വെല്ലുന്ന
ചില്ലിക്കൊടിയിണയ്ക്കൊപ്പു ചൊൽവാൻ പണി
വാരിജം വെല്ലുന്ന ലോചനം പാർക്കിലോ
മാരനു നല്ലോരു ബാണങ്ങളായ് വരും.

കണ്ണാടിയോടു തിറം* കൊണ്ടുപോരുന്ന
ഗണ്ഡത്തിലാമ്മാറു മിന്നുന്ന കുണ്ഡലം
എൾപ്പൂവിനുമഴലുൾപ്പൂവിലുണ്ടല്ലോ
കെല്പോടു നാസികയ്ക്കൊപ്പമല്ലായ്കയാൽ
ഉന്നതിനോടുമധരബിംബത്തോടു-
മന്തരാ തോററിതു മുത്തും പവിഴവും
മാലയായിട്ടു ഗളതലമാശ്രിത്യ
ഞാലുവാൻ കാരണം മറെറാന്നുമില്ലഹോ
സുന്ദരമാം മുഖകാന്തികണ്ടേററുതേ
ഇന്ദുവും പങ്കജവുമൊരുമിച്ചുടൻ

* കപ്പം

അല്ലും പകലും പൊരുത്തുകൊണ്ടീടുവാൻ
വല്ലഭമില്ല നിന്നീടുവാനേകനായ്
കംബുവും കണ്ടത്തിനോടു തോററിട്ടു പോ-
യംബുധിതന്നിൽ മുഴുകി നടന്നതേ
ചെമ്പൊൽക്കരങ്ങളാത്തുമ്പിക്കരത്തിനു
കമ്പം വരുത്തി മേവീടുമങ്ങേററവും
മിന്നൈ[v]വരിവളകൊണ്ടു ശോഭിച്ചുകൊ-
ണ്ടംഗുലീയങ്ങളണിഞ്ഞതതിമോഹനം
ചാരുവായുള്ളോരു പൊൽക്കലശങ്ങളും
നേരോടെതിരില്ല കൊങ്കകളോടെടോ!

ആലിലപോലെ വിലസുമുദരവും
നീലിമ പൂണ്ട രോമാളിയും മോഹനം
മുഷ്ടിതന്നുള്ളിലടങ്ങുന്ന മദ്ധ്യവും
പട്ടുടയാടയും രത്നകാഞ്ചികളും
പൊൽത്തൂണുപോലെ വിലസും തുടകളും
പുത്തനാം ചെപ്പിനെ വെല്ലും മുഴങ്കഴൽ
മോഹനം ജംഘ കണങ്കാൽ പുറവടി
മോഹനമെത്രയും കാണുന്നതാകിലോ.
സൌന്ദര്യമെന്നു ചൊല്ലും സമുദ്രത്തിൽ
മന്ദമായ് നീന്തിക്കളിക്കും കുണാകിനെ

കാണും ജനങ്ങൾ തൻ കണ്ണിനു പാരണ (?)
വാണിമാരിങ്ങനെ നിന്നു മേവീടിനാർ.
കൈവളകൾ കിലുങ്ങീടുമാറങ്ങനെ
പള്ളുവെയാലവട്ടങ്ങൾ വീയീടിനാർ

---

v മിന്നുന്ന കൈ.

പിന്നെയൊരു തരുണീമണി ചെന്നുടൻ
മന്നവൻമാറത്തു നിന്നുടനാദരാൽ
പാക്കു പുഴുക്കയും ഖണ്ഡിച്ചു മെല്ലമാ-
യാക്കമോടങ്ങവൻകയ്യിൽ നല്കീടിനാൾ
വീടിക*തന്നെക്കൊടുപ്പതിനായിട്ടു
തേടിയവസരവും പാർത്തു മേവിനാൾ

അന്യയും വെള്ളികൊണ്ടുള്ള കാളാഞ്ചിയെ-
ത്തന്നുടെ കയ്യിനാൽ താങ്ങിനിന്നീടിനാൾ
ഓരോ പുരികളെ രക്ഷിപ്പതിന്നു താൻ
നേരെ നിയോഗിച്ചസുരപ്രവരരും
തങ്ങടെ വർത്തമാനം ധരിപ്പീട്ടവാ-
നങ്ങെഴുതീടിന വാചകമൊക്കെയും
കേൾപ്പിപ്പതിന്നുവന്നുള്ള മന്ത്രികളും
ക്ലിപ്പിയൊരു ഭാഗമേ നിരന്നീടിനാർ.
വല്ലഭമേറുന്ന മല്ലരും വന്നിട്ടു
മല്ലുകൾ കാട്ടിക്കളിച്ചു നിന്നീടിനാർ.

മാതംഗത്തിൻ കഴുത്തേറി വന്നുള്ള
ശക്തരും കൈ തൊഴുതിട്ടു പിൻവാങ്ങിനാർ
അശ്വോപരി വന്ന വിശ്രുതസേവകർ
വിശ്വാസമോടു വണങ്ങി നിന്നീടിനാർ
മറ്റുള്ള കാലാൾപ്പടകളും വന്ദിച്ചു
തെറ്റന്നു വാങ്ങിനിന്നീടിനാർ ദൂരവേ
ആരണരാശിയും നല്കിനിന്നീടിനാർ
....

* വെറ്റിലച്ചുരുൾ

ഗായകന്മാരും സ്തുതികരും ജനങ്ങളും
മായമകന്നുള്ള നര്‍ത്തകരാദിയും

ദൂതപുരോഹിതന്മാരുമമാത്യരും
പ്രീതിപൂര്‍വ്വം വണങ്ങീട്ടു നിന്നീടിനാര്‍.
എത്രയും പ്രാഭവമോടസുരാധിപന്‍
ചിത്രസഭാന്തേ മരുവും ദശാന്തരേ
ശുക്രം വിലോക്യാഥ മന്ദസ്മിതത്തോടു
* ചക്രീശനേവം ജഗാദ മന്ദം മുദാ:
"മല്‍കുലജാതനായുള്ള പ്രഹ്ലാദനി-
ങ്ങൊക്കവേ പാഠമായ്‌വന്നിതോ വിദ്യകള്‍?
ചൊന്നതെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചീടുവാന്‍ പാത്രമോ
ഇന്നിയുമൊട്ടു നാളഭ്യസിക്കേണമോ?

എത്രയും ഭാരം പ്രയത്നമല്ലോ മുനേ!
പാത്രമല്ലാതവനെപ്പഠിപ്പിക്കയും"
ദൈത്യേന്ദ്രനിങ്ങനെ ചൊന്നതു കേട്ടവന്‍
പ്രീത്യാ ഭൃഗുസുതനും പറഞ്ഞീടിനാന്‍:
"നന്ദനന്‍തന്നെപ്പഠിപ്പിച്ചു വിദ്യക-
ളിന്നവനോടു ചോദിച്ചു കേട്ടീടു നീ"
എന്ന നേരം സുതന്‍തന്നെ വരുത്തുവി-
നെന്നു നേരെ നിയോഗിച്ചിതു ദൂതരെ.
മോദേന ചെന്നറിയിച്ചാരവസ്ഥകള്‍
സാദരം ദാനവര്‍ ദേവിയോടപ്പൊഴേ

എന്നതു കേട്ടോരു സുന്ദരഗാത്രിയും
നന്ദനനോടു ചൊല്ലീടിനാളാദരാല്‍:

---

* ചക്രവര്‍ത്തി?

“പ്രീതരായ് നിൻപിതാവിൻനിയോഗത്തിനാൽ
*താത! വന്നാരിവരെന്നറിഞ്ഞീട്ടു നീ
ഇന്നിവരോടുമൊന്നിച്ചു നീ വൈകാതെ
ചെന്നു പിതാവിനെ വന്ദിക്കവേണ്ടതും”
എന്നു പറഞ്ഞു കുമാരനെയന്പോടു
നന്നായ് മണമിയലുന്ന തൈലത്തിനാൽ
തേച്ചു കുളിപ്പിച്ചു മേളമായങ്ങനെ
നൽച്ചേലതന്നെയും ചാർത്തിച്ചു മേളമായ്

ചേർച്ചയായുള്ള സുഗന്ധങ്ങൾ ചേർത്തു ന-
ല്ലിച്ഛയാ ചന്ദനത്താൽ കുറി ചേർത്തുടൻ
പൊന്മയമായോരുമാല്യതന്നെയും
നന്മയോടേ ധരിപ്പിച്ചിതു മോഹനം
കണ്ണങ്ങളിൽ കല്ലു വെച്ചുള്ള കുണ്ഡലം
തിണ്ണം വിളങ്ങുമാറങ്ങു ചേർത്തീടിനാൾ
ഉൽപലതുല്യമാകും നയനമതിൽ
ശില്പമാമഞ്ജനവും ചേർത്തു മെല്ലവേ
ചാരുവാകുന്ന പുലിനഖമോതിരം
ഹാരവും വിദ്രുമവും പതക്കങ്ങളും

കാഞ്ചനമായ കൂർപ്പാസമതിന്നുമേൽ
ചെഞ്ചെമ്മെ മാലകൾകൊണ്ടു നിറച്ചുടൻ
അങ്കണം (?) കങ്കണം നൂപുരമെന്നിവ
കിങ്കിണിയും കാഞ്ചിയും ചേർത്തു മേളമായ്
തണ്ട ചിലമ്പും മണികളും കാഞ്ചനം-
കൊണ്ടു ചമച്ചുള്ള തോക്കയും ചേർത്തുടൻ

* വത്സ!

പാലും പഴവുമായിബ്ഭുജിപ്പിച്ചു തൻ-
ബാലകൻതന്നൊപ്പുന്നേറ്റു സന്തുഷ്ടയായ്
ഉത്തമാംഗേ മുകർന്നേററം സുതനോടു
ചിത്തം തെളിഞ്ഞിവണ്ണം പറഞ്ഞീടിനാൾ

“ബാല! നീ ചെന്നു പിതാവിനെക്കണ്ടിട്ടു
കാലേ വരികെ”ന്നാജ്ഞനൽകും വിധൌ
കെല്പോടു ബാലകനാം ജനനീപദം
കൂപ്പിനാൻ മെല്ലെ നടന്നാൻ മഹീപതേ!
പോകുന്ന നേരത്തു തന്മനതാരതി-
ലാകവേ ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ തന്നിലേ:
“ചന്തമാകുന്നോരു ഭൂഷണമിന്നിവ-
യെന്തിനിനിക്കു ചിന്തിച്ചു കാണും വിധൌ?
ഭൂഷണം നാരായണൻ ചിരം തരുന്ന
ദോഷമകന്നുള്ള ഭക്തി താനല്ലയോ?

ദാമോദരപാദത്തിങ്കൽ നമിപ്പതും
കോമളപാദപുഷ്പം ധരിക്കുന്നതും
താമരമൊട്ടു പോലെ കരം കൂപ്പിനി-
ന്നാമോദമോടു ശിരസി വെക്കുന്നതും
എന്നതെല്ലാം ശിരോഭൂഷണമായതു-
മിന്നു കിരീടമല്ലെന്നതു നിർണ്ണയം.
ചേതസാ നാരായണചരിതാമൃതം
കാതിനാൽ കേൾക്കയല്ലോ കർണ്ണഭൂഷണം.
നാവിനു നല്ല രസങ്ങളാകുന്നതു
....

• കുപ്പായം

മൂക്കിന്നമോക്കിൽ സുഗന്ധമാകുന്നതു
പാൽക്കടൽവർണ്ണപാദത്തുളസീദളം
തൽപാദപത്മത്തിലച്ച്നംചെയ്യുതു
ശില്പമോടെ കരത്തിന്നലങ്കാരമാം.
നാരായണാലയത്തിങ്കൽ ഗമിപ്പതും
നേരായലങ്കാരമാം പാദങ്ങൾക്കഹോ!
ശൗരിയെച്ചിന്തിച്ചുകൊള്ളുന്നതാകിലോ
പാരാതെയുണ്ടാം പുളകവും മേൽക്കുമേൽ.
അങ്ങനെയുള്ള കൃപ്പാസമെന്നിയേ
ഇങ്ങനെയുള്ളവ കൎമ്മമത്രെ ദൃഢം.”

എന്നിവണ്ണം നിരൂപിച്ചു പ്രഹ്ലാദനും
തന്നുടെ താതനെക്കൈവണങ്ങീടുവാൻ
മന്ദം നടന്നങ്ങു ചെല്ലുന്നതു കണ്ടു
നന്ദനൻതന്നെ ഹിരണ്യാത്മമാരരാൽ
പ്രാഭവമോടു സിംഹാസനമണ്ഡപേ
ശോഭയോടുമിരുന്നീടും ശോന്തരെ
ക്രൂരൻ സുതാഗമം വീക്ഷ്യ സന്തുഷ്ടനായ്
പാരമായാനന്ദവാരിയിലാണ്ടുടൻ
കാരുണ്യമോടു തനയനെക്കണ്ടിട്ടു
പാരം തെളിഞ്ഞിവണ്ണം നിനച്ചീടിനാൻ:

“മത്തഗജമോ വരുന്നതുമെന്നുടെ
ചിത്തത്താര പുണ്യമാം മൽക്കുലദീപമോ?
എന്നുടെ വേദന പോക്കി നിന്നീടുവാൻ
വന്നൊരു ഭാഗ്യമോ കാണുന്നതിങ്ങനെ?
സൂര്യനോ കന്ദർപ്പനോ മററെന്നിയേ
ഇന്ദുവോ മന്ദം നടന്നു വരുന്നതും?”

എന്നവൻ മാനസേയോർക്കും ദശാന്തരേ
വന്നു വണങ്ങിനാൻ പ്രഹ്ലാദനാദരാൽ.
കാലു രണ്ടും പിടിച്ചിട്ടു നമിച്ചോരു
ബാലകൻതന്നെയെടുത്തു ഹിരണ്യനും
സ്നേഹപാരവശനായിട്ടു തന്നുടെ
ദേഹത്തിനോടൊന്നണച്ചു പുല്കീടിനാൻ
വൈകാതവണ്ണം മടിയിലിരുത്തീട്ടു
കൈകളാലേ തലോടീടിനാൻ മെല്ലവേ.
ശീഘ്രം സുകുമാരമൈതലിമേലൻപിനോ-
ടാഘ്രായ * മന്ദമൂചേ സുതനോടവൻ:
"താത! നീയെത്രയും ബുദ്ധിമാനെന്നു നി-
ന്മാതാ ഗുരുവും പറഞ്ഞു കേൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ
ആത്മജ! നീ പഠിച്ചോരു വിദ്യകളി-
ലാത്മവിശ്വാസം വരുന്നതിനായ് മമ
സാരാംശമായുള്ളതു പറഞ്ഞീടണം
ചാരത്തു നില്ക്കും മഹാജനം കേൾക്കവേ"
എന്നതു കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനൻപോടു
മന്നിലുള്ളോർ തൊഴും പന്നഗശായിയെ
ചേതസാ വാചാ ശരീരത്തിനാലുടൻ
പ്രീതിപൂർവ്വമൊരുമിച്ചു കുപ്പീടിനാൻ.
"കേട്ടുകൊണ്ടാലും മദീയവാക്യമിതു
വാട്ടമകന്നസുരാധിപതേ! ഭവാൻ
പന്നഗത്തിന്റെ ഫണത്തിൻ നിഴലതിൽ
നിന്നു തള്ളിച്ചുപോക്കീടുകില്ലവനും

---

* മുകർന്നിട്ട്.

എന്നപോലെ ഭവ*മെന്ന സുഖങ്ങളും
നന്നായറിഞ്ഞു നിരാശനായ് വാഴ്ക നീ.
വിഷ്ണുകഥയാം നദിയിൽ കളിച്ചിട്ടു
ഉഷ്ണമാം സംസാരതാപം കളകിലോ
എന്നതോളം സാരമായിട്ടു മററിനി-
യൊന്നുമില്ലെന്നു തോന്നുന്നിതെൻ മാനസേ”
ഉക്തികളിങ്ങനെ കേട്ടു ഹിരണ്യനും
കത്തിന ചിത്തമോടും പറഞ്ഞീടിനാൻ
“ലക്ഷണമില്ലാത ബാലകനിന്നു വ-
നിക്ഷണം ചൊന്നതെല്ലാവരും കേട്ടിതോ?

ഒട്ടുമേ ശങ്കിയാതെ മമ വൈരിയെ-
പ്പുഷ്ടമോദേന പുകണ്ണു ചൊല്ലീടിനാൻ:”
തന്നുടെ മാനസേ പൊങ്ങിന വേദന
പിന്നെയാതുമറിയാതെ മറച്ചവൻ
സന്തോഷഭാവവും ഭാവിച്ചു മാനവ-
നന്തരാ y തൻമകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
“എന്തു പറഞ്ഞതിനിയൊരിക്കലതു
ചന്തമായിട്ടു കേൾക്കേണമല്ലോ മമ
ഞ്ഞുകാതെയാക്കിയാൽ x കല്യമാകാതെയായ്
പോകമെന്നുണ്ടോരു കേളിയുമിങ്ങനെ.

പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു കാണുമാറായിതു
സത്യം തവ ശൂലമായിട്ടിനിക്കഹോ!
സക്തിയോടും ഹരിയെ സ്മരിക്കെന്നുള്ള
ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തെപ്പഠിപ്പിച്ചതാരെടോ?

---

* സംസാരം y ഇടയിൽ x കല്യം=നല്ലത്

സർവ്വവും നമ്മുടെ പൊൽക്കലോകന്നിതിൽ
പൂർവ്വമെല്ലാവരും ചൊല്ലുവോരിങ്ങനെ"
മൂർഖനാം ദാനവൻ വിഷ്ണുവെച്ചിന്തിച്ചു
മൂക്കിൽ കരാംഗുലം വെച്ചതിചിന്തയാ
γ കോടയിടി മുഴങ്ങീടും കണക്കിനെ
പാടവമോടു ചിരിച്ചോരനന്തരം

മംഗലനാകിയ പ്രഹ്ലാദയോഗിയു-
മങ്ങതു കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ചഞ്ജസാ
തന്നുടെ താതനോടായിട്ടു പിന്നെയു-
മന്നേരമൊന്നു പറഞ്ഞിതു മന്ദമായ്:
"അല്പം സ്മരിക്കിലോ ദോഷങ്ങളൊക്കെയും
കെല്പോടകറ്റും ഭഗവാനെയിങ്ങനെ
പാരം പരിഹസിച്ചീടുന്നതാകിലോ
നേരായ് വരികയുമില്ലുടനാർക്കുമേ
ശാർങ്ഗിയെ നിന്ദിപ്പവർക്കുള്ള കല്മഷം
ഗംഗയിൽ മുങ്ങുകിലും പോകയില്ലല്ലോ.

നാരായണനെ നിന്ദിച്ചുള്ള ദോഷങ്ങൾ
ദൂരവേ നീങ്ങുവാനായിട്ടു കേവലം.
ആയിരം നാമം ഹരിഹരിയെന്നിനി-
ച്ചെമ്മെ ചൊല്ലുക വേണ്ടുന്നതും ദൃഢം
പാവയെക്കൊണ്ടു കളിപ്പിക്കുമപ്പോലെ
ദേവശക്ത്യാ ഭവിച്ചീടുമതു ഭവാൻ.
എന്നതുകൊണ്ടിനിയൊട്ടുമേ മാനസേ
പന്നഗശായിതന്നെ ദ്വേഷിച്ചീടൊലാ.

γ മഴക്കാലത്തെ ഇടി

ആൎയ്യനല്ലോ ഭവാൻ കോപമുണ്ടാകൊലാ
കാൎയ്യമത്രേ പറഞ്ഞീടുന്നതുമഹം

കല്മഷമൊക്കവേ വേരറുത്തീടുവാൻ
ചിന്മയപാദപത്മം സ്മരിക്കേണമേ"
ഇത്ഥം സുതൻ പറഞ്ഞീടും ദശാന്തരേ
ചിത്തകോപേന ചൊല്ലീടിനാൻ ദാനവൻ:
"എന്നുടെ ചാരത്തു നിന്നിവ ചൊന്നതു
പിന്നെയൊരുവനെന്നാകിലെൻവാളിനാൽ
വെട്ടുകൊണ്ടററു പിടഞ്ഞു കിടന്നവൻ
കൊട്ടയിൽ വാഴ്വാനാളായിവന്നിടും
പുത്രനെന്നിച്ഛയായ്‌പോററിവളൎത്തതു-
മെത്രയും കഷ്ടം വൃഥാതന്നെയായിതേ"

എന്നു പറഞ്ഞു കോപം മുഴുത്തിട്ടവൻ
പിന്നെഷ്ഷണ്ഡസുതൻതന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ:
"അന്തണനായ നീയും മമ ബാലക-
മെന്തുമൂലമിവണ്ണം പഠിപ്പിച്ചതും?
ഗൎവ്വംകൊണ്ടെന്നെയറിഞ്ഞുകൂടായ്കയോ
ഉൎവ്വിയിൽ വാഴ്വാനും കൊതിയില്ലയോ?
ഏതും മമമുഷ്ടിലുണ്ടായിരിക്കിലോ
വേറൊന്നതായ്‌വരുത്തീടുന്നതുണ്ടു ഞാൻ"
കോപേന ദാനവൻ ചൊല്ലും ദശാന്തരേ
വേഗേന ഭാൎഗ്ഗവനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:

"ദാനവരാജ! ജയിക്ക ജയിക്ക നീ
വാനവലോകത്തെ ജയിച്ചവനല്ലയോ?
നിന്നുടെ ബാലകനിങ്ങനെ ചൊൽവതു-
മെന്നുടെ കൎമ്മഫലമെന്നറിക നീ"

എന്നു പറഞ്ഞു പ്രഹ്ലാദനെ നോക്കീട്ടു
നിന്നു ഗുരുസുതന്മാരുമീടിനാൻ
"ശിക്ഷിച്ചു നിന്നെപ്പഠിപ്പിയാതെ ദിനം
ഭിക്ഷയേററീടുകിൽ നന്നായിരുന്നിതും"
എന്നു ചൊല്ലീട്ടു കോപേന നോക്കീടിനാൻ
ധന്യനാകുന്നവനെദ്ധരിത്രീപതേ!

"എന്തിനു കോപിച്ചിടുന്നു മമ ഗുരോ!
ചിന്തിക്ക ലോകത്തിലുള്ളവർക്കൊക്കയും
അങ്ങു ഭവാനുമെനിക്കുമൊരു ഗുരു
മംഗലദൻ ഭഗവാനെന്നതും ദൃഢം.
ഇങ്ങനെയുള്ള ഗുരുവിനെ വിശ്വാസ-
മങ്ങില്ലയായ്കിൽ വസിപ്പതുമെന്തിനായ്?
ദുഷ്പ്രാ തിരുനാമമുച്ചരിച്ചീടാത
ദുഷ്ടരെച്ചൊല്ലാം കൃതഘ്നരെന്നുള്ളതും.
എന്നോടുപദേശമോതിനാനിങ്ങിവ-
നെന്നു നിരൂപിക്കരുതു മഹാമുനേ!

വല്മീകസീമ്നി* പൂജ്യർ കരം ചേർക്കിലോ
നന്മയല്ലെന്നു ചൊല്ലീടുവോർ കണ്ടവർ"
പ്രീതനാകേണമെന്നെക്കുറിച്ചെന്നവൻ
താതാംഘ്രി കൈവണങ്ങീട്ടു നിന്നീടിനാൻ
സൂനുതന്നോടു പറഞ്ഞാനനന്തരം
മാനിയാകും ഹിരണ്യാസുരനും മുദാ:
"എന്തു ബാല! നിനക്കിമ്മഹാമോഹങ്ങ-
ളന്തണർക്കുള്ള തൊഴിലൊന്നറികെടോ!

* ചിതൽപ്പുറ്റിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ

* ശൌരിയമില്ലാത ഭൂസുരന്മാരാക്കയും
ശൌരിയെന്നങ്ങു ചൊല്ലീടുന്നപോൽ പുരാ.

ആരണന്മാരോടുള്ള സംഗത്തെയിന്നിമേൽ
ദൂരെ ത്യജിക്ക നീ വേണ്ടുന്നതുമെടോ!
¥ സപല്ലൂമാകുന്നതിങ്കൽ ചുവപ്പുമ്പോടു
മെല്ലമേ ചേൎക്കിൽ ചുവന്നു കാണ്മീലയോ?
അപ്പോലെ സംഗദോഷത്തിനാൽ വന്നതു
കെല്പോടു താവകം മാനസമിങ്ങനെ.
ഉത്സുതനായ് ജനിച്ചിട്ടു മമ ബലം
വത്സ! നീയുമറിയുന്നതില്ലൊട്ടുമേ
പാൎത്തു കാണ്കെന്നുടെ വൈഭവമാകയു-
മോൎത്തു കാണ്കിൽ പുനരാദരതിരെന്നതും.

....
സാരനാം ഭൂപാലനായതു ഞാനെടോ!
ആരൊരുത്തൻ മഹാവീരനാകുന്നതും
പാരിലവനീശ്വരനെന്നറിക നീ.
+ അല്പകന്മാരാമമരകൾ ദൈവമാ-
യുല്പലനേത്രനാണെന്നു ചൊല്ലും ബലാൽ
മായയെന്ന്യേ ബലമില്ലവനൊട്ടുമേ
നീയറിഞ്ഞീടുകിലിങ്ങനെ ചൊല്ലുമോ?
മല്ലാരിതന്നെ ക്ഷണം കണ്ടു കിട്ടുകിൽ
കൊല്ലാതയയ്ക്കയില്ലെന്നറിഞ്ഞീടു നീ.

മാമകശൌൎയ്യപരാക്രമം കണ്ടിട്ടു
ദാമോദരൻതാൻ മറഞ്ഞുകൊണ്ടീടിനാൻ.

---

* ശൌൎയ്യം   ¥ വെളുത്തതിൽ   + ക്ഷുദ്രന്മാർ

വൈരികളാകിയ വേദണ്ഡങ്ങൾക്കു
വീരനാം ഞാനൊരു സിംഹമാകുന്നതും.
മൽകീർത്തിയെന്നിയേ ലോകത്തിലുള്ള വ-
രിക്കാലമുണ്ടോ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടു നീ?
പന്നഗശായി നമുക്കു രിപുവെന്നു
മുന്നേ പറയായ്ക തന്നെ നിമിത്തമായ്
നിന്നുടെ കുററമല്ലേതുമേ മാനസം-
തന്നിൽ വിചാരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ടെന്നാലും

ശത്രുവായുള്ളവനെയിന്നു തൊട്ടിനി-
പ്പുത്ര! കീർത്തിച്ചു കൊണ്ടീടരുതൊട്ടുമേ."
ഇത്തരം ദാനവൻ ചൊന്നതു കേട്ടതി-
നുത്തരം ബാലകനാം പറഞ്ഞീടിനാൻ:
"ലോകത്തിനീശ്വരൻ ഞാനെന്നു ചൊന്നതി-
ങ്ങേകമൊട്ടാക്കമെന്നുള്ളതറിഞ്ഞു ഞാൻ.
ഈശ്വരാംശം ഭുവി ജന്തുക്കളെന്നതി-
ലീശ്വരത്വം ഭൂമിപാലരിലേറുമേ.
പിന്നെയൊരു വാക്കു ചൊന്നതിന്നൊട്ടുമേ
നന്നല്ല ദൈത്യേന്ദ്രനാം ഭവാനിന്നഹോ!

വിപ്രസംഗം ത്യജിക്കേണമെന്നുള്ളതു-
മപ്രിയമല്ലയോ പാർത്തു കണ്ടാലവും?
അന്ധകാരേ ഗമിക്കുമ്പോൾ വിളക്കിനെ-
യന്തരാ ചാട്ടുവാൻ ചൊല്ലും കണക്കിനെ.
വിപ്രരെക്കാൾ വലുതായൊരു ദൈവവു-
മിപ്രപഞ്ചത്തിലുണ്ടോ നിനച്ചീടുകിൽ?
ഇജ്ജനത്താൽ ഉണ്ടാം ദുർഗ്ഗതിയായതും
സജ്ജനമല്ലയോ സൽഗ്ഗതിയായതും?

ഈപ്രപഞ്ചം ഹരിതന്മയമെങ്കിലും
വിപ്രരും ഗോക്കളും ബന്ധുക്കളല്ലയോ?

സർപ്പിഷാ (1) ഹോമിപ്പതെങ്കിലമരക-
ളുൽപന്നമോദം ഭുജിക്കുമതപ്പൊഴെ.
പാപസമുദ്രം ജഗത്തിങ്കലൊക്കവെ
വ്യാപിച്ചിടാതെ തടുപ്പതു സജ്ജനം.
അന്ധത നീക്കി വിജ്ഞാനമാകുന്ന നല്കുവാ-
നന്തണരെന്നതു ചിന്തയിലില്ലയോ?
വാസുദേവൻെറ മഹിമകളൊക്കവെ
ഭൂസുരരെന്നി മററാരറിയുന്നതും?
സജ്ജനമാന്യവിധിയിരിക്കുന്നതു
ദുർജ്ജനം താനറിയുന്നതുമെങ്ങനെ?

നിന്ദിക്കരുതു സ്വപ്നേപി സത്തുക്കളെ
നിന്ദിക്കിൽ നന്നായ് വരികയില്ലെന്നുമേ?"
വാക്കുകളിങ്ങനെ കേട്ടോരു ദാനവൻ
മൂക്കിൽ കരം വെച്ചു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ:
"കഷ്ടമായുള്ളോരു കാലമേ നമ്മുടെ
ദുഷ്ടനിവണ്ണം പറയുന്നതു മൂഢാ.
മാർജ്ജാരനാഖുവിനോടു (2) ചേതംപോലെ
നിർജ്ജരദാസനായ് വന്നിതു ദാനവൻ.
തേന്മാമ്പഴം ഭുജിച്ചീടും കിളികളും
(3) നിംബഫലം കൊതിച്ചീടും കണക്കിനെ

തെററന്ന ഭാഗ്യമില്ലായ്കകൊണ്ടല്ലയോ
....

---

(1) നെയ്കൊണ്ടു് (2) എലിയോടു് (3) വേപ്പിൻകായ്.

നിർഗ്ഗുണനാകിയ ഗോവിന്ദനോടു നീ
നിർമ്മിച്ചീടുന്ന മാർഗ്ഗമായ് കേവലം.
കൃഷ്ണ കൃഷ്ണേതി ചൊല്ലുന്ന നീയെപ്പോഴും
കൃഷ്ണനാകുന്നവനേവൻ ജളമതേ!
മൂർത്തിയില്ലാത്തവൻ തന്നെ വാഴ്ത്തുന്നതു
കീർത്തിഹീനൻ ചിത്രലേഖനം പോലെയാം.
ഉണ്ണിയാകുന്ന നീ കണ്ടുവെന്നാകിലോ
കണ്ണനെ ഞങ്ങളും കാണാഞ്ഞതെന്തെടോ?"

ഇത്തരം ദാനവൻ ചൊല്ലുന്ന നേരമ-
ങ്ങുത്തരം ബാലകനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:
"സന്മുനിമാർ മുതലാക്കും മുകുന്ദനെ-
ക്കാണ്മാൻ പണിയെന്നറിഞ്ഞു കൊൾക നന്മേ
* മാച്ചുറ്റിടും മുകുരത്തിൽ നോക്കീടുകിൽ
കാഴ്ച്ചയുണ്ടോ പുനരെന്നതു പോലെയാം.
സന്തതം ചിത്തപത്മത്തിലിരിപ്പവ-
നന്തരാ കാണ്മതിനെന്തുള്ളതായതും?
ശ്രീപതിഭക്തിയായുള്ള ജലത്തിനാൽ
പാപമാം പങ്കമെല്ലാം കളഞ്ഞാദരാൽ

നല്ല ഹരിഭക്തിയാം സുഗന്ധത്തിനാൽ
മെല്ലവെ തേച്ചുതേച്ചങ്ങുപാക്കും വിധൌ
മണ്ഡപമാം മനംതന്നിലെൻതമ്പുരാൻ
പുണ്ഡരീകാക്ഷനെക്കാണുമല്ലോ തദാ.
അർണ്ണോജനേത്രനെക്കാണുന്നതാകിലോ
പർണ്ണം ഭുജിച്ചു തപസ്സതിനായതും.

---

* മാച്ച്=ചളി.

മായയുടനാടൻ വന്നുമറയ്ക്കയാൽ
തോയജനേത്രനെക്കാണുമാറില്ല ഞാൻ"
പെട്ടന്നു പ്രഹ്ലാദനിങ്ങനെ ചൊന്നതു
കേട്ട ഹിരണ്യനും കോപം മുഴുക്കയാൽ

പല്ലും കടിച്ചു തനയനെ നോക്കീട്ടു
ചൊല്ലിനാൻ പിന്നെയുമെത്രയും ക്രുദ്ധനായ്:
"ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുകിൽ തന്നുടെ ഗർവ്വംക-
ളിങ്ങനെ പോകയില്ലെന്നതു നിർണ്ണയം.
ഇത്തരം വാക്കിനു ശിക്ഷിച്ചിടായ്കയാൽ
മത്തനായുത്തരം ചൊല്ലുന്നിതിങ്ങനെ.
മൽസുതനെന്നുള്ള വാഞ്ഛ കളഞ്ഞിവൻ-
ദുഃസ്വഭാവം പോമളവും മഹാമുനേ!
മുന്നമേ പോലെ പഠിപ്പിക്ക"യെന്നവൻ
നന്നായ് നിയോഗിച്ചകത്തു പുക്കീടിനാൻ.

കാവ്യനാം ബാലകനോടൊത്തമിച്ചുടൻ
ദിവ്യമാമാലയം തന്നിലും പൂകിനാൻ.
നൽക്കണിയത്രേ നമുക്കിന്നു കേവലം
മൽക്കണ്ണിനിന്നു മംഗലമായതും.
എന്നു ചിന്തിച്ചു ദൈത്യേന്ദ്രകുമാരകൻ
തന്നോടു ശുക്രമുനിയരുളീടിനാൻ:
"എത്രയും ബുദ്ധിമാനാകിയ നീ മമ
പുത്രസമാനൻ പ്രധാനശിഷ്യനെടോ!
ചൊല്ലരുതാട്ടും ഗുരുവോടസത്യങ്ങൾ
ചൊല്ലുകിൽ* പഞ്ചമഹാപാപമുണ്ടായ്വരും.

---

* പഞ്ചമഹാപാപം.

നാരായണാങ്കമെബ്ഭക്തിമാർഗ്ഗങ്ങളെ-
പ്പാരാതെ താതനെക്കേൾപ്പിച്ചതൊക്കയും
നിന്നുടെ മാനസേ തോന്നുകയോ ബത
പിന്നെയാരാനും പറഞ്ഞു ഗ്രഹിക്കയോ?”
കെല്പോടു ഭാർഗ്ഗവൻ ചൊന്നതു കേട്ടട-
നപ്പോഴതേ പറഞ്ഞാനസുരാത്മജൻ:
“മാതാവിനെക്കണ്ട ബാലകനെപ്പോലെ
ചേതോ മദീയം ഗമിക്കും ഹരിപദേ
മറ്റൊരുവൻ പറഞ്ഞിട്ടു ഹരിസ്മൃതി
പറ്റുകയില്ലെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ”

എന്ന നേരം ഭൃഗുനന്ദനൻ ബാലനെ-
യൊന്നു മിഴിച്ചു നോക്കീട്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
“രാജപുത്രനെന്നു മാനിക്കയാലുടൻ
വ്യാജങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നതിന്നുണ്ടുപായവും
നല്ല കോലിങ്ങു കൊണ്ടുവന്നീട്ടവനിനി-
ക്കൊല്ലുക വേണം പ്രഹരിച്ചിവനെ നാം.
എള്ളോളമില്ല ഭയമിവനാരെയും
കള്ളൻ * കലാപാംസകനതികശ്മലൻ”
എന്നു ചൊല്ലിബ്ഭയം നൽകീട്ടു പിന്നെയും
മുന്നമേപോലെ പഠിപ്പിച്ചിതൊക്കയും

നാനാകലകൾ ഗ്രഹിക്കും ശൊന്തര
ജ്ഞാനമാകും കല വർദ്ധിച്ചു പിന്നെയും
ഈശ്വരാനുഗ്രഹാൽ ബ്രഹ്മത്തെയുമവൻ
വിശ്വാസമോടുമറിഞ്ഞുകൊണ്ടീടിനാൻ.

---

* കലം കെടുക്കുന്നവൻ.

കേശവഭക്തിയുണ്ടാകുന്നവന്നു മ-
റ്റേശാത്ത വസ്തുവുണ്ടോ നിനച്ചീടുകിൽ?
എല്ലാമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നവർക്കും തഥാ
വല്ലാത്ത മൂഢരായുള്ള ജനത്തിനും
ബോധിപ്പാൻ കാര്യമുണ്ടല്ലെന്നിഹ
(1)മേധയാം ചിന്തിച്ചുകാണ്കിൽ ധരാപതേ!

കായബലം കുറഞ്ഞുള്ളവനും തഥാ
മേയമല്ലാത്ത രോഗം പൂണ്ട മർത്ത്യനും
അഞ്ജസാ ദിവ്യൌഷധംകൊണ്ടൊരു ഫലം
(2) വ്യഞ്ജിതമായിട്ടു വന്നീടുമോ ഭുവി?
മേദിനീപാലക! വേണ്ടുന്ന വിദ്യക-
ളാദരവോടു പഠിപ്പിച്ചു ശുക്രനും
പ്രീത്യാ കുമാരനോടും കൂടവേ ചെന്നു
ദൈത്യേന്ദ്രനെദ്ദരിശിച്ചു കൊണ്ടീടിനാൻ
വന്ദിച്ചുനില്ക്കും തനയനെക്കണ്ടിട്ടു
നന്ദിച്ചു ദാനവേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ:

"മുന്നേതിലേറ്റം വിളങ്ങുന്നിതെത്രയും
മന്ദത പോയെന്നു തോന്നുന്നു മാനസേ
നേരെ (3) തുഷാരമകന്നിട്ടു സൂര്യനും
പാരം തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങും കണക്കിനെ
ദുർമ്മതി പോകകൊണ്ടല്ലയൊ കേവലം
നന്മകൾ വന്നു ഞായം പുനരെവനും
ആദികാലത്തു നിന്നെപ്പോലെ ഞാനെടോ!
ബാധാവിഹീനം പല കാലം നടന്നതേ.

(1) ബുദ്ധി (2) വ്യക്തം (3) മഞ്ഞ്.

കെല്പോടു പിന്നെസ്സകലമറികയാൽ
ദുർബ്ബുദ്ധി തന്നെ ത്യജിച്ചു കളഞ്ഞു ഞാൻ

പുത്ര! നീ ലോകം ഭരിപ്പതു കാണ്മതി-
ന്നെത്രയും കൗതുകമുണ്ടു മന്മാനസേ.
അഞ്ചു വയസ്സിനകത്തു ശിശുക്കളും
കിഞ്ചന സഞ്ചരിച്ചീടും ദശാന്തരേ
കൊഞ്ചിപ്പറയുന്ന വാക്കുകളൊക്കയും
തൻചെവിക്കെത്രയുമിമ്പമായ് വന്നിടും.
കണ്ണിനാൽ പൈതൽ വാരീട്ടുമന്നത്തെയും
പൊന്നുള്ള പീയൂഷമെന്നു ചൊല്ലേണ്ടതും
മാനസേ മോദം വളർപ്പതിനേററവും
സൂനുവെക്കാളൊരു ബന്ധുവുണ്ടോ ഭുവി?

രാജനീതികളിൽ സാരാംശമെന്നോടു
വ്യാജമെന്യേ ഗ്രഹിച്ചീടും പറകെടോ!
അപ്പൊഴുതേ താതനോടു ചൊല്ലീടിനാ-
നല്പമന്ദസ്മിതൻ തെളിഞ്ഞാദരാൽ:
"ഉത്തമമോദം കേട്ടുകൊണ്ടാലുമെങ്കിലോ
കോടി ശാസ്ത്രങ്ങളിലുള്ള സാരത്തിനെ
വൈകാതെന്നെ ത്രിവിധകരണത്തിനാൽ *
വൈകല്യമെന്നിയേ ഭക്തിയോടും മുദാ
ശുശ്രൂഷിപ്പതിന്നു സമം നിനച്ചീടുകി-
ലപ്പോലെ സാരമില്ലെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ:

പിള്ളയാം ബാലവാക്യം ചെവിക്കിമ്പമെ-
ന്നച്ഛാ പറഞ്ഞതെല്ലോ ഭവാൻ മുന്നമേ.

---

* കായവാങ്മാനസങ്ങളാൽ.

എന്നു നാരായണൻകഥ കേൾക്കിലോ
വന്നുകൂടുമത്ര ചൊന്ന കണക്കിനെ
നാടകമാം പാതകത്തിന്നു നല്ലൊരു
കൈടഭാരിതിരുനാമങ്ങൾ രത്നമാം.
വല്ലാതെ ചൊല്ലുന്നതാകിലും കേവലം
മല്ലാരിനാമമുണ്ടാകിൽ നന്നായ് വരും.
ശാസ്ത്രം പഠിച്ചാൽ വരും ഫലമെന്തിഹ
ചിത്രമായ് വിത്തങ്ങളാർജ്ജിക്കയെന്നിയേ?

വിത്തത്തിനാലഹംകാരമുണ്ടായ് വരു-
മോർത്താൽ പരസ്യമെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ.
ശ്രുതിയുണ്ടാക്കുവാൻ ശാസ്ത്രം പഠിപ്പവ-
നാധിക്യ പാത്രമാം മൂഢനവനഹോ!
ഐഹികലോകേ സുഖിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന
മോഹേന ശാസ്ത്രങ്ങളഭ്യസിച്ചീടുവാൻ
നീർപ്പോളമാത്രമുണ്ടോ ശരീരമിതു
വീർപ്പെന്നിയേ പുനരില്ല കാണ്മാനഹോ!
വിത്തം നിനച്ചു ശാസ്ത്രം പഠിയാതെക-
ണ്ടുത്തമശ്ലോകനെക്കീർത്തിക്ക വേണ്ടതും

സർവ്വജ്ഞനായ് സകലകർമ്മാധാരമാ-
യുർവ്വീധരനായുലകിന്നു നാഥനായ്
സച്ചിന്മയനായ് കൃപാലുവാമെന്നുടെ-
യച്യുതനെ സ്തുതിയാത്തവനാരഹോ!”
ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുന്ന നേരത്തസുരനും
പൊങ്ങിന കോപം പൊറുത്തുകൂടായ്കയാൽ
ക്ഷിപ്രം സ്വസുതനെയൊന്നു നോക്കീട്ടു
വിപ്രനെച്ചുണ്ഡിക്കയെന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ.

ചെട്ടെന്നിവണ്ണം പറയുന്ന നേരത്തു
കേട്ടു വിറച്ചു ശുക്രൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ:

"ഞാനറിഞ്ഞീലഹോ! നിന്നുടെ ബാലകൻ-
മാനസത്തിങ്കലെച്ചിന്തിതമൊന്നുമേ.
ആരെച്ചതിപ്പാനിവൻനിനവെന്നതിൻ
കാരണമൊന്നുമേ തോന്നീല മാനസേ.
എന്നുടെ ദുഷ്കൃതമത്രേ ബാലാലിവൻ-
തന്നെപ്പഠിപ്പിപ്പതിന്നു തുനിഞ്ഞതും
എൻപിഴ നീ പൊറുത്തീടുകെ"ന്നിങ്ങനെ
വന്ദിച്ചു ദാനവനോടു ചൊല്ലുംവിധൗ
മാനസേ ചിന്ത കലർന്നു ദൈതേയനും
സൂനുവിനോടു ചൊല്ലീടിനാനഞ്ജസാ:

"കഷ്ടമാമിത്തൊഴിലൊക്കെയും നിന്നോടു
ദുഷ്ടബുദ്ധേ! ചൊന്നതാരെടോ സാദരം?
പാല്ല കൊടുക്കിലും പന്നഗജാതികൾ
*ഹാലാഹലം ഉമിച്ചീടും കണക്കിനെ
ഇത്തരമായുള്ള വിദ്യ പഠിച്ച നിൻ
ചിത്തത്തിലിങ്ങനെ തോന്നിയതെന്തഹോ!"
ശ്രുത്വാ പിതൃവചനം ഹിരണ്യാത്മജൻ
നത്വാഥ മാന്യം ജനകനെസ്സത്വരം
പ്രീതിപൂർവ്വം പിന്നെയും പറഞ്ഞീടിനാ-
നാദരവോടുടൻ നല്ല മൊഴികളെ:

"ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു വരുവതുണ്ടോ ഭുവി
മല്ലാരിഭക്തിമാർഗ്ഗത്തെയങ്ങേവനും?

---

* ഛർദ്ദിക്കും

മുന്നമേ താനറിഞ്ഞീടാതവൻ പുന-
രന്യനോടെങ്ങനെ ചൊല്ലുന്നു കേവലം?
അന്ധനു മററൊരന്ധൻ വഴി കാട്ടുമോ
ചന്തത്തിലോർത്തുകാൺക ഭവാനൊക്കയും.
എങ്ങനെ ഭക്തിയുണ്ടാമെന്നു ചൊൽകിലോ
മംഗലമായ സൽസംഗമേ കാരണം.
സത്തുക്കളായതാരെന്നു ശങ്കിക്കിലോ
നിത്യവും നാമസങ്കീർത്തനമോതുവോർ.

നാമസംകീർത്തനം കേൾക്കുന്നതാകിലോ
കോൾമയിർക്കൊള്ളുമെല്ലാ ശരീരത്തിലും
ഭാഗവതനോടു ചേർന്നുകൊണ്ടീടിലോ
വേഗേന വന്നു കൂടും ദൃഢം ഭക്തിയും"
ഏവം പറഞ്ഞതു കേട്ടു ദൈത്യൻ പരി-
ദേവനം* പൂണ്ടു കോപിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"പുത്രനെന്നിട്ടു നിരൂപിച്ചിതന്നു
ശത്രുവെന്നുള്ളതിപ്പോളറിഞ്ഞു ഞാൻ.
പാരാതെ ദേഹത്തിലുള്ള രോഗത്തെയും
കീറിക്കളകിൽ വസിച്ചുകൊള്ളാം ചിരം.

എന്നുടെ പുത്രനല്ലമേലിലിവൻ-
തന്നുടെ താതനല്ല ഞാനാദരാൽ
നല്ലവനല്ലിവനൊന്നുകൊണ്ടുമിനി-
ക്കൊല്ലുക വൈകാതെവണ്ണമസുരരേ!
എന്നുടെ മുന്നിന്നു കൊണ്ടുപോയീടുവിൻ"
എന്നു നിയോഗിച്ചനന്തരം ഭൂപതേ!

* വിഷാദം.

ദുഷ്ടരായുള്ളോരസുരന്മാരപ്പോഴേ
പൊട്ടെന്നു പ്രഹ്ലാദനാകിയ ബാലനെ
ചൊട്ടച്ചുരിക കട്ടത്തില വാളുക-
ളീട്ടി മുസലം പരിഘ ചക്രങ്ങളും

....

ഭിണ്ഡി ശൂലം ചാപമെന്നിവറ്റാലുടൻ
ചൂഴം വളഞ്ഞുടൻ വെട്ടിയും കുത്തിയും
കോഴ്പ്പെട്ടക്കം ഭശാന്തരേ ബാലകൻ
* ഉഷ്ണീഷമായവനെന്നറികെടോ!
വിഷ്ണുസ്മരണയായുള്ളോരു മാനസം.
വീരവരായുധമെല്ലാം ഭശാന്തരേ
നാരായണൻ തലോട്ടുന്നപോൽ ബാലനെ
അന്നേരമങ്ങു പരായുധമൊക്കവേ
ഭിന്നങ്ങളായിപ്പൊടിഞ്ഞു തെറിച്ചുതേ.

പാരം ചിതറുന്ന ശസ്ത്രം തറച്ചുടൻ
കീറിയസുരകളും പതിച്ചീടിനാർ.
വിസ്മയമെന്തു ചിന്തിക്കിലാം ഭൂപതേ!
വിസ്മയമല്ല ഭക്തന്മാർക്കിവയെടോ!
ബാലനെക്കൊല്ലുവതാഞ്ഞിട്ടവർകളു-
മാലന്യമോടസുരേന്ദ്രമുഖേ ഭയാൽ:
"കൊന്നുകൂടാ ഭവാൻതന്നുടെ ബാലനെ-
യിന്നാടിയങ്ങളാലെന്നറിയേണമേ."
കേട്ടു കോപേന താമ്രാക്ഷോ ഹിരണ്യനു-
മഷ്ടനാഗങ്ങളെ വിളിച്ചിട്ടു ചൊല്ലിനാൻ

---

* ഉഷ്ണത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നത്

"യൂയം മമാത്മജം ദംശ്യ (?) കൊന്നീടുവി-
നായുധത്താലെളുതല്ലെന്നു കേട്ടു ഞാൻ.
കാണാമിവനുടെ വിഷ്ണു താൻ വന്നിട്ടു
പ്രാണനെപ്പാലിച്ചുകൊള്ളുന്നതുമിഹ"
എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടു നാഗങ്ങളും
ചെന്നു കടിച്ചുതുടങ്ങീതു ഘോരമായ്
അപ്പോളവനിരുന്നീടും പ്രകാരങ്ങൾ
കെല്പോടു കേട്ടുകൊണ്ടാലും മഹീപതേ!
(1) കംബുവിൽ നിന്നിട്ടു ധാരയായ് വന്നീടു-
മംബുവിൽ മുങ്ങുന്ന പോലെ ഭവിച്ചതേ.

ചിത്തപത്മേ ഗരുഡാധിരൂഢം പുരു-
ഷോത്തമം ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാൻ.
സർപ്പങ്ങളും കാളകൂടവിഷങ്ങളു-
ദ്ദർപ്പണ തുകയും ചുററിക്കടിക്കയും
തങ്ങളാലാവതെല്ലാം പണിപ്പെട്ടട-
ങ്ങവൻമേനിമേലേററതില്ലേതുമേ.
പല്ലുകളെല്ലാമൊടിഞ്ഞു രക്തം വീണു-
മല്ലലോടേ നയനങ്ങളും നട്ടു പോയ്".
കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതേ! അന്നേര-
മൊട്ടുമായ് വന്നു കൊണ്ടാൻ ഖഗരാജനും.

വട്ടമിട്ടു വരും താർക്ഷ്യനെക്കണ്ടുട-
നഷ്ടനാഗങ്ങളും .... (?)
.... (?)
ഗീർവ്വാണവൈരി തന്നോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:

(1) കംബുജലൗഘം.

“തുംഗനാം നിന്മകൻ ബാലകനെങ്കിലു-
മെങ്ങൾ ജീവിച്ചതും ഭാഗ്യമത്രേ തുലോം
ശ്വാസത്തിനാൽ സമുദ്രത്തെ വരട്ടുവാൻ
വാസനയുള്ളോർ വയമെന്നറികെടോ!
ഉന്നതങ്ങൾ തട്ടുന്നതാകിൽ ഗിരികളു-
മെന്തഹോ! ഭസ്മമായീടുമല്ലോ ദൃഢം.

അസ്മൽബലത്തിനു തുല്യമില്ലെങ്കിലും
യുഷ്മാകം ബാലനെക്കൊന്നുകൂടാ വിഭോ!”
എന്നവൻ തന്നോടുരചെയ്തു വേഗേന
പന്നഗന്മാരും മറഞ്ഞുകൊണ്ടീടിനാർ
സർപ്പങ്ങൾ പോയോരനന്തരം ബാലനെ-
ക്കെല്ലോടു കൊൽവാൻ നിനച്ചസുരേന്ദ്രനാം
ചിന്ത കലർന്നിരുന്നീടും ദശാന്തരേ
മന്ത്രികളും പറഞ്ഞീടിനാരാദരാൽ
“അല്പമതിയായ ബാലനെക്കൊല്ലുവാൻ
കല്പിച്ചതു വിധിയല്ലെന്നറിക തേ

(1) ഷഡ്വൃത്തികളും ചതുരുപായങ്ങളു-
മെണ്ണി വേണം പുനരൊന്നു ചെയ്വാൻ നൃപ!
ഇന്നവർക്കിന്നതെന്നോരാതെ കണ്ടു മ-
റ്റന്യഥാ ചെയ്കിൽ വിരോധമായും വരും”
എന്നവർ ചൊന്നതു കേട്ടോരു ദാനവൻ
തന്നുടെ ബാലകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ
“ഉണ്ണീ! മകനേ! വരിക നീയുമിനി-
ദ്ദണ്ഡ്യനല്ലെന്നതുമിപ്പോളറിഞ്ഞു ഞാൻ

(1) ഷഡ്വൃത്തികൾ = സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ആസനം, ദ്വൈധീഭാവം, സമാശ്രയം

ആയുധത്താലുരഗത്തിനാൽ നിന്നുടെ
കായത്തിന്നാശമില്ലാഞ്ഞതത്ഭുതം.

ഇങ്ങനെ തോന്നമിരിക്കുന്ന നേരത്തു
ശാർങ്ഗിയോടുള്ള സംപർക്കം ത്യജിക്ക നീ.
എന്നോടു തുല്യരായാരുമില്ലെങ്കിലു-
മെന്നോടു തുല്യതയുണ്ടു നിനക്കെടോ!
നേരോടെഴാത്ത മരത്തിൻപഴം തന്നിന്നു
വേറൊരു പാദപമുത്ഭവിപ്പിച്ചിടുമോ?
എന്നതുകൊണ്ടു കൃപയുണ്ടു മാനസേ
നിന്നിലെനിക്കെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളണമേ.
മത്തഗജംപോലെ നിന്നുടെ ശക്തിയെ-
ച്ചിത്തത്തിലോർത്തതുതന്നെ നീ ബാലക!

ഗോവിന്ദനാമമെൻകർണ്ണങ്ങൾ കേൾക്കവേ
കേവലം ചൊല്ലായ്കു വേണമിനിയെടോ!"
എന്നവൻവാക്കു കേട്ടപ്പോഴുതേ മുദാ
പന്നഗശായിപ്രിയൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ:
"ഉത്തമമാനകം നദിയോടു ചേർന്ന ചെ-
ന്നോത്താതവർണ്ണം പരത്തുന്ന വൈരികൾ
കാമാദികളെജ്ജയിപ്പവനല്ലയോ
ദാമോദരപ്രിയനെന്നു ചൊല്ലേണ്ടതും.
* ആത്തമാതരം കുടുംബിനി ചൊല്ലിയാൽ
പാപ്മവാൻ ദൂരെ ത്യജിക്കും കണക്കിനെ

മല്ലാരിയാകിയ വൈരിക്കൊരു ദൂന-
മില്ലെന്നു കരുതീടുക മാനസേ.

---

* തന്റെ മാതാവിനെ

കാമാദികൾക്ക വശനാകമൂലമായ്
പൂമകൾകാന്തനെക്കൈവെടിഞ്ഞു ഭവാൻ
ആതപമാകിയ താപത്രയമേറ്റു
മാധവനാമസരസി മുങ്ങീടുവാൻ
ഓർക്കുന്ന നേരത്തു തോയം കുടിക്കുന്ന
ഗോക്കളെയാട്ടുന്ന പാപികളെപ്പോലെ.
ആറു രിപുക്കളായുള്ളവ തന്നെയും
നേരെ ജയിച്ചുകൊള്ളുന്നവൻ ശക്തിമാൻ

ഓരാത്തതെന്തു തവ ബലമെന്നു മാം
നേരേ പറഞ്ഞതല്ലോ താതനും പുരാ
എന്നുടെ ശക്തിയെ ത്വനറിഞ്ഞീടിനേ-
ന്നിന്ദിതാവല്ലതെന്നുള്ളു കാരണം.
നാമവും രൂപവുമില്ല പാർക്കിൽ വിധൌ
ദാമോദരനെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ.
ദൂഷണമായ് ഭവാൻ ശൌരിയെച്ചൊന്നതു
ദൂഷണമല്ല പുരുഷോത്തമനതും.
ബ്രഹ്മത്തിനാദിയുമന്തവുമില്ലെന്നു
നിർമ്മലന്മാർ പറഞ്ഞീടുന്നു സന്തതം.

ഭേദമില്ലാത പരബ്രഹ്മരൂപിയെ-
ബ്ബോധം വരുത്താവതോ പറഞ്ഞേവനും?
തന്നുടെ വായ്ക്കടങ്ങാത ഫലത്തിനെ
മന്നിലാരാനും വിഴുങ്ങി നിന്നീടുമോ?
നാവിനെളുപ്പമായിട്ടിരുന്നീടുന്ന
ഗോവിന്ദനാമത്തിനുണ്ടോ കുറവുകൾ?
പൃഥ്വിയിലുള്ള മണൽത്തരിയെണ്ണിലു-
മുത്തമനാമഫലം പറയാവതോ?

ദേവലോകം ദാനമായിക്കൊടുക്കിലും
ദേവദേവൻനാമമൊന്നിനോടൊക്കുമോ?

നാരായണനാൽ നിയുക്തയാം മായയെ-
ന്നോരാതെ കണ്ടുഴലുന്ന ഭവാനഹോ!
പിച്ഛയാമിന്ദ്രജാലം കണ്ടു മാനസേ
നിശ്ചയമെന്നു തോന്നീടും കണക്കിനെ.
ത്രൂപംഭേദേന ലോകമിദം മാധവൻ
താപം കളഞ്ഞു ഭരിക്കുന്നു സന്തതം.
ഞങ്ങനെയുള്ള മുകുന്ദനെച്ചിന്തിക്കി-
ലെങ്ങനെ ശോകം ഭവിച്ചുകൂടുന്നിതു?
ചക്രവാകത്തെപ്പഴിക്കുന്ന കാകവൽ
ചക്രപാണിം പഴിച്ചീടൊല്ലൊട്ടുമേ”.

ഇത്തരമായുള്ള വാക്യകം ബാലകൻ
സത്വരം ചൊന്നതു കേട്ടു ഹിരണ്യനും
ഉണ്മൽ മുഴുത്തിട്ടു ചൊന്നാ“നമാത്യരേ!
കണ്ടിതോ കാലദോഷം നിങ്ങളേവരും?
സ്നേഹേന താൻ വളർത്തീടും വൃക്ഷവും
ദേഹത്തിൽ വന്നു പാഞ്ഞീടും കണക്കിനെ
മറ്റുള്ള ദാനവരെക്കാളിവനുള്ളി-
ലേറ്റമറിഞ്ഞോ പറയുന്നതിങ്ങനെ?
വൃദ്ധതയോ മഹാരോഗമുണ്ടാകയോ
ചിത്തേ വിരക്തി ഭവിച്ചതെന്തിപ്പോഴേ?

മൽപുത്രനായിജ്ജനിച്ചുകൊണ്ടീടുവാ-
നല്പപുണ്യേന ലഭിക്കാവതല്ലെടോ!
രംഭാപതിയാം നപുംസകവൽ തഥാ
വമ്പിച്ച രാജഭോഗം ത്യജിക്കുന്നതും

സുന്ദരിമാരോടു ചേൎന്നു ദിനംപ്രതി
കന്ദൎപ്പലീലാരസത്തെ നീ കാംക്ഷിക്കിലോ
പിന്നെപ്പരബ്രഹ്മചിന്തയുണ്ടാകയി-
ല്ലെന്നതു നിൎണ്ണയമെന്നറി മാനസേ.
കണ്ടീടുക മമ പ്രാബല്യമൊക്കയും
വേണ്ടാ വൃഥാ യൌവനം കളകെന്നതും

ഭോഗങ്ങളാവോളവും ഭുജിച്ചീടുക
യോഗികൾക്കുള്ള തൊഴിലെ ത്യജിക്കെടോ!"
എന്നവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനും
വന്നിതു ഭക്തിക്കു വിഘ്നമെന്നോൎത്തവൻ
ചിത്തപരവശനായിട്ടു താതനോ-
ടുത്തരമായുടൻ ചൊല്ലിനാനാദരാൽ.
"സാധുവായുള്ള ഭക്തി ഭുവനമതിൽ
നാഥ! ലോകത്തിലൊരുത്തനുണ്ടാകിലോ
പാരാതെ വിഘ്നമവനു ചേൎന്നീടിലോ
നേരെ ഭഗവൽകൃപയാ ജയിച്ചിടും.

സ്നേഹമെന്നിൽ പോന്നുണ്ടെങ്കിലെന്നോടു
മോഹേന ഭോഗം ഭുജിക്കെന്നു ചൊല്ലുമോ?
ഘോരവിഷയമാം വഹ്നിയിൽ വീഴാതെ
നേരെ ഭരിപ്പവൻ സൽഗുരുവായതും
പാവകെ* കൈതന്നെ നീട്ടുന്ന ബാലനെ-
യവനും വഹ്നിയിൽ തള്ളിവിട്ടീടുമോ?
തേനും പഴവും ഭുജിക്കും കണക്കിനെ
ന്നൂനം സുഖദുഃഖവും ഭുജിച്ചീടുമേ.

* തീയിൽ

ദാരാന്തകം കണ്ടു സ്വയം ഭുജിച്ചീടുകിൽ
പാരാതെ ദുഃഖമനുഭവിക്കും ദൃഢം.

ആദികാലേ ഹരിയെബ്ഭജിക്കായ്കിലോ
വേദനാകാലത്തിലാവതുമില്ലഹോ!
ദൂരം വഴി തുണയെന്നിയേ പോയിട്ടു
വൈരിയെക്കണ്ടുകൊണ്ടാൽ ഫലമെന്തഹോ!
സത്സംഗമില്ലായ്കകൊണ്ടു താനോ ഭവാൻ
മത്സരമച്യുതനോടു തുടർന്നതും.
എന്നും ഹരിയെ ത്യജിക്കയില്ലിങ്ങു ഞാ-”
നെന്നു ചൊൽ കേട്ടുടൻ കോപിച്ചു ദാനവൻ
മാനേന ദിഗ്ഗജാനാഹൂയ * തന്നുടെ
സൂനുവെക്കൊൽവാൻ നിയോഗിച്ചരുളിനാൻ.

മത്തഗജങ്ങളുമപ്പോഴേ ചെന്നിട്ടു
കുത്തിനാർ കൂർത്തുമൂർത്തുള്ള ദന്തങ്ങളാൽ.
തുമ്പിക്കരത്താലെടുത്തുയരത്താശു
സംഭ്രമത്തോടെറിവാൻ തുടങ്ങും വിധൌ
വിശ്വമൂർത്തിം പുരുഷോത്തമം മാനസേ
വിശ്വസിച്ചീട്ടിരുന്നീടിനാൻ ബാലനും
നേരേ ഗിരികളെയമ്മാനമാടുന്ന
സാരരായുള്ള ഗജങ്ങളും ബാലനെ
ഒട്ടുമനക്കാഞ്ഞതോർത്തിട്ടു ഖിന്നരായ്
വട്ടത്തിൽ നിന്നുഴന്നീടിനാരാർത്തരായ്.

ദാനവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ “നിന്നുടെ
സൂനുവെക്കൊല്ലുവാനാവതല്ലെങ്ങളാൽ”

---

* വിളിച്ച്

എന്നതു കേട്ടു കോപേന ദനുജനും
പിന്നെയും ഭൃത്യജനത്തോടു ചൊല്ലിനാൻ
"ദൂതരാം നിങ്ങൾ പ്രഹ്ലാദനാം ബാലനെ
പ്രേതാധിപപുരത്തിന്നയച്ചീടുവിൻ
ശിക്ഷയാ കാലും കരങ്ങളും ബന്ധിച്ചു
പ്രക്ഷേപണം ചെയ്ക തീക്കുഴിയിലിനി
അല്ലാതെ കണ്ടിവൻതന്നെയിന്നാക്രമേ
കൊല്ലാവതല്ലെ"ന്നു ചൊല്ലും ദശാന്തരേ

ചൊന്നവണ്ണംതന്നെ ബന്ധിച്ചു ദൂതരും
വഹ്നികുണ്ഡത്തിലാമ്മാറു ചാട്ടീടിനാർ.
തൈലവുമാജ്യവും കൊണ്ടുവന്നിട്ടവർ
ബാലന്റെ മീതേ ചൊരിഞ്ഞു നിന്നീടിനാർ.
സന്തോഷമോടവർ ചെന്നു ചൊല്ലീടിനാർ
വെന്തു പോയെന്നു ദൈത്യേന്ദ്രനോടാദരാൽ
സന്തുഷ്ടനായിത്തെളിഞ്ഞസുരേന്ദ്രനും
ചിന്തയും തീർന്നു തെളിഞ്ഞു മരുവിനാൻ.
കേൾക്ക മഹീപതേ! ബാലനനന്തരം
തീക്കുഴി തന്നിൽ വീണീടും ദശാന്തരേ

പാൽക്കടലിൽ മഹാദ്വീപേ വിമോഹനേ
ആക്കമേറും നവരത്നമാം മണ്ഡപേ
ഭോഗിതല്പേ ശ്രീരമാപരിശോഭിതം
ലോകനാഥം ഹരിം ചിന്തിച്ചു മാനസേ
വഹ്നിയുമെത്രയും ശീതളമായിട്ടു
ചന്ദനമെന്നപോലെ ചമഞ്ഞു തദാ.

* താപത്രയാഗ്നിയെ വെന്ന ജനങ്ങൾക്കു
ദീപിക്കുമഗ്നിയാൽ ഭീതിയുണ്ടാകുമോ?
പാവകൻതന്നിന്നു ബാലനമ്മട്ടുതാൻ
ജീവിച്ചു പോന്നതു കണ്ടു ഹിരണ്യനാം

ഭീഷണമായ് കരവാളുമിളക്കീട്ടു
രോഷേണ ബാലനെ വെട്ടുവാൻ ചാടിനാൻ.
എന്നതു കണ്ടു ഗുരുവുമമാത്യരും
ചെന്നു കോപം തളർത്തിട്ടു ചൊല്ലീടിനാർ
"മൂക്കാത്ത ബാലനോ വീരനാം നിന്നുടെ-
യിങ്ങനെയുള്ള കോപത്തിനാളായതും?
സ്വല്പം കടക്കൺ ചുവന്നതെന്നാകില-
ന്നപ്പൊഴുതേ കടലേഴും വരണ്ടുപോം
കീർത്തി കേട്ടിട്ടു രിപുക്കളങ്ങൊക്കെയു-
മാർത്തരായോടി മറഞ്ഞു കൊണ്ടീടിനാർ

എത്രയുമേററം പുകഴുടയോരു നീ
പുത്രനെക്കൊൽവതനുചിതമെന്നറി
ഞ്ഞിനിയുമൊട്ടു ബോധിപ്പിച്ചുകൊള്ളു ഞാ-
നൊന്നിലുമാവതല്ലെങ്കിൽ വധിച്ചിടാം."
എന്നവർ ചൊല്ലിക്കുമാരനെ വീണ്ടുടൻ
പിന്നെയുമഭ്യസിപ്പാൻ നിയോഗിച്ചുതേ.
ധന്യരാം ബാലനെക്കൊണ്ടുപോയ് കാവ്യനാം
മുന്നമേപോലെ പഠിപ്പിച്ചു മേവിനാൻ.
മംഗലനാകിയ പ്രഹ്ലാദബാലനാം
ചങ്ങാതിമാരുമായഭ്യസിക്കും വിധൌ

* ആദ്ധ്യാത്മികം, ആധിഭൌതികം, ആധിദൈവികം എന്ന ത്രിവിധതാപങ്ങളാകുന്ന അഗ്നി.

അപ്രയുക്തം ഗ്രഹണാ ന യഥാ തഥാ (1)
സംഭ്രമചാരികരം ചോദിച്ചിതങ്ങിനാർ:
“കല്യാണരൂപിൻ! സഖേ! പറഞ്ഞീടണ-
മുള്ള വണ്ണം നിന്മഹിമകളൊക്കയും
എങ്ങോളമില്ലിഹ ലോകത്തിലാശ താ-
നങ്ങളിലെന്നെന്റ നിനച്ച സന്തോഷവും
രാജാവു ചെയ്യിച്ച ഹിംസകളൊക്കയും
വ്യാജഹീനം നിനക്കേലാത്തതെന്തഹോ!
ഞങ്ങളോട പറയാമെന്നിരിക്കിലോ
മംഗലാത്മാവേ! പറയേണമൊക്കയും.”

ആദരവോടവർ ചോദിച്ചു നേരമ-
ങ്ങാദിദേവപ്രിയനും പറഞ്ഞീടിനാൻ.
“മാനവപുത്രരേ! കേട്ടുകൊണ്ടീടുവിൻ
മാനേന ഞാൻ പറഞ്ഞീടുന്നതൊക്കയും.
ഓക്കുന്ന നേരമിജ്ജന്മമെന്നുള്ളതും
സൌഖ്യമെന്നുള്ളതോ തോന്നുന്ന മാനുസ?
നിശ്ചലമെന്നു നിനയ്ക്കൊലാ ചെറുമെ
പിച്ചുകളൊക്കയും കേട്ടുകൊണ്ടീടുവിൻ.
ഉണ്ടൊരു പക്ഷം ജനനമരണമെ-
ന്നിങ്ങനെയായിട്ടു ജീവാത്മാവിന്നെന്നും.

ആദികാലേ മാതൃഗർഭപാത്രമതിൽ
വേദനയോടു ജനിക്കുമജ്ജീവനാം
മൂത്രപുരീഷങ്ങളോടു കലർന്നുടൻ
ഗാത്രമെന്നിട്ടൊരു(2) പാത്രമുണ്ടായ്‌വരും.

(1) ഇവിടെ ഒരു ശ്ലോകം കൂടാതെ, (2) ഗാത്രമെന്ന മത.

കശ്മലമാം മലമൂത്രഗന്ധങ്ങളും
വിസ്മയമാം ചില പാമ്പും പുഴുക്കളും
അമ്ലകടുലവണാദികളെന്നിവ-
യമ്മതാൻ ഭുക്തമായ് ഭക്ഷിപ്പതൊക്കെയും
ജാഠരവഹ്നിസന്താപമൊരു പുറം
ക്രൂരകൃമിബാധകൾ മറ്റൊരു പുറം

അത്രയുമല്ല ജരായുവെന്നുള്ളൊരു
ചിത്രമായുള്ളൊരുറപ്പയിൽ ബദ്ധനായ്
നാലു മുഴമാം സിരയാലെയേറ്റവും
ചാലവേ കെട്ടിപ്പരവശം പൂണ്ടുടൻ
ക്ഷുത്തൃഡാദികളാലേറ്റമുപദ്രവ-
മിത്തരമെല്ലാം പറഞ്ഞുകൂടീടുമോ?
ഹന്ത വ്യഥകൾ പറഞ്ഞിടും തന്നുടെ
ചിന്തയിലും ബഹുചിന്തയുണ്ടായ് വരും.
പൂർവ്വജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്തുള്ള കർമ്മങ്ങൾ
സർവ്വവുമപ്പോളറിയായ് വരുമഹോ!

മുന്നിൽ ഞാൻ ചെയ്ത കർമ്മത്താൽ ഭവിച്ചിതു-
മിന്നി ഞാനീശ്വരസേവ ചെയ്തീടുവൻ
ഭക്ത്യാ മുകുന്ദനെസ്സേവിച്ചു കൊണ്ടിനി
മുക്തി വരുത്തുവനില്ല കില്ലേതുമേ
ഇത്തരം ചിന്തിച്ചു ദുഃഖിച്ചു കേവലം
മത്തനായ് ഗർഭപാത്രേ വസിക്കും ചിരം.
മാതാവുതന്നുടെ ഗർഭത്തിൽ നിന്നുടൻ
ജാതനാകിൽ ഹരിയെ * സ്മരിച്ചുട്ടിനി

* സ്മരിച്ചിട്ടിനി

ദാനധൎമ്മാദികൾ ചെയ്യുന്നാദിനം
പാനീയശാലകളും ചമച്ചീടുവൻ

ഉത്തമവൃക്ഷങ്ങൾ *പദ്ധതിക്കന്തികെ
ബദ്ധമോദം ചമയ്ക്കുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ
ഭിക്ഷുകന്മാരെ വരുത്തി മാനേന ഞാൻ
ഭിക്ഷയും മാൎഗ്ഗായിക്കൊടുത്തീടുവൻ
സേതു മുതലായ തീൎത്ഥങ്ങളൊക്കയു-
മാദരപൂൎവ്വമാടീടുന്നതുണ്ടു ഞാൻ
ഭക്തരോടും സദാ ചേൎന്നുകൊണ്ടീടുവൻ
ഭക്തിമാൎഗ്ഗത്തെയുമാചരിപ്പേനഹം
ഇത്തരമൂമ കണ്ടുള്ള കിനാവുപോൽ
ചിത്തെ നിനച്ചിട്ടിരിക്കും ബഹുവിധം.

നിൎദ്ധനരെല്ലാം നിരവോടന്നവേ-
ച്ചൎകനത്തെവിച്ചീടും ധരിത്രിയിൽ.
മൂൎച്ഛിതനായ് വശംകെട്ടു പുഴുപോലെ
മെച്ചമെ രോദനംചെയ്യുമല്ലോ സദാ.
ഘോരമാകുമുദരോപദ്രവമിവ
പാരാതെ കേട്ടുകൊൾകവിൻ നിങ്ങളേവരും.
ധാത്രിതന്നിൽ ജനിച്ചാലുള്ള വേദന-
യെത്രയും ഘോരമത്രെ നിനച്ചോളവും
വ്യാധികളുണ്ടു പലതരം പൈതലെ-
ബ്ബാധിപ്പതിന്നു വിധിവശാലഹോ!

ഈച്ചയുറുമ്പു കടിക്കുന്ന നേരത്തു
വാച്ച ദുഃഖേന രോദിക്കും തെരുതെരെ.

---

* പദ്ധതി = വഴി

പൈദാഹമോടു കരയുന്ന നേരത്തു
വേദനയുണ്ടുദരത്തിലെന്നമ്മയും
ഔഷധം നല്കുന്ന നേരമുള്ളൊരഴ-
ലേഷ ചൊൽവാൻ പണിയെന്നറിഞ്ഞീടുവിൻ.
വേദനാ പൂണ്ടു കരയുന്ന നേരത്തു
മോദേന നല്കുവോർ പാലന്നമെന്നിവ
തന്മലമൂത്രമണിഞ്ഞുകൊണ്ടാർത്തനായ്
സമ്മോഹമോടു കരഞ്ഞു വിറയ്ക്കയും.

തന്മേനിതന്നിൽ കടിക്കുന്ന നേരത്തു
ചെമ്മെ കരമെടുക്കാവതല്ലാഞ്ഞഹോ
രോദിതനായ് വശംകെട്ടുടൻ പൈതലും
വേദനയെന്നിയേ സൗഖ്യമില്ലൊട്ടുമേ.
ശൈശവമിങ്ങനെ പോകുമനന്തരം-
മെത്തീടുമപ്പൊഴെ കൌമാരകാലവും.
ആക്കാലമുള്ളഴൽ ചൊല്ലുന്നതെങ്കിലോ
വാക്കിനാലിന്നു വദിച്ചുകൂടീടുമോ?
പാലും പഴവും ഭുജിക്കേണമെന്നോർത്തു
ബാലനാം മാതാവിനോടു ചൊല്ലുംവിധൌ

ഖേദം മുഴുത്തതു നല്കുവാനില്ലാഞ്ഞു
മാതാവു ചൊല്ലും മൊഴി കേട്ടു പൈതലും
പാർത്തലംതന്നിലുരുണ്ടും മുറയിട്ടു-
മാർത്തനായ് ഭൂതലത്തിൽ തലതല്ലിയും,
ഇഷ്ടമായുള്ളതു കിട്ടാഞ്ഞിതാകിലോ
ഒട്ടുമേ രോദനമുണ്ടാം സതതവും
പമ്പരമോണവില്ലെന്നിവയാദിയാം-
മമ്പത്തു കൂട്ടം ചമച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ

സാരമായുള്ള പുരുഷാർത്ഥമെന്നോർത്തു
ഘോരമായുള്ള കാററും വെയിലേല്ക്കയും,

കാടുകൾ കാട്ടി നടന്നു വിവശനാ-
യാടലോടെ കഴിഞ്ഞീടും ശാന്തരേ
അക്ഷരാഭ്യാസേ നിയോഗിച്ചു ചെയ്യുന്ന
ശിക്ഷകളെല്ലാം പറഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ?
ഒട്ടുമറിയാത കാലത്തു വേദന
പെട്ടന്നിവണ്ണമനുഭവിച്ചിട്ടുടൻ
യൌവനകാലത്തിലുള്ള ദുഃഖത്തെയും
ചൊവ്വോടു ചൊല്ലുവാൻ *വല്ലുകില്ലൊട്ടുമേ.
മന്മഥബാണം തറച്ചു വിവശനായ്
സമ്മതമല്ലാത കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്കയും,

പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ മനസ്സിനെ വല്ലാതെ
ചഞ്ചലമാക്കിച്ചുമച്ചു വലിക്കയും,
സൌഖ്യമായോരോന്നു വേണമെന്നോർക്കയാൽ
ദുഃഖമല്ലാതെ സുഖലേശമില്ലഹോ!
ദുർജ്ജനത്തോടു സഖിത്വമുണ്ടാകയും
സജ്ജനത്തോടു ചേരാതെയിരിക്കയും,
വിത്തമാർജ്ജിക്കേണമെന്ന നിനവിനാൽ
സത്തുക്കളോടു ധനങ്ങൾ പറിക്കയും,
തന്നുടെ ദാരത്തിനൊന്നും കൊടാതെ മ-
ററന്യദാരത്തിനെക്കാമിച്ചു കൊൾകയും,

മോഹമേറ്റം ധനമെന്നോർത്തു തന്നുടെ
ദേഹത്തെയും മറന്നിട്ടു നടക്കയും,

---

* വല്ലുകില്ല=ശക്തനാകയില്ല

പാടു പെട്ടൊന്നുമേ കിട്ടാഞ്ഞു സന്തത-
മാടലോടുമിരുന്നീടും ദിവാനിശം.
ആഢ്യനാകുന്നതു ഞാനെന്നു മാനസേ
കാര്യമായുള്ളതെന്തെന്നുമറിഞ്ഞിടാ.
കണ്ടവരോടു കയർത്തു പലതര-
മിണ്ടലായിക്കഴിയും കാലമത്രയും.
ആർത്തിയോടക്കാലമങ്ങനെ പോയിട്ടു
വൃദ്ധതയും വന്നുകൂടുമനന്തരം.

ചൊല്ലാവതല്ല വാർദ്ധക്യത്തിലുള്ളഴ-
ലുള്ളിൽ നിനപ്പിനസ്സുരകുമാരരേ!
കൈകാൽ തളർന്നു ബലവും കുറഞ്ഞുട-
നാകവേ രോമങ്ങളും വെളുത്തേറവും
പല്ലുമുതിർന്നു ചൊല്ലുമിഴന്നിണ്ടലാ-
യെല്ലുകളും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
നേത്രത്തിൽ നിന്നു നീരുമൊഴുകിസ്സദാ
ഗാത്രവും ശുഷ്കിച്ചുകൊണ്ടു വിവശനായ്,
ശ്വാസങ്ങളും മുട്ടി ശ്വാസനൻ കുപിതനായ്
കാസവും പൂണ്ടു വിതൽത്ത്രയുമാർത്തനായ്

ദാരിദ്ര്യവും ചൊല്ലു കേളാത്ത മക്കളും
ദാരവും നിന്ദചെയ്യും പുനരേറവും
മാനസേ ദാരസുതരെന്നൊരാശയാ
വാനരം പോലെ കുപിതനായ് കേവലം
ഭക്ഷണമോരോന്നിലാശയുണ്ടാമതു
ഭക്ഷിക്കിലൊട്ടുമേ കക്ഷിക്ക ചേർന്നിടാ.
ആധികളും വ്യാധികളെന്നിവയൊക്കയും
ബോധിച്ചു കൂടീടുമോ പറഞ്ഞീടുകിൽ?

ന്നു വയസ്സു പുരുഷായുസ്സെന്നതു
* ക്രൂരം ചിലർ നൂററിരുപതെന്നും ബലാൽ

എന്നതിൽ പാതിയും നിദ്രയായ് പോയിട്ടു-
മൊന്നുമറിയാതെ പൈതലായൊട്ടു നാൾ
സ്നാനാശനാത്ഥമായ് പോം ചില കാലവും
മാനേന മററുള്ള കാലവും പോയിടും.
പുണ്യകമ്മം ചെയ്യുതിന്നു കാലം ഗുണാ-
മെണ്ണുകിലില്ലെന്നു വന്നു കൂടുന്നതെ.
കാലം ദിവസംപ്രതി കഴിയുന്നതും
കാലൻ വരുന്നതുമോക്കയില്ലൊട്ടുമെ.
പെട്ടന്നിഹലോകദുഃഖമിച്ചൊന്നതു;
കേട്ടുകൊൾവിൻ പരലോകദുഃഖമിനി.

സൽകമ്മഹീനം വസിക്കും ദശാന്തരെ
x അക്ഷജദൂതരണഞ്ഞീടുമപ്പോഴെ.
തൊണ്ടയിൽ ശ്ലേഷ്മാവും ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടഹോ
മിണ്ടുവാനും വശമല്ലാതെ വന്നിടും.
വിങ്ങി നിന്നീടുന്ന ശ്വാസബന്ധത്തിനാ-
ലങ്ങടനാത്തനായ് വീണുഴയ്ക്കും വിധൌ
ബന്ധുവായുള്ള ജനങ്ങളും വന്നു നി-
ന്നന്തികെ കേഴുന്നതും കണ്ടു സംഭ്രമാൽ
ഭീഷണരാം യമദൂതരവരുടെ
വേഷവും കണ്ടു ഭയം പൂണ്ടു മാനസെ

ആത്തരാം ബന്ധുക്കൾ നോക്കിയിരിക്കവെ
പെറ്റു യമഭടന്മാരുമട്ടുള്ളുടൻ

---

* പറയും. x യമദൂതർ.

* യാതനാദേഹത്തിലാക്കീട്ടു ജീവനെ
വേദന ചെയ്യുന്നതും പറയാവതോ?
പാശേന കെട്ടി വലിക്കും ചില വഴി
സൂചികൾ നാട്ടി നടത്തുവോരങ്ങതിൽ
നന്നായ് വറുത്ത മണലിലിഴച്ചയു-
മുന്നതമാം ഗിരിമേൽ നിന്നുതട്ടിയും
അങ്കുശങ്ങളാലേ കുത്തി വലിച്ചിട്ടു
സങ്കടം ചെയ്യുന്നതെത്രയും ഭീഷണം.

ലോഹത്തിനാൽ പഴുപ്പിച്ചൊരു നാരിയെ
മോഹേന ചേർത്തു തഴുകിപ്പതേററവും.
ശ്വാക്കളെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിക്കയും പുന-
രാക്കമേറും സർപ്പജാലങ്ങൾ ചുററിയും
പക്ഷിജാലം നയനങ്ങളിൽ കൊത്തിയും
കുക്ഷിയിൽ മുൽഗരംകൊണ്ടു താഡിക്കയും.
ആയുധജാലത്തിനാലവയവങ്ങളെ
കായത്തെ വെട്ടിപ്പിളർന്നുകൊണ്ടങ്ങനെ
ഉപ്പും മുളകും കലക്കിച്ചമച്ചുടൻ
തപ്പാതെ മെയ്യിലെല്ലാം ചൊരിഞ്ഞീടുവോർ

വൈതരണീനദിതന്നിൽ നീന്തിക്കയും,
ദൂതർ കൊടിലുകൾ ചുട്ടു വലിക്കയും,
കല്ലു ചുമത്തിയും ചക്കിലിട്ടാട്ടിയും
തല്ലിയും പാറമേൽ കൊണ്ടെയ്തുതട്ടിയും,
ചെമ്പുകിടാരത്തിലിട്ടു വറുക്കയും,
വമ്പോടു കാലസൂത്രത്തിൽ കിടത്തിയും,

---

* മരണാനന്തരം ദുഃഖാനുഭവത്തിനായുള്ള ദേഹം

തൈലപാത്രത്തിലിട്ടങ്ങു കാച്ചുതിയും,
ശൂലത്തിലാമ്മാറു കുത്തികിടത്തിയും
ചിത്രമിതിൻപരമുണ്ടു നരകങ്ങ-
ളിത്രയെന്തിന്നു പറയുന്നു ബാലരേ!

ഘോരമായിട്ടിരുപത്തെട്ടു കോടി പോൽ
നാരകമെല്ലാമനുഭവിച്ചേററവും
കർമ്മശേഷത്തിന്നു തക്കവണ്ണം വന്നു
ചെമ്മേ ജനിക്കുമജ്ജീവനും ഭൂമിയിൽ.
ഇത്ര ദുഃഖത്തിന്നു പാത്രമാം ജീവന്നു
നിദ്രയിലും സുഖമെന്നു ചൊല്ലാവതോ?
മാനവപുത്രരേ! കേൾപ്പിനിന്നാം നിങ്ങൾ
മാനവന്മാരുടെ ദുഃഖമെപ്പേരുമേ.
ധാത്രിയിങ്കൽ ദ്രവ്യസമ്പന്നരെങ്കിലോ
പുത്രരില്ലാഞ്ഞു ദുഃഖം പുനരേററവും.

സന്താനമുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ കേവലം
ഹന്ത! ദ്രവിണമില്ലാഞ്ഞതിസങ്കടം.
കാമികളായ് വിരഹേണ ദുഃഖം ചില-
ർക്കാമയംകൊണ്ടു വലഞ്ഞതിസങ്കടം.
കെല്പോടു സംസാരസാഗരം താനിതു-
മറ്റുപൂവിലില്ലാഞ്ഞുപായങ്ങളൊന്നുമേ
പ്രാണനെക്കൂടെ ത്യജിക്കുന്നിതു ചിലർ
കാണുമാറില്ലയോ ദൈത്യകുമാരരേ!
കാലു രണ്ടുള്ളവർക്കിത്ര ദുഃഖം പാരിൽ
നാലു കാലായവറ്റിന്നു ചൊല്ലാവതോ!

പക്ഷികൾക്കുള്ള ദുഃഖം ഘോരമെത്രയും
വൃക്ഷത്തിനുള്ളഴൽ ചൊല്ലുന്നതാരഹോ!

ഭ്രാന്തിനാൽ സംസാരസാഗരേ വീണിട്ടു
നീന്തുന്നിതു മഹാബുദ്ധിമാനെങ്കിലും.
മറെറാരാലംബമില്ലായ്കിൽ ഭവാംബുധൌ
തെററന്നു വീഴ്‌വതു കുററമല്ലൊട്ടുമേ.
മല്ലാരിതൻ ചരണാംബുജമാകിയ
നല്ലോരു കല്പകശാഖിയിരിക്കവേ
കാരമും നൽക്കനിയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും
ഘോരമേറെ * നൈംബം ഭുജിക്കും കണക്കിനെ

ബ്രഹ്മമാമാനന്ദമുണ്ടായിരിക്കവേ
നന്മയിൽ മറെറാരാനന്ദമുണ്ടോ ഭുവി?
ലോകമിദം ഹരിതന്മയമാകയാൽ
ലോകത്തിലുള്ളവരെബ്‌ഭജിച്ചീടിലേ
നൂലും പുടവയുമെന്ന കണക്കിനെ
നാളീകനാഭനും ലോകവുമായിടും.
സംശയമെല്ലാം കളഞ്ഞിട്ടു നിങ്ങളും
കൂസാതെ ചിന്തനം ചെയ്ക മുകുന്ദനെ.
തന്നിലിണങ്ങാത കന്നിനെക്കൊണ്ടുപോയ്
പിന്നെയൊന്നോടണച്ചീടും കണക്കിനെ

ഓരോ വിഷയേ കളിക്കും മനസ്സിനെ
നാരായണചരണത്തിലാക്കീടുവിൻ.
സത്തുക്കളോടു ചേൎന്നു വസിച്ചീടുവിൻ
സക്ത്യാ ഭഗവൽകഥകൾ കേട്ടീടുവിൻ.
കീൎത്തിച്ചുകൊള്ളുവിൻ നാമങ്ങളാദരാ-
ലോൎത്തീടുവിൻ ഹരിതൻ ചരണത്തെയും

* നൈംബം = വേപ്പിൻ പഴം

എന്നുടെ താതാജ്ഞയാലുള്ള ബാധകൾ
പന്നഗശായി താനല്ലയോ കാത്തതും?
കാത്തുകൊണ്ടീടുവാനോൎത്തു കണ്ടീടുവിൻ
ഭക്തവാത്സല്യമീവണ്ണമില്ലാൎക്കുമേ."

ഇത്തരം വാക്കു കേട്ടോരു സഖികളും
ചിത്തമോദേന ചോദിച്ചിതു പിന്നെയും:-
"സത്സംഗഹീനനസുരനരപതി
മത്സരം വിഷ്ണുവോടുള്ള രാജ്യമിതിൽ
ഇഷ്ടനായിത്തവ ഭക്തിമാൎഗ്ഗത്തിനെ-
പ്പെട്ടന്നറിയിച്ചതാരെടോ സാദരം?
ചൊല്ലണമെങ്ങളോടുള്ളവണ്ണമിദം
കല്യാണസിന്ധോ! സഖേ! കനിഞ്ഞെതറാവും"
കല്യമാരാമവർ ചോദിച്ചു നേരത്തു
മല്ലാരിദാസനും ചൊല്ലിനാനപ്പോഴേ:-

"മൽപിതാവു തപം ചെയ്യതിന്നായ് പുരാ
കെല്പോടു പോയൊരു നാളിലമരരും
ദൈതേയവീരനേയും ജയിച്ചെന്നുടെ
മാതാവുതന്നെയും കൊണ്ടുപോകും വിധൌ
വീണാധരമുനി കണ്ടു വഴിയിന്നു
പാണികൾകൊണ്ടിന്നു വീണ്ടിട്ടു പോന്നുടൻ
തന്നുടെ പൎണ്ണശാലയ്ക്കൽ വെച്ചങ്ങനെ
ഖിന്നത തീൎത്തു പാലിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ.
എന്നുടെ മാതാവിനുള്ളഴൽ പോക്കുവാ-
നന്നു തത്ത്വോപദേശം ചെയ്തു മാമുനി.

അമ്മയും തത്ത്വോപദേശമെന്നെയാകയും
ചെമ്മ മറന്നിതു രാജഭോഗത്തിനാൽ.

ഗർഭസ്ഥനായന്നു കേട്ടിരുന്നീടിനേ-
നെപ്പോഴും മാമുനി ചൊല്ലും മൊഴികളെ.
ഞാനവയൊന്നും മറന്നതില്ലൊട്ടുമേ
നൂനം മുനികൃപയാലറിഞ്ഞീടുവിൻ.
ഉണ്മതന്നെ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു
കല്മഷമകന്ന ദൈതേയതനയരേ!!"
എന്നു വേദപ്പൊരുളാം ബ്രഹ്മമൂർത്തിയെ
നന്നായ് പ്രകാശിപ്പിച്ചു ചൊല്ലും ദശാന്തരേ

സമ്മതി വന്നു ദനുജകുമാരരും
നിർമ്മലൻ പ്രഹ്ലാദനെത്തൊഴുതീടിനാർ.
"നിന്നുടെ സംഗമുണ്ടായതു കാരണം
ധന്യരായ് ശുദ്ധരായ് വന്നുകൂടീ വയം.
അജ്ഞാനമെല്ലാമകന്നിതു ദൂരവേ
പ്രാജ്ഞനാം നിന്നോടു ചേരുകയാലെടോ!
കോപങ്ങളെല്ലാമകലെ നീങ്ങി തുലോം
താപവുമില്ല നിൻവാക്കുകൾ കേൾക്കയാൽ"
എന്നുരചെയ്തവരൊന്നിച്ചിരുന്നിട്ടു
നന്നായ് പരബ്രഹ്മരൂപമുറപ്പിച്ചു

നിശ്ചലരായ് തിരുനാമത്തെയും പുന-
രുച്ചരിച്ചിട്ടിരുന്നാരവനീപതേ!
ആഗമിച്ചീടിനാൻ ഭാർഗ്ഗവനാം തത്ര
വേഗേന കണ്ടിതു ബാലകന്മാരെയും.
തിണ്ണമായുള്ളോരു ഭക്തിയെപ്പൂണ്ടിട്ടു
കണ്ണുമടച്ചു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
ബാലരെക്കണ്ടിട്ടു കാവ്യനാം ചിന്തയാ
നാലു ഭാഗത്തുമാലോക്യ നിന്നീടിനാൻ.

മാനസേ വെറുപ്പൂ ദീനനായ് കേവല-
മാനനം താഴ്ത്തി നിരൂപിച്ചിതിങ്ങനെ:—

"നമ്മെയറിയാതെ വന്നിവരോടിഹ
സന്മാർഗ്ഗമെല്ലാമറിയിച്ചതാരഹോ!
ദുഷ്ടനാം പ്രഹ്ലാദവാക്യമോ കേവലം
പെട്ടെന്നു കഷ്ടരായ്‌വന്നാരിവർകളും.
ഒന്നുകൊണ്ടും നമുക്കിങ്ങു വസിപ്പതു
നന്നാകയില്ലെ"ന്നുറച്ചു ഭൃഗുസുതൻ
ഇണ്ടലും പൂണ്ടു വിറച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
മണ്ടിനാൻ ദൈത്യരാജേന്ദ്രസ്യ സന്നിധൌ.
"ദൈത്യേന്ദ്ര! കേൾക്ക വാക്യം മദീയം ഭവാൻ
മാദ്ധ്യംദിനം കർമ്മകാരിതും(?)പോയി ഞാൻ

കാലവിളംബനമെന്നിയേ വീണ്ടിങ്ങു
ബാലകന്മാരുടെ ചാരത്തു ചെന്നതേ.
പൂണ്ടുകൊണ്ടാർ പരബ്രഹ്മമാവതിനെ
വീണ്ടുവരുവതിൻമുമ്പേയവർകളും"
എന്നു പറയുന്ന നേരത്തു ബാലരിൽ
പിന്നെയൊരുവനും വന്നു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"മോക്ഷമെന്നും ഭക്തിയെന്നും ബഹുവിധം
ശിക്ഷയാ ബോധം വരുത്തിയിട്ടെങ്ങടെ
മാനസമെല്ലാമിളക്കിച്ചമച്ചതു
ദാനവേന്ദ്ര! തവ ബാലകനെന്നറി"

എന്നു ചൊല്ലുന്ന നേരത്തു ദൈത്യേന്ദ്രനാം
വന്നൊരു കോപം പൊറുത്തുകൂടായ്കയാൽ
പാചകൻതന്നെ വിളിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ
"ശങ്കയാതെ കൊല്ലുക നീ മമ ബാലനെ.

ഭോജനംതന്നിൽ കൊടുക്ക വിഷമിന്നു
ഖേദം വളർക്കും തനയനെക്കൊല്ലുവാൻ"
ഭോജനംതന്നിൽ വിഷത്തെയും നല്കിനാൻ
വ്യാജേന പാചകനും പുനരാദരാൽ.
ഒന്നുമറിഞ്ഞീല ബാലകനെങ്കിലും
പന്നഗശായിതാൻ കാത്തുകൊണ്ടീടിനാൻ.

എന്നതുമേലാഞ്ഞ നേരത്തു ദാനവ-
നന്നേരമാരണരോടു നിയോഗിച്ചു:
"മാരണകർമ്മണാ കൊല്ലുവിനെന്നുടെ
ദാരകൻതന്നെ വിരവോടു നിങ്ങളും"
അങ്ങനെയാമെന്നു ചൊല്ലീട്ടവർകളും
മങ്ങാതെ ബാലനരികിലാമ്മാറു പോയ്
ഭക്തപ്രവരനെ നോക്കിത്തെളിവിനോ-
ടാതികളിങ്ങനെ നിന്നു ചൊല്ലീടിനാർ:
"നിന്നുടെ താതാജ്ഞയാ വന്നിതെങ്ങളും
നന്ദന! നിന്നെ വധിപ്പതിനെന്നറി.

വിപ്രരാലെന്നിയെ മൽസുതൻതന്നെയും
ക്ഷിപ്രം വധിക്കാവതല്ല മറ്റാർക്കുമേ
എന്നു നിയോഗിച്ചയച്ചിതു ദാനവ-
നെന്നതിനാലിഹ വന്നിതു ഞങ്ങളും.
കണ്ടിതോ കാലദോഷം മാമകമിദം
വിണ്ടലർവൈരി ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ
എന്തിനു നീ വൃഥാ ചാകുന്നിതിങ്ങനെ
സന്തതം വിഷ്ണുഭക്തിം ത്യജിച്ചീടെടോ!
ഇപ്പൊഴുതേ ഭക്തി വേണമോ ബാലക!
കെല്പോടു വേണമെന്നാലുണ്ടുപായവും

മാനസേ ചിന്തിച്ചുകൊൾക മുകുന്ദനെ
ദാനവർ ചൊല്ലുന്നതും കേട്ടുകൊൾക നീ
ലംഘിക്കവേണ്ട ജനകവാക്യത്തെയും
പങ്കജനാഭസ്മരണയുമാമെടോ!"
ആരണന്മാരേവം പറയുന്ന നേരത്തു
ചാരുശീലനസുരാത്മജൻ ചൊല്ലിനാൻ:
"പന്നഗശായിതന്നെബ്ഭജിച്ചീടുവാ-
നിന്നു നാളെന്തുമുണ്ടോ പറഞ്ഞീടുവിൻ?
നാരായണന്റെ നാമമോതീടുകി-
ലാരെയെന്നാകിലും പേടിക്ക വേണമോ?

ഉല്പലനേത്രനെസ്സേവിച്ചുകൊള്ളുവാൻ
കല്പനയിങ്ങനെയെന്തു വന്നീടുമോ?
എന്തു പറകിലുമെന്നുടെ ദേവനെ-
യന്തണരേ! വെടിഞ്ഞീടുകില്ലേതുമേ"
എന്നുള്ള വാക്യം നിശമ്യ ഭൂദേവരും
വന്നൊരു കോപേന ചൊല്ലിനാരിങ്ങനെ:
"അന്തകന്നു വശമായിട്ടിരിപ്പവ-
നന്തരവാക്കുകൾ ചിന്തയിൽ കൊൾവതോ?"
എന്നുരചെയ്തു കുണ്ഡമതിലഗ്നിയെ
നന്നായ് വളർത്തി ഹോമം തുടങ്ങീടിനാർ.

ആഭിചാരക്രിയ ചെയ്യും ദശാന്തരേ
ആവിഷ്കൃതമൊരു ഭൂതവും ജാതമായ്.
ഘോരമായുള്ളൊരു കൺമിഴിതന്നിന്നു
പാരം ചിതറുന്ന തീപ്പൊരിയേററവും.
ഹുങ്കാരനാദേന ലോകങ്ങളൊക്കെയും
സങ്കുലം പൂണ്ടു മറഞ്ഞിതു മേൽക്കുമേൽ.

ശൂലം കപാലവും കൈയിലേന്തി ഭൂത-
മാലോകനേന ഘോഷിപ്പിച്ചു ഭിക്ഷകൾ
* അഷ്ടാദശഭുജൈരായുധമോരോന്നു
പെട്ടന്നിളക്കി ജ്വലിപ്പിച്ചതിഭീമമായ്.

പാദചാരേണ കലുങ്ങിച്ചുമന്നതിരു
മേദിനിയും കടലേഴും കലങ്ങിതായ്.
ഭീതിയോടും നഗര്യാം വസിക്കും ജനം
വാതിലുകളെല്ലാമടച്ചുകൊണ്ടീടിനാർ.
ഘോരമാകുന്നോരു മാരണദേവത
ദാരകൻ തന്നോടണഞ്ഞു സംക്രുദ്ധനായ്
ക്രുദ്ധ ശൂലത്തിനാലാഹനിച്ചീടിനാൻ
പെറ്റും സുകുമാരമേനിമേലേറവും.
കൃഷ്ണ കൃഷ്ണേതി ജപ്പാ മനതാരതിൽ
വിഷ്ണും പുരാണമൂർത്തിം സ്മരിച്ചങ്ങനെ

ഭക്തിയായുള്ളൊരു ചട്ടയും പൂണ്ടിട്ടു
ഭക്തപ്രവരൻ തന്നകൊണ്ടീടിനാൻ.
ഏതും പണിപ്പെട്ടു മാരണനാം പുന-
രാകുലം ബാലനില്ലാഞ്ഞു കാരണയാൽ
ധാത്രീസുരരോടണയുന്ന നേരത്തു
ശ്രോത്രിയരും ഗമിച്ചീടിനാരാതുരായ്.
അന്നേരമായുള്ളൊരു ഭൂസുരർ തങ്ങടെ
യജ്ഞോപവീതവും പോയതറിയാതെ
എങ്ങുമേ പാഞ്ഞു പൊറുത്തുകൂടാഞ്ഞിട്ടു
ശാർങ്ഗിപ്രിയനരികെ വന്നു ചൊല്ലിനാർ:

* പതിനെട്ടു കൈകളാൽ

“കല്യാണവാരിധേ! പ്രഹ്ലാദ! മാമക-
മല്ലൽ കളഞ്ഞു പാലിച്ചു കൊള്ളേണമേ”
എന്നു പറയുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ തന്നെയും
ധന്യനാം കണ്ടു കൃപ പൂണ്ടിതാദരാൽ
ദുഃഖം പരേഷാം നിരീക്ഷിച്ചുമൊട്ടുമേ
ഉൾക്കാമ്പിലില്ലിനിയൈശ്വര്യമോഹമെടോ!
അന്തണർക്കുള്ളഴൽ പോക്കുവാനായിട്ടു
ചിന്തിച്ചു കേശവൻതന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ:
“ശ്രീപതേ! ഞാൻ തവ ദാസനെന്നാകിലോ
താപം ദ്വിജന്മനാമകറ്റീടവേണമേ”

ശാർങ്ഗിയോടിങ്ങനെ ചൊന്നൊരു നേരത്തു
മങ്ങി മറഞ്ഞു മഹാത്ഭുതമപ്പൊഴേ
ആധി വേറിട്ടു ഭൂദേവനുമത്രയും
പ്രീതനായാശിയും ചൊല്ലി നടന്നുടൻ
നിർജ്ജരവൈരിതൻ ചാരത്തു ചെന്നിട്ടു
ലജ്ജയാ പൂണ്ടു നിന്നീടിനാർ മെല്ലവേ.
കൊമ്പു മുറിഞ്ഞ വൃഷഭം കണക്കിനെ
വമ്പുകളെല്ലാം കളഞ്ഞു ചൊല്ലീടിനാർ:
“ബാലനെക്കൊൽവാൻ തവാജ്ഞയാ ഞങ്ങളും
കാലേ നിനച്ചു ചെയ്തുള്ള കർമ്മത്തിനാൽ

മങ്ങാത ബാലൻകരുണയില്ലെങ്കിലി-
ന്നെങ്ങളും ജീവിച്ചു പോരികയില്ലെടോ!”
ഇങ്ങനെ ചൊല്ലീട്ടു ഭൂദേവരൊക്കയും
തങ്ങൾ ഗേഹം പ്രവേശിച്ചു വാണീടിനാർ.
അന്തണർ പോയൊരു നേരമനന്തരം
ചിന്തയാ തന്മകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:

"ഇത്ര സാമർത്ഥ്യമെവിടെ നിന്നിങ്ങനെ
പുത്ര! ലഭിച്ചതുമെത്രയുമത്ഭുതം
ശംബരനേക്കാളധികമായ് വന്നതേ
നിന്മഹാമായകളൊന്നു കാണുംവിധൌ

വേദിയരാലുത്ഭവിച്ച ഭൂതത്തെയും
ഘോരനെ നിന്നു ജയിച്ചതുമത്ഭുതം!
ഇന്നല്ലയോ മമ നന്ദനനെന്നതും
നന്നായറിഞ്ഞുകൊണ്ടേനഹമാദരാൽ
വാസുദേവൻ മുതലായുള്ളമരരും
ഭൂസുരരും മുനിമാരിവരൊക്കയും
ഒന്നു കാണുമ്പോളുമെല്ലാമാം നമ്മുടെ
ദൈത്യബലത്തിന്നു തുല്യമല്ലെന്നറി"
വീരനാം ദൈത്യനേവമുരയ്ക്കും വിധൌ
ദാരകൻ കൈതൊഴുതിട്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ:

"സാരസസംഭവപുത്രനായ് വന്നിട്ടു
നേരെ പിറന്നവനല്ലോ പിതാവിഹ;
ജ്ഞാനമോ നിന്നോളമില്ല മറ്റാർക്കുമേ
ദാനവേന്ദ്ര! ഞാനറിവതുമെന്തഹോ!
അച്യുതൻ തങ്കലുള്ളോരു വിശ്വാസവും
നിശ്ചലഭക്തിയിവണ്ണമില്ലാർക്കുമേ
എന്നെ നന്നായ് പരീക്ഷിപ്പതിനല്ലയോ
പിന്നെയും പീഡ ചെയ്യുന്നതു നീ വൃഥാ?
ഭക്തനൊരു ഭയമെത്തുകില്ലെന്നതും
ചിത്തേ ധരിച്ചല്ലയോ വിഷം തന്നതും

കാത്തുകൊള്ളും ഹരിയെന്ന ഭാവം മമ
ചിത്തേ ദൃഢമായ് ലഭിച്ചതുകൊണ്ടിനി

കൈവെടിഞ്ഞീടുകയില്ല ഞാനെന്നുമേ
ദേവാധിദേവനെയെന്നറിയേണമേ
നാളീകനാഭൻമഹിമകളൊക്കയു-
മാലോകനം ചെയ്തിരിക്കുന്നിതു ഭവാൻ
വാക്കിനാലൊന്നു മനസ്സിൽ മറെറാന്നു താൻ
വാക്കുകളെന്നോടു ചൊൽവതെന്തിങ്ങനെ?"
എന്നവൻ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ ദാനവൻ-
തന്നുടെ ചിത്തത്തിലേററതില്ലൊട്ടുമേ

ബാലകവാക്യമാം പാലു കുടിച്ചിട്ടു
നീലോരഗം പോലെ കോപിച്ചു ദാനവൻ
കിങ്കരന്മാരോടു ചൊന്നാൻ "തനയനെ-
ശ്ശങ്കാവിഹീനം പിടിച്ചു ബന്ധിച്ചിനി
തുംഗമായുള്ള ഗിരിതന്മുകളിന്നു
തങ്ങാതെ ഭൂമിയിൽ തള്ളുവിനഞ്ജസാ."
ചൊന്നവണ്ണം തന്നെ ചെയ്താരവർകളും,
കുന്നിന്മുകളിന്നു വീഴും ദശാന്തരേ
നാരായണം നരകാന്തകം മാനസേ
പാരമുറപ്പിച്ചു വീണിതു ബാലനും.

കണ്ടു നിന്നീടുന്ന മാരുതദേവനും
രണ്ടു കരത്തിനാലും താങ്ങി മെല്ലവേ
ഭൂതലേ വെച്ചു പുണർന്നുകൊണ്ടെത്രയും
പ്രീതനായങ്ങനെ പോയ് മറഞ്ഞീടിനാൻ.
അന്തം തനയനു വാരാത്തതു കണ്ടു
ചിന്തയാ ശംബരനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"കൊല്ലുക മായയെക്കൊണ്ടെൻ മകനെ നീ
നല്ല കനലുകളാകുന്ന മാരിയാൽ"

എന്നവനോട്ടു നിയോഗിച്ചതു കേട്ടു
ചെന്നു വരിഷം തുടങ്ങിനാൻ മായയാ

ഘോരമായുള്ള കനൽക്കട്ടകൾ വന്നു
മാരകൻ മേനിമേൽ വീഴുന്ന നേരത്തു
ചക്രധരം ചാരുകോമളം ശ്യാമളം
നക്രശമർദ്ദനം ചിന്തയായ് മേവിനാൻ.
ശൗരിയുടെ മായ ശംബരമായയെ
നേരെ മറിച്ചങ്ങയച്ചു വിട്ടീടിനാൾ.
മോചിതമംഗാരജാലം നിജമെയ്യി-
ലേല്ക്കുന്നതു കണ്ടു സംഭ്രമാൽ ശംബരൻ
ആർത്തനായ് ദൈത്യപ്രചാരത്തു ചെന്നിട്ടു
ധാത്രി തന്നിൽ മറഞ്ഞീടിനാൻ മെല്ലവേ.

പുത്രനെക്കൊല്ലുവാനുള്ള തൊഴിലുക-
ളിത്രയല്ലിന്നുമുണ്ടിന്നവയൊക്കയും
മുററും പറഞ്ഞുതുടങ്ങുകിൽ കാലവും
മറെറാന്നിനില്ലെന്നറിക ധാത്രീപതേ!
അന്തം തനയനില്ലാഞ്ഞസുരൻ പുന-
രന്ത നിജഭടന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ:
"ഏതു ചെയ്തും വധിയാഞ്ഞിൽ നമുക്കിവ-
നാധിചേർമതിനില്ലൊരു സംശയം.
ഇന്നു സമുദ്രയമുഷ്ക്കീട്ടു ബാലനെ-
യുന്നതമായുള്ള പാറയുമേറുവിൻ

ആധാരമാക്കണം മൂഢനിവന്നുടൽ
* ഗ്രാഹത്തി"നെന്നു പറഞ്ഞാരനന്തരം

---

* ഗ്രാഹം=മുതല

ഭദ്രനാം ബാലനെപ്പാശത്തിനാലവർ
നിദ്രയിൽ ബന്ധിച്ചു പയ്യവെ കൊണ്ടുപോയ്
അംബുധി തന്നിലമുഴ്ത്തി വിരവോടു
വന്മലതന്നെയുമേററി വന്നിട്ടവർ
ദാനവനോടറിയിച്ചതു കേട്ടവൻ
ദീനതയും കളഞ്ഞു മരുവീടിനാൻ.
ആനന്ദവാരിയിൽ താണുകിടക്കുമി-
സ്സൂനവും മുങ്ങിക്കിടക്കും ശരാന്തരെ
ഉഗ്രമായുള്ള ബഡവാഗ്നിയെന്നോർത്തു
നിർഗ്ഗമിച്ചു ദൂരവെ * ജലജങ്ങളും
എന്നതുകണ്ടു വരുണനും വന്നിട്ടു
തന്നുടെ കയ്യിനാൽ പർവ്വതം തന്നെയും
തട്ടിക്കളഞ്ഞു പ്രഹ്ലാദനെ മെല്ലവെ
കെട്ടഴിച്ചുടനാലിംഗനം ചെയ്തു
തീരത്തിലാമ്മാറു ചേർത്തിട്ടനന്തരം
വാരിധിനാഥനും പ്രീതനായ് ചൊല്ലിനാൻ
"പുണ്യവാനേവ ഞാൻ നിന്നുടെ മേനിയെ-
ക്കണ്ണിനാൽ കാണ്കയാൽ; ധന്യനായ് വന്നു ഞാൻ;
സ്വർന്നദിയാദിയാം തീർത്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു
മുന്നമെ തന്നെ പരിശുദ്ധനെങ്കിലും
മംഗലനായ നിൻ സംഗത്തിനാലിന്നു
പൊങ്ങിന പുണ്യവാനായ് ചമഞ്ഞീടിനേൻ
ഒന്നിനുമാശയില്ല നിനക്കെങ്കിലു-
മിന്നു ഞാൻ നല്കുന്ന രത്നങ്ങളാദരാൽ

* ജലജങ്ങൾ=ജലജീവികൾ (?)

നേരെ പരിപാലിക്കെ"ന്നു ചൊല്ലീട്ടട-
നാരാധ്യ * പാശിയും പോയ് മറഞ്ഞീടിനാൻ.
അപ്പതി പോയൊരു നേരത്തു ബാലനു-
മുൾപ്പൂവിലിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചിതാദരാൽ:-
"എപ്പോഴുമുള്ളിലിരിക്കുന്ന നാഥനെ-
യിപ്പോഴെനിക്കു കാണ്മാൻ കഴിവെത്തുമോ?
അർണ്ണവം തന്നുടെ തീരത്തിരുന്നവ-
നണ്ണാജനേത്രനെയോർക്കും ദശാന്തരേ
സേവകനുള്ളഴൽ പോക്കുവനെന്നോർത്തു
ദേവനും വൈനതേയോപരി പൊങ്ങിനാൻ
രണ്ടു പാടും ചാമരങ്ങൾ വീയീടവേ,
വിണ്ണവർ പൂമലർകൊണ്ടു പൊഴിക്കവേ,
കോടിചന്ദ്രാഭ തേടും കുട പൊങ്ങവേ,
പാടി നാകസ്ത്രീകളാടിക്കളിക്കവേ,
ശംഖനാദം പല വാദ്യം മുഴങ്ങവേ
പങ്കജനാഭനമ്പോടെഴുന്നള്ളിനാൻ.
വാരിജലോചനൻ തന്നെക്കനിവോടു
ചാരത്തു കണ്ടു യോഗീന്ദ്രപ്രവരനും.
ശ്യാമളകാന്ത്യാ വിളങ്ങിച്ചു ദിക്കുകൾ
പൂമകൾകാന്തൻ പുരുഷോത്തമൻ പരൻ.
ദേവദേവനുടെ പൂമേനി വാഴ്ത്തുവാൻ
നാവിനു വൈഭവമില്ല നമുക്കെടോ!
പൊന്നിൻകിരീടപ്രഭകൊണ്ടു മാനസേ
ഖിന്നത ചേർക്കും നവകോടി സൂര്യനും

* ആരാധ്യ=പൂജിച്ചിട്ട്

വണ്ടിൻനിരകളും കൊണ്ടലുമിണ്ടലായ്
രണ്ടുമേ കുന്തളകാന്തി കാണുംവിധൌ.
പാരിജാതകുസുമമണിഞ്ഞങ്ങനെ
താരങ്ങൾ മേലേ വിളങ്ങും കണക്കിനെ
പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രനു നെഞ്ചകത്തെപ്പൊഴും
ചഞ്ചലം നല്കും നിടിലത്തിലാമാറു
* മാലയത്താലൂർദ്ധ്വപുണ്ഡ്രമതിന്നുള്ളിൽ
മേളം കലരും തിലകവും മോഹനം.
മുല്ലബാണന്നുടെ വില്ലിനെപ്പോർ ചെയ്തു
വെല്ലുന്ന ചില്ലിക്കൊടിയിണ ഭംഗിയും

വാരിജം തന്നിതൾ നേരല്ല ചൊല്ലുകിൽ
ചാരു മിഴിയിണ കാണുന്നതാകിലോ
പോരും ജനത്തിനുള്ളൊരഴൽ പോക്കുവാ-
നേറും കരുണ കലൎന്ന കടാക്ഷവും,
കണ്ണാടിയോടു തിറ കൊണ്ടു പോരുന്ന
ഗണ്ഡത്തിൽ മിന്നുന്ന കുണ്ഡലകാന്തിയും,
എൾപ്പൂവിന്നഴലുള്ളിലുണ്ടെപ്പൊഴും
കെല്പോടു നാസികയ്ക്കൊപ്പം വരായ്കയാൽ.
ചെമ്പല്ലവാധരം കണ്ടു കമ്പിട്ടു പോയ്
ചെമ്പരത്തിമലരെന്തിഹ ചൊൽവതും;

ചിന്തയുണ്ടാകുന്നു മുത്തിനു മാനസേ
ദന്തത്തിനോടു സമാനമല്ലായ്കയാൽ;
സുന്ദരമാം മുഖകാന്തിയെക്കണ്ടു തോ-
റ്റിന്ദുവും പത്മവും കമ്പിട്ടു കൂപ്പിനാർ.

* മാലയം = ചന്ദനം

കംബുതാൻ കണ്ഠത്തിനോടുടൻ തോററല്ലോ
അംബുധി തന്നിൽ നിന്നീടുവാൻ കാരണം.
നാരായണോരസി മേവുന്ന ഹാരങ്ങൾ
താരകളെക്കാൾ പ്രകാശമുണ്ടേററവും.
കൌസ്തുഭവും വനമാല തുളസിയും
കസ്തൂരിലേപവും ശ്രീവത്സകാന്തിയും

ഇന്ദിരാദേവി കുടികൊണ്ടരുളുന്ന
സുന്ദരമാം തിരുമാറും മനോഹരം.
ചെറുവാൽക്കരങ്ങളോ തുമ്പിക്കരത്തിനു
കമ്പം വരുത്തി മേവീടുന്നിതേററവും.
എത്രയും ദിവ്യമായുള്ള രത്നംകൊണ്ടു
ചിത്രം വിളങ്ങും കടകാംഗദങ്ങളാൽ
മേളം കലർന്നു മേവീടുന്ന തൃക്കരം
നാലിലും ശംഖു ചക്രം ഗദ പത്മവും
ബ്രഹ്മാണ്ഡമെല്ലാമടങ്ങുന്ന കുക്ഷിയിൽ
നിർമ്മലമായുള്ള നാഭീനളിനവും

മങ്ങാത പീതാംബരം പൂണ്ട മദ്ധ്യവും
തൊങ്ങൽ പലതരം ഭംഗി പൂണ്ടിങ്ങനെ
ഉന്നിദ്രകാന്തി കലർന്ന രത്നങ്ങളാൽ
മിന്നുന്ന കാഞ്ചിയും മേളവുമങ്ങനെ
കാർമുകിൽ വർണ്ണവും പീതാംബരാഭയും
കാർമേഘവും മിന്നലെന്ന കണക്കിനെ
മരതകകംഭത്തെ വെന്ന ജഘനവും
പൊൽത്തൂണുപോലെ വിലസും തുടകളും
ചെപ്പിനു ശില്പം പഠിപ്പിച്ചുമേവിടു-
മുല്പലലോചനൻചാരുമുഴങ്കഴൽ

കേതകിമൊട്ടിനും കേകികണ്ഠത്തിനും
ഖേദമുണ്ടാക്കുന്ന ജാനുദ്വയങ്ങളും
പൊന്നുംചിലമ്പും മണികളാലേററവും
മിന്നും നെരിയാണിയുമതിമോഹനം
തുമ്പപ്പൂത്തുമലർക്കമ്പു കററമു-
ണ്ടമ്പിൽ പുറവടി കാണുന്നതാകിലോ
ശില്പമായുള്ള വിരലും നഖങ്ങളും
പത്മരാഗേ ചേർന്ന വജ്രം കണക്കിനെ
പങ്കജം തന്നിതളോടു തുല്യം വിരൽ
തിങ്കൾശകലമല്ലോ നഖപംക്തിയും.

ഭക്തനാളുള്ളൊരഴൽ പോക്കേണമെന്നോർത്തു
മുക്തിദൻ പ്രത്യക്ഷനായി നിന്നീടിനാൻ.
അഗ്രേ വിളങ്ങുന്ന നാഥനെക്കണ്ടുടൻ
വ്യഗ്രമകന്ന പ്രഹ്ലാദനാദരാൽ
മാനമില്ലാതൊരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാ-
ലാനന്ദബാഷ്പനദിയിൽ മുഴുകീട്ടു
പൂമകൾകാന്തനെക്കണ്ടു സന്തോഷേണ
കോൾമയിർക്കൊണ്ടു പരിഭ്രമിച്ചേററവും
നാഥൻ തിരുമുഖം നോക്കിനോക്കിദ്രുതം
ബോധം മറന്നു വീണാൻ ധരണീതലേ.

ദൃഷ്ട്വാ ഹരി നിജദാസം കരുണയാ
പെട്ടെന്നെടുത്തു തഴുകീട്ടു മെല്ലവേ
അങ്കേ കിടത്തി മുകുന്ദൻ തിരുവടി
തങ്കരംകൊണ്ടു പൊടികളഞ്ഞാദരാൽ
ബാല! കളക മോഹഭ്രമമെന്നുള്ള
പാലൊത്ത തൂമൊഴി കേൾക്കയാൽ മെല്ലവേ

കണ്ണുമടച്ചു ശീഘ്രമെഴുന്നേറ്റവൻ
ദണ്ഡായമാനം നമസ്കരിച്ചാദരാൽ
അഞ്ജലി പൂണ്ടു സഗദ്ഗദവാക്കിനാൽ
കഞ്ജവിലോചനനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:—

"തെറ്റന്നു ഞാൻ ചെയ്ത കുറ്റങ്ങളൊക്കെയും
പോററി! പൊറുത്തരുളേണം കൃപാനിധേ!
നിൻമടിയിലിരുന്നോരടിയനു
നന്മയല്ലാതൊന്നുമേ പാർത്തുകണ്ടോളവും"
എന്നുരചെയ്തു വണങ്ങുന്നവനോടു
മന്ദസ്മിതം ചെയ്തരുളി മുകുന്ദനും:
"മാതരം പൈതൽ ചവിട്ടുമാറില്ലയോ
ചേതസി നീ പിഴയെന്നു ചിന്തിക്കൊലാ
ഉന്നതഭക്തി പൂണ്ടീടും ജനങ്ങളു-
മെന്നുടെ ജീവനേക്കാളും വലുതെന്നറി.

ഭക്തിയാകുന്ന പാശേന ബന്ധം തനി-
ക്കെന്തലായുള്ള പാരവശ്യമായ്‌വരും
ഒന്നിലുമാശയില്ലാ നിനക്കെങ്കിലു-
മിന്നു വേണ്ടും വരം നല്കുന്നുണ്ടു ഞാൻ"
എന്നരുൾചെയ്തതു കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനു-
മന്നേരമേ ഭഗവാനോടു ചൊല്ലിനാൻ:
"പങ്കജലോചന! നിന്നുടെ ഭക്ത-
വൻകടൽ തന്നിൽ നീന്തിക്കളിച്ചീടുവാൻ
സന്തതമെന്നുള്ളിലിന്നടിയന്നു മ-
റ്റൊന്നു വരം വേണ്ടതു കരുണാനിധേ!

വേധാവു മുമ്പായ വാനവരൊക്കെയും
നാഥ! ഭേദമീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ

സേവ ചെയ്യുന്നിതു കേവലമാശയാ
ജീവപര്യന്തവുമെപ്പൊഴും മാധവ!
അങ്ങനെയുള്ള നിന്നെക്കണ്ടുകിട്ടുകി-
ലെങ്ങനെ തൃപ്തി വരുന്നിതു മാനസേ?
ഞാനിഹ കണ്ടുള്ള സൌഖ്യമോർത്തീടിനേൻ
ധ്യാനം ദശാംശവുമില്ല ജഗൽപതേ!
വാസനയാർക്കും തടുക്കരുതെങ്കിലും
ദാസനാമെന്നിൽ കരുണയുണ്ടാകണം.

ഉള്ളിലടക്കിയിട്ടിന്ദ്രിയമൊക്കവേ
വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയും കായ്കനി തിന്നിട്ടു
പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നും വിവിധമായ്
ചെഞ്ചമ്മേയോരോ തപസ്സുകൾ ചെയ്യിലും
നിൻമറിമായമറിഞ്ഞുകൂടായ്കയാൽ
കർമ്മങ്ങളും പൂണ്ടു കളിക്കുന്നിതേറവും.
ബന്ധവും മോക്ഷവും ദേഹവും ദേഹിയും
ചിന്തിക്കിലോ തവ മായയത്രേയതും
നിർമ്മലമാനസം തന്നെ നിലയനം
നന്ദ തേടും മഹത്താം മതമായതും

കാരുണ്യവാരിധേ! ത്വച്ചരണാംബുജം
നേരേ മനതാരിൽ വെച്ചുകൊണ്ടീടുന്ന
സമ്മതനായുള്ള ഭക്തൻറെ മാനസം
നിർമ്മലമെത്രയുമെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ.
എന്നതിനാൽ മമ ജന്മജന്മങ്ങളി-
ലുന്നതഭക്തി വന്നീടുവാൻ നൽവരം
വേണമിതെന്നിയേ ഭക്തി മറ്റൊന്നുമേ
കാണിപോലും കൊതിയില്ല ജഗൽപതേ!"

എന്നവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു മുകുന്ദനും
വെണ്ണിലാവഞ്ചിച്ചിരിച്ചരുളീടിനാൻ:
"ദേവകളെക്കണ്ടുകൊള്ളേണമെങ്കിലു-
മാവോളവുമെളുതല്ലെന്നറികെടോ!
ഞാനപി കണ്ടുകൊൾവാനതിലും പണി
ജ്ഞാനിമാർക്കുമസാദ്ധ്യമിതെന്നറി.
ഭക്തി നിനക്കു നല്ലുണ്ടെന്നിട്ടിഹ
വ്യക്തമായ് മൂർത്തിം ധരിച്ചു വന്നേനഹം
മങ്ങാതെ ഭക്തിയത്രേയപേക്ഷിച്ചു നീ-
യങ്ങനെയാവതാരല്ലെന്നു ചൊന്നതും?"
പൂമകൾകാന്തനരുളും മൊഴി കേട്ടു
കോമളബാലനും ചൊല്ലിനാനപ്പോഴേ:-
"ഭക്തി വർദ്ധിച്ചുള്ള സജ്ജനത്തിന്നു നീ
മുക്തി കൊടുപ്പതുമത്ഭുതമല്ലഹോ!
താപത്രയമായ നല്ലൊരിരുട്ടിന്നു
ദീപമായുള്ളൊരു ഭക്തിയത്രേ ധ്രുവം.
* അഷ്ടാംഗയോഗമുണ്ടാകിലെല്ലാർക്കുമ
പെട്ടെന്നു മോക്ഷം കൊടുക്കുമല്ലോ ഭവാൻ
സ്പഷ്ടമായുള്ള തിരുനാമമൊന്നിനോ-
ടച്യുത! നീയുമെതിരല്ല പാർക്കിലോ.
ഭക്തിയത്രേ നിന്നിലും വലുതായതു
ഭക്തബന്ധോ! നിരൂപിച്ചു കണ്ടോളവും
തന്നീടുക മമ ഭക്തിതന്നെ ഭവാ-
നിന്ദിരാമാതു ചേരുന്ന പുണ്യാംബുധേ!"

---

* യമം, നിയമം, ആസനം, പ്രാണായാമം, പ്രത്യാഹാരം, ധ്യാനം, ധാരണ, സമാധി.

നിശ്ചലഭക്തിയെത്തന്നെയുററർത്ഥ്യവ-
മച്യുതനോടു ചൊല്ലീടും മശോനരെ
കണ്ടിട്ടു പ്രഹ്ലാദനേണ്ടായ ഭക്തി വൈ-
കുണ്ഠനും പ്രീതിയോടേവമരുളിനാൻ:-
"എന്തു നിൻ ചിന്തയിലിപ്പൂയതൊക്കയും
ചന്തമായ് തന്നെനിതെന്നറിഞ്ഞീടു നീ.
ഞാനിനിപ്പോകുന്നു വൈകുണ്ഠലോകത്തു
ദീനനായീടൊലാ പോയെന്നു മാനസേ.

'മാർത്താണ്ഡബിംബത്തിലും പാൽക്കടലിലും
പേർത്തു വൈകുണ്ഠത്തിലുമിരിക്കും ഹരി.'
മൂഢരായുള്ളവരിങ്ങനെ ചൊല്ലുവോ-
ത്രൂഢമാകും ഭക്തരുള്ളിലിരിപ്പു ഞാൻ.
തന്നുടെ ദേഹത്തിലഗ്നി പിടിക്കിലോ
മന്നിലാരെങ്കിലും നോക്കിയിരിക്കുമോ?
എന്നതുപോലെ മൽഭക്തന്മാർ സങ്കടം
വന്നാലതു കണ്ടിരിക്കയില്ലേഷ ഞാൻ.
ദുഷ്ടനെക്കൊല്ലുവാനായിട്ടിനി മേലി-
ലെട്ടുനാളുള്ളിൽ വരുന്നതുമുണ്ടെടോ?

പൊട്ടുന്ന തൂണിൽ നരസിംഹമായ് ജനി-
ച്ചിഷ്ടമായന്നു കാണാം നിഃനക്കിന്നിയും."
മേൽ വരും കാര്യമരുൾചെയ്തു മെല്ലവേ
ദേവനും തത്ര മറഞ്ഞരുളീടിനാൻ.
മാധവൻ മന്ദം മറഞ്ഞതു കണ്ടുള്ളി-
ലാധി പൂണ്ടേററവും കേണു കുമാരനും,
ഒട്ടു നാൾ വേല ചെയ്തിട്ടു യത്നംകൊണ്ടു
കിട്ടിയോരർത്ഥം കളഞ്ഞവനെപ്പോലെ

ദേഹസ്മരണയുമെന്നിയേ ശോകിച്ചു
മോഹവും നീക്കിയിരുന്നാനനന്തരം.

മൂന്നു ലോകത്തെയും മുന്നമുള്ളോരു
ദേവനും പ്രത്യക്ഷനായിരുന്നായതാ
താങ്ങിയെടുത്തു തൊഴുകി നിന്നീടുന്ന
മംഗലയോഗിയെ വീക്ഷിച്ചുമാശയാ
വന്ന കണ്ണക്കൊത്തരണി പൂർവ്വാദ്രിമേൽ
നന്നായുദിച്ചു തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങിനാൻ.
ഭാനുവിനെക്കണ്ടു പ്രഹ്ലാദനും തദാ
മാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാനാദരാൽ;
ഉത്തമന്മാർ പരബ്രഹ്മമറിഞ്ഞിട്ടു
ചിന്താപരത്വം കണ്ടിരിക്കും കണക്കിനെ.

അക്കൻ പ്രകാശിച്ചു നേരം തമസ്സുക-
ളൊക്കെയും നീങ്ങി മറഞ്ഞിതു ദൂരവേ;
മാനസത്തിങ്കലുള്ളന്ധകാരങ്ങളും
ജ്ഞാനേന മാഞ്ഞു പോയീടും കണക്കിനെ;
വാരിജമെല്ലാം വിരിഞ്ഞു ശോഭിച്ചതേ
ശൌരികഥ കേട്ട ചിത്തം കണക്കിനെ;
അക്കനെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചു യോഗീന്ദ്രനും
തൽക്ഷണം തന്നുടെ രാജ്യമകംപുക്കാൻ,
കാരണപൂരുഷനെക്കണ്ടു സന്തോഷേണ
പാരം തെളിഞ്ഞു പുണർന്നുകൊണ്ടങ്ങനെ.

"നാരായണാഖിലാധാര! ജഗന്നാഥ!
കാരണപൂരുഷ! ചിന്മയ! സന്മയ!
ദാശരഥേ! രഘുരാമ! ദയാനിധേ!
ശ്രീശൌരേ! ഹരേ! കേശവ! മാധവ!

വിഷ്ണോ! മുകുന്ദ! ഗോവിന്ദ! മുരാന്തക!
കൃഷ്ണ! കരുണാകര! കമലാപതേ!
നന്ദതനൂജ! വൃന്ദാരകവന്ദിത!
വൃന്ദാവനേ പശുവൃന്ദരക്ഷാകര!
മീനായി വേദങ്ങൾ വീണ്ടുകൊൾവാൻ പുരാ
ദാനവനെക്കൊലചെയ്ത ദാമോദര!

വിണ്ണവർ പണ്ടു പാലാഴി കടഞ്ഞ നാൾ
തിണ്ണന്നു മുങ്ങും മലയുയർത്തീടുവാൻ
വണ്ണം തിരണ്ടൊരു കൂർമ്മാകൃതി പൂണ്ടു
തിണ്ണം മലയെച്ചുമക്കും മധുരിപോ!
ഇമ്മഹിതന്നെ ഹിരണ്യാക്ഷദാനവ-
നംബുവിൽ കൊണ്ടുപോയ് താഴ്ത്തും ദശാന്തരേ
* പോത്രിയായ് ദാനവൻതന്നെയും കൊന്നിട്ടു
ധാത്രിയെ വീണ്ടൊരു ധാത്രീധരപതേ!
ഈരേഴുലോകമളക്കേണമെന്നിട്ടു
നേരോടു വാമനനായിപ്പിറന്നിട്ടു

ഈരടിയായിട്ടളന്നുകൊണ്ടീടിന
നാരായണ! സരസീരുഹലോചന!
ഉഗ്രരായുള്ളോരസുരരാജാക്കളെ
നിഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ ഭാർഗ്ഗവരാമനായ്
വിക്രമം പൂണ്ടു മുവ്വേഴുവട്ടം കൊന്ന
ചക്രപാണേ! ഗോപതേ! മധുസൂദന.!
മിത്രവംശത്തിൽ ദശരഥപുത്രനായ്
ചിത്രമായ് വന്നു പിറന്നിട്ടു സംഗരേ

---

* പോത്രി—പന്നി

പത്രികൾകൊണ്ടു രാത്രിഞ്ചരവീരരെ
മിത്രാത്മജാലയേ ചേർത്ത രാമ! ഹരേ!

രോഹിണിക്കേത്രയും നല്ല കുമാരനായ്
നീ ഹലരാമനായ് വന്നു ജനിച്ചുടൻ
ആഹവേ ദുഷ്ടരെസ്സംഹരിച്ചീടുന്ന
മേഘവർണ്ണ! കടൽവർണ്ണ! ജഗൽപതേ!
ഭൂഭാരമെല്ലാമകറേറണമെന്നിട്ടു
ശോഭയോടമ്പാടി തന്നിൽ വളർന്ന നീ.
വൈഭവം കാട്ടിക്കളിച്ചുകൊള്ളും പത്മ-
നാഭ! നരകരിപോ! നളിനേക്ഷണ!
ആക്കമോടേ കലികാലത്തു വന്നു നീ
മൂർഖരെയൊക്കെയും സംഹരിച്ചീടുമേ

ഇന്നു നരസിംഹരൂപമായ് കേവലം
വന്നു ദൈത്യേന്ദ്രനെസ്സംഹരിച്ചിട്ടുടൻ
ഖിന്നത ലോകത്തിനുള്ളതു പോക്കുന്ന
പന്നഗശായിൻ! പുരുഷോത്തമ! ഹരേ!
കാരുണ്യഭാജന! ശാശ്വതപൂരണ!
പുണ്യപുരാണധാമപ്രഭോ! ഗോവിന്ദ!
സാനന്ദമെൻ നന്ദനന്ദന! മാം വിന്ദ*
മാം വിന്ദ ഗോവൃന്ദലാളനതൽപര!
എത്ര നാളിങ്ങനെ സംസാരസാഗരേ
അത്ര പതിച്ചു കിടന്നു വിവശനായ്

സംസാരവങ്കടൽ തന്നിലുള്ളോരഴൽ
കംസരിപോ! ഭവാൻ താൻ കളയേണമേ."

* മാം വിന്ദ—എന്നെ പരിഗ്രഹിച്ചാലും

എന്നിവണ്ണമുയരെപ്പറയുന്നതു
നിന്ന മഹാജനം കേൾക്കും ദശാന്തരേ
നന്നനന്നെത്രയുമെന്നു ചൊല്ലിദ്രുതം
ചെന്നു വണങ്ങി സ്തുതിച്ചു ഭക്ത്യാ ചിലർ,
ഭ്രാന്തിയത്രേയിതു ചൊന്നാരിതി ചിലർ.
എന്തെടോ മൂന്നമെയ്യുണ്ടിതെന്നാർ ചിലർ,
ശാന്തനാകുന്നൊരു പ്രഹ്ലാദനിങ്ങനെ
ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ പറഞ്ഞു വീഥികളിൽ

നേരെ വരുന്നതു കണ്ടോരസുരകൾ
പാരാതെ താതനവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ.
"നിന്നുടെപുത്രനെസ്സാഗരേ കൊണ്ടുപോയ്
നന്നായമുക്കിക്കളഞ്ഞോരസുരകൾ
എന്തു വിശേഷമോ കേട്ടതല്ലോ പുന-
രിന്നവൻ ജീവിച്ചുയർന്നുകൊണ്ടീടിനാൻ"
എന്നവർ ചൊല്ലുന്ന നേരമസുരനും
വന്നൊരു കോപാൽ ചുവന്നിതു കണ്ണുകൾ
"ദുഷ്ടനെക്കൊല്ലുവാൻ സാഗരമദ്ധ്യത്തി-
ലിട്ടു മലയേററിക്കൊന്നുവെന്നോർത്തു ഞാൻ

കഷ്ടമേ ജീവിച്ചുപോന്നാകിലിന്നിനി-
ത്തുഷ്ട്യാ പിടിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങു വന്നീടുവിൻ"
എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടവരപ്പൊഴേ
ചെന്നു കുമാരനെക്കൊണ്ടുവന്നീടിനാർ.
വന്ദനം ചെയ്തു പിതാവിനെക്കണ്ടിട്ടു
നിന്നിതു ബാലനാമന്നരമാദരാൽ.
പുത്രനെ നോക്കിയസുരനുമപ്പൊഴേ
കുത്തുവാനോർത്തു കരവാളുമായ് ദ്രുതം

ചൊല്ലിനാൻ മല്ലാരിതൻപ്രിയൻ തന്നോടു
"കൊല്ലുവൻ നിന്നെ ഞാനില്ല കില്ലേതുമേ.

ഉണ്ണിപ്പൈതലേ! ഹരിതന്നെ വെടികയോ
വെട്ടുകൊണ്ടന്തകൻവീട്ടിനു പോകയോ
രണ്ടിലൊന്നിന്നു വരുത്തുന്നതുണ്ടു ഞാൻ
കണ്ണപ്പൈതലേ! രണ്ടിലേതെന്നു ചൊല്ലു, നീ.
എല്ലാം നിനച്ചിന്നു ചൊല്ലുകിലെന്നോടു
കൊല്ലുവൻ നിന്നെ ഞാനില്ല കില്ലേതുമേ.
വല്ലാത്ത വാക്കു പറയരുതിന്നിമേൽ
......................................"
* സന്ധി രണ്ടിങ്ങനെ ദാനവൻ ചൊന്നതു
മന്ത്രികൾ കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ചഞ്ജസാ

എന്തിവന്നുത്തരം ചൊല്ലുന്നതെന്നുള്ള
ചിന്തയാ ബാലനെ നോക്കിനിന്നീടിനാർ.
അപ്പോൾ ഹിരണ്യനോടായികൃപാനിധി
കെല്പോടു ചൊന്നതു കേൾക്കെടോ ഭൂപതേ!
"എങ്ങും നിറഞ്ഞിരുന്നീടുന്ന ദേവനെ-
യെങ്ങനെ കൈവെടിയുന്നു ഞാനോർക്കിലോ?"
അങ്ങനെ കേട്ടു ഹിരണ്യനതുനേരം-
"എങ്ങുമുണ്ടെങ്കിലിത്തൂണിലുണ്ടോ ഹരി?"
"തൂണിലുമുണ്ടു തുരുമ്പിലുമുണ്ടഹോ!
കാണുകിൽ നിന്നിലുമെന്നിലുമുണ്ടെടോ!"

സ്തംഭത്തിലുണ്ടെന്നു കേട്ടു കോപം പൂണ്ടു
വമ്പോടു സ്തംഭത്തിലൊന്നു തച്ചീടിനാൻ.

---

* സന്ധി—പക്ഷം

പാടവമോടവൻ താഡിച്ചു നേരത്തു
കോടയിടിപോലെ നാദമുണ്ടായിതേ.
തെററന്നതു കേട്ടു ഞെട്ടിനാൻ ദാനവൻ
മററുള്ളവർകളും മണ്ടിനാർ ഭീതരായ്
ഈരേഴു ലോകം പൊടിപെട്ടമാറുള്ള
ഘോരനാദം കേട്ട നേരത്തു ദാനവൻ
എട്ടു ദിക്കിങ്കലും നോക്കുന്ന നേരത്തു
പെട്ടെന്നു സ്തംഭത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു
ഘോരമാകും നരസിംഹാകൃതി പൂണ്ടു
വാരിജനേത്രനെക്കണ്ടാനസുരനും.
വട്ടമായുള്ള മിഴിയിന്നു ചെങ്കനൽ-
ക്കട്ടകൾ പൊട്ടിച്ചിതറുമാറങ്ങനെ
പുഷ്പത്രിയാ മൊട്ടുവെല്ലുന്ന ദംഷ്ട്രങ്ങൾ
ദൃഷ്ട്വാ ഖലമനം പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നു.
കണ്ണങ്ങൾ കണ്ടിട്ടു ദണ്ഡമുണ്ടാകുന്നു
ചണ്ഡക്ഷ മാനസേ..................
ഉദരം തന്നുടെ കന്ദരം തന്നെയും
നിന്ദ ചെയ്യും മുഖകന്ദരം പാർക്കിലോ
നീണ്ടുരുണ്ടുള്ള ഭുജങ്ങളെക്കണ്ടുള്ളി-
ലിണ്ടലായ് കണ്ടവരൊക്കെയും മണ്ടിനാർ.
ദാരുണ്ണപാദചാരേ ജനിച്ചുള്ളോരു
മാരുതൻ മേരുവെക്കൂടെയിളക്കുന്നു.
സൂര്യകോടിപ്രഭാധാര്യമാണ്ണാം ഹരിം
പൂജ്യമാണ്ണാം വപുരാസ്ഥരൂപം ഭജേ.
ഉഗ്രമാകും നരസിംഹത്തെയമ്പിനോ-
ടഗ്രേ നിരീക്ഷ്യ ചിന്തിച്ചിതു ദാനവൻ:

"ഇങ്ങനെയുള്ള മൃഗത്തെയൊരിക്കലു-
മെങ്ങുമെ പണ്ടു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുമില്ലഹൊ!

മെച്ചമായ് വന്നുകൊണ്ടീടിനാനിങ്ങനെ
നിശ്ചയമിന്നിതു വിസ്മയമെന്നുള്ളതും.
എത്രയും നന്നഹൊ കണ്ടുകിട്ടിയതാ-
ള്ളതുവെക്കൊല്ലുവ"നെന്നോത്തു ദാനവൻ
വാളുമിളക്കിയടുക്കുന്നതു കണ്ടു
ബാലനാം കാലു പിടിച്ചു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"താത! നീ മൂഢരെപ്പോലെയെന്തിങ്ങനെ
നാഥ! തുടങ്ങുന്നതല്ലോ മഹാമതെ!
ഇന്നിവൻ പന്നഗശായി താനെന്നതു-
മൊന്നുമറിയാഞ്ഞതെന്തു ദേവാരഹൊ?

എന്നതറിയാതെ ചെന്നെതിർത്തീടുകിൽ
കൊന്നീടുമേ ഹരിയെന്നതറിഞ്ഞുകൊൾ.
ഈരേഴുലകിന്നു വേരായ് മരുവുന്ന
നാരായണൻ നരസിംഹമായ് വന്നിതും
പാവകനോടണയുന്ന തൃണം പോലെ
ദേവാധിനാഥനോടേല്ക്കുന്നതൊട്ടുമെ.
മല്ലാരിയെച്ചെന്നു കൈവണങ്ങീടുകിൽ
നല്ലതു വന്നുകൂടും ദേവനേറവും
ഓരാതെ ചെന്നെതിർന്നിതെന്നാകിലൊ
നേരെ മൃതനെന്നു നിർണ്ണയിച്ചീടു നീ"

ഏവം ബഹുവിധം പ്രഹ്ലാദവാക്യങ്ങൾ
ദേവാരി കേട്ടു കുപിതനായേറവും
ഉള്ളുന്ന വാളുമായ് ബാലനെ വെട്ടുവാൻ
വല്ലഭമോടുമോങ്ങീടും ദശാന്തരെ

എന്നതു കണ്ടു നരസിംഹരൂപിയു-
മൊന്നു കുതിച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ
കയ്യിലെ വാളും പറിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടു
പയ്യവെയൊന്നു തച്ചാനസുരേന്ദ്രനെ.
ദാനവൻവൻപടക്കൂട്ടങ്ങളൊക്കെയും
ദീനരായ് മുന്നമേ പോയൊളിച്ചീടിനാർ.

തല്ലു കൊണ്ടപ്പോളസുരനും കോപിച്ചു
മല്ലു കൊണ്ടേറ്റു മുകുന്ദനോടേറവും
യുദ്ധാവലോകായ നാകവാസികളും
സത്വരമന്തരീക്ഷേ നിരന്നീടിനാർ.
ദാനവനും ഹരിയും തമ്മിലുള്ള പോ-
രാനയും സിംഹവുമെന്ന കണക്കിനെ
ഒന്നുകൊണ്ടും ജയം വാരാഞ്ഞു നേരത്തു
തന്നെ മറന്നു കോപിച്ചു മല്ലാരിയും.
മാധവൻതന്നുടെ കോപം വിലോകിച്ചു
ഭീതിയുണ്ടാകയാലെന്ന കണക്കിനെ

ആയോധനം കണ്ടു നിന്ന തരണിയും
പോയ്മറഞ്ഞീടിനാനംബുധി തന്നിലും.
പോരും പൊരുതതെന്നോർത്തു മുകുന്ദനും
വീരോടു ചെന്നു പിടിച്ചു ഗാത്രമം
പാരം ചുഴറ്റിപ്പിടിച്ചു വേഗത്തോടു
വാരത്തിലാമ്മാറു വെച്ചിട്ടു തന്നുടെ
ക്രൂര നഖങ്ങളാൽ മാറു പിളർന്നിട്ടു
ചീർത്ത കോപാൽ കടർമാലയും ചൂടിനാൻ.
നാഥൻ നഖംകൊണ്ടു മാറു പിളർക്കുമ്പോ-
ളാതുരനായ്വന്നു ദാനവവീരനും

ഘോരനാദേന മുകുന്ദനെ നോക്കീട്ടു
പാരാതെ ചൊല്ലിനാനേവം വിവശനായ്:
"ആന കുതിരകൾ തേരുകളെത്രയു-
മാനത്തലവരായുള്ള പടകളും
അററമില്ലാതോളമുള്ള ശസ്ത്രങ്ങളും
മററും പലവകയുണ്ടായിരിക്കവേ
ആയുധഹീനനാമെന്നെയന്തിങ്ങനെ
മായയാ കൊൽവതു ധർമ്മമല്ലോട്ടുമേ
ആയോധനേ ശൂരരായവരൊക്കെയു-
മായുധഹീനനെക്കൊല്ലുമാറില്ലല്ലോ."

എന്നവൻ തന്നോടരുളി മുകുന്ദനും
"മുന്നം വരത്തെ നിരൂപിച്ചുകൊൾക നീ
ഇന്നിഭഗ്രീവനായിപ്പിറക്കെടോ!
നന്നായിരുപതു കൈകളോടും മുദാ
അന്നു ഞാൻ മാനുഷനായിപ്പിറന്നിട്ടു
ഇന്നു സസൈന്യം വധിക്കുന്നതുണ്ടല്ലോ."
ഏവമരുൾചെയ്തു നേരത്തു ദേവാരി-
ജീവനം ദേവലോകേ ഗമിച്ചു തദാ.
ദൈത്യേന്ദ്രജീവിതം പോയൊരു നേരത്തു
പ്രീത്യാ നറുമലർ പെയ്താരമരകൾ.

ദുന്ദുഭിവാദ്യം മുഴക്കിച്ചു ദേവകൾ
നന്ദി കലർന്നു പുകഴ്ന്നു തുടങ്ങിനാർ:—
"മാധവായ മധുസൂദനായ നമോ
നാഥ! കരുണാകരായ തസ്മൈ നമഃ
സാധുജനപരിപാലായ തേ നമഃ
ശ്രീധര! ഭൂമിധരായ തസ്മൈ നമഃ

തത്വായ സത്യസ്വരൂപായ തേ നമഃ
സത്യാത്മകായ സൌമ്യായ തസ്മൈ നമഃ
ഉത്തമായ പുരുഷോത്തമായ നമോ
മുക്തിദാനായ മുകുന്ദ തസ്മൈ നമഃ

കാരണായ കരിമോക്ഷദായ നമോ
നാരായണായ നരഹരയേ നമഃ
പങ്കജലോചന! നിൻകൃപയെന്നിയേ
സങ്കടവൻകടലെക്കടക്കാവതോ?
അന്നന്നു വന്നുള്ള സങ്കടമൊക്കെയും
മുന്നമേ തീർത്തു പാലിക്കുന്നതാകിലും
ഇന്നു ഹിരണ്യനെക്കൊന്നു പാലിക്കയാൽ
നന്നായ് സുഖിച്ചു വാണീടാം ചിരം വിഭോ!"
ആദിതേയന്മാർ പുകഴ്ന്നു പലതരം
മോദേന പൂമലർ തൂകിനിന്നോരളവും

നാരസിംഹാകൃതി പൂണ്ട മുകുന്ദന്റെ
ദാരുണകോപമകറ്റുവാൻ മാനസേ
കെല്പില്ലയാഞ്ഞമരന്മാരുമപ്പൊഴേ
ഉല്പലമാതുതന്നോടു ചൊല്ലീടിനാർ:
"ചെന്താരിൽമാതേ! ഹരിപ്രിയേ! നിന്നുടെ
കാന്തസ്യ രോഷം കളക നിൻ വാക്കിനാൽ
മല്ലാരികോപമകറ്റുവാൻ മാനസേ
വല്ലഭമാർക്കുമില്ല നിനക്കെന്നിയേ.
നാഥൻ ജഗന്മയനെന്നു വരികിലും
പാതിമെയ് നീയല്ലയോ ജഗന്മോഹനേ!"

വൃന്ദാരകന്മാർ പറഞ്ഞതു കേട്ടട-
നിന്ദിരാദേവിയരുൾചെയ്തിതാദരാൽ

“പന്നഗശായിതൻ കോപത്തെ ഞാനഹോ
മുന്നമൊരുനാളും കണ്ടതില്ലിങ്ങനെ
പാരം ഭയമുണ്ടു കാണുകിൽ മാനസേ
പാരത്തു ചെന്നുകൂടാ കേവലം മമ”
ദേവിതാനേവം പറയുന്നനേരത്തു
ദേവകൾ പ്രഹ്ലാദനോടു ചൊല്ലീടിനാർ:
“ബാല! സഖേ! നരസിംഹരൂപമിദ-
മാലോകിപ്പും ധൈര്യമില്ല ഞങ്ങൾക്കഹോ!

നീയരികത്തു ചെന്നു വന്ദിക്കിലോ
നായകനേററം കരുണയുണ്ടായ് വരും
ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയൊരു കാര്യമാദരാൽ
ഇങ്ങനെ ചെയ്യണ”മെന്നു ചൊല്ലീടിനാർ.
ഇത്തരം ദേവകൾ ചൊല്ലുന്നനേരത്തു
ഭക്തനാം ചെന്നു ഹരിയെ വണങ്ങിനാൻ
പാരമായുള്ളൊരു കോപവും ഭക്തനെ-
പ്പാരത്തു കണ്ടു കളഞ്ഞു മുകുന്ദനാം
സിംഹം മൃഗാണാം ഭയാനകമെങ്കിലും
സ്നേഹമുണ്ടാം നിജപൈതലിലെപ്പോലെ.

എത്രയും ക്രൂരനായുള്ള സർപ്പത്തിനു
ചിത്രമാമൌഷധം കണ്ടുകണക്കിനെ
ഭോഗീന്ദ്രശായിപദേ വണങ്ങീടിനാൻ
യോഗീന്ദ്രനായുള്ള പ്രഹ്ലാദനാദരാൽ
ഉത്തമശ്ലോകനെ വാഴ്ത്തിനിന്നീടിനാൻ
ഭക്തിപരവശനായി നിന്നേററവും
“ശ്രീപതേ! ദേവാദികളും ഭവാനുടെ
രൂപത്തെ മാനസേ ചിന്തിച്ചുകൊള്ളുവാൻ

എങ്ങനെയെന്നറിയാഞ്ഞുഴലുന്നിതു
മംഗലദേവത തങ്ങനാ ദൈവമേ!

ശ്രദ്ധാസ്പദനായുള്ള നിന്നെയിന്നെങ്ങനെ
മൂഢനാം ബാലനടിയനറിയുമോ?
ഗംഗാധരന്നു പോലുമെളുതാകുമോ
കംബുധര! തവ പ്രീതിവരുത്തുവാൻ?
ഭക്തികൊണ്ടല്ലയോ വാരണവീരനു
മുക്തിപദത്തെക്കൊടുത്തു ദയാനിധേ!
ബുദ്ധിയും വിദ്യയുമേറെയുണ്ടെങ്കിലും
ഭക്തിയില്ലായ്കിൽ പ്രയോജനമെന്തഹോ!
കണ്ണാൽ വിടനെങ്കിലും ഭഗവൽസ്മൃതി-
യുണ്ടെന്നിരിക്കിൽ വിശുദ്ധനത്രെയവൻ

ആനന്ദരത്നാകര! നിന്നെയിങ്ങനെ-
യാരെന്നറിഞ്ഞു പുകഴ്ന്നിതു ഹരേ!
ശില്പമായാനനം കണ്ടുകിട്ടീടുവാൻ
ദർപ്പണം തന്നിൽ നോക്കീടും കണക്കിനെ
നിന്നെ സ്തുതിപ്പാൻ തുനിയുന്നതൊക്കെയും
തന്നെസ്തുതിക്കുന്നതായ് വരുമോർക്കിലോ.
എന്നതുകൊണ്ടിനി ഞാൻ പുകഴ്ന്നതി-
നിന്നു തിരുവുള്ളമാകേണമേററവും.
ആദികാലേ ശിശു ചൊല്ലും മൊഴി കേട്ടു
മോദിച്ചുകൊള്ളുന്ന മാനുഷരെപ്പോലെ

ഇങ്ങനെ ഞാൻ പുകഴ്ന്നതിന്നേററവു-
മങ്ങു തിരുവുള്ളമായ് ഭവിക്കേണമേ.
ദുഷ്ടരെക്കൊല്ലേണമെങ്കിലോ മാനസേ
പെട്ടെന്നു ചിന്തിച്ചുകൊൾകിൽ മതിവരം

എന്നെ രക്ഷിപ്പതിനായ് നിനച്ചല്ലയോ
ഇന്നു നരസിംഹരൂപമായ് വന്നതും?
ഇങ്ങനെ നിൻ ഹരിരൂപമോർത്തീടുകിൽ
പൊങ്ങിന ഭീതികളെല്ലാമകന്നു പോം.
നാഥ! വദനമേററം നീ പിളർക്കിലും
ചേതസി ഭീതിയെനിക്കില്ല നിർണ്ണയം.
ശ്രീപതേ! പാലിച്ചുകൊള്ളേണമെപ്പൊഴും
താപത്രയാംബുധിയിൽ വീണുകൊള്ളാതെ മാം.
ത്വൽകടാക്ഷം പെറവുമില്ലാഞ്ഞിലോ പുന-
രിക്കണ്ട ലോകവുമില്ലെന്നു നിർണ്ണയം.
കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ഫലമില്ല കാണുകിൽ
ബ്രാഹ്മണം കർമ്മണാ ബന്ധനല്ലോ വിഭോ!
പിച്ചയാ സ്വർഗ്ഗാദിയുള്ള ഭോഗങ്ങളും
ഉല്പമതേ നിരൂപിച്ചു കണ്ടോളവും.
കർമ്മഫലമറിയാതെയനുദിനം
കർമ്മങ്ങളോരോന്നു ചെയ്യു മോഹത്തിനാൽ
നിർമ്മലാ നിന്നെനി ചിന്തിയാതേ സദാ
ജന്മങ്ങളെല്ലാം കഴിയുന്നിതേ വൃഥാ.
ഒന്നിനുമുള്ളിൽ വിരക്തി വന്നീടാതെ
നന്നു നിന്മായതൻ വൈഭവമെത്രയും
എന്നതോർത്താലധമം ദാനവനെങ്കിലും
നിന്നെ നിരീക്ഷിച്ചും ഭാഗ്യമുണ്ടായി മേ
ധന്യനാം നാരദസംഗമെന്നുണ്ടായി-
തന്നുതന്നെ പരിശുദ്ധനായ് വന്നു ഞാൻ

ഭക്തരെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളുവാനല്ലയോ
മൂൎത്തിം ധരിച്ചു പോരുന്നു കൃപാനിധേ!

മോഹമെന്നുള്ളൊരു മോഹേന മാനസേ
സ്നേഹേന നിന്നെ നിരൂപിക്കയില്ലഹോ!
നേത്രങ്ങൾ രൂപഗുണത്തിൽ ചലിക്കയും
ശ്രോത്രങ്ങൾ ശബ്ദത്തിലാമ്മാറിഴുക്കയും
നാസിക നല്ല സുഗന്ധേ വലിക്കയും
വാസനയാൽ രസേ ചേൎച്ചം രസനയും
സംഗേ വലിക്കുന്നു ഗാത്രം മനസ്സിനെ-
യങ്ങുമിങ്ങും വലയുന്നിതു മാനസം.
രണ്ടു ഭാരം വെട്ട മാനുഷരെപ്പോലെ
കണ്ടുകൊണ്ടാലുമജ്ജീവനാളുള്ളൊരഴൽ.

തുംഗകാരുണ്യാൽ ഭവാംബുധി തന്നിന്നു
താങ്ങിക്കര കടത്തേണം മധുരിപോ!
എന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ പ്രയാസമില്ലേതുമേ
ഇന്ദിരാവല്ലഭ! ചിന്തിച്ചിതാകിലോ.
സ്വല്പം കടക്കണ്ണുകൊണ്ടൊന്നു നോക്കുകി-
ലപ്പൊഴുതേ ഗതി വന്നുകൂടും ധ്രുവം.
വിഷ്ണോ! മുകുന്ദ! ഗോവിന്ദ! ജയ ജയ
വൃഷ്ണിപതേ! കൃഷ്ണ! രാമ! ഹരേ! ജയ
ഭക്തബന്ധോ! പരബ്രഹ്മമൂൎത്തേ! ജയ
ഭുക്തിമുക്തിപ്രദാനൈകമൂൎത്തേ! ജയ

വാരിധിയിൽ പള്ളികൊണ്ടവനേ! ജയ
നാരായണ! നരകാരേ! ജയ ജയ

അച്യുത! വൈകുണ്ഠ! ദാമോദര! ജയ
സച്ചിദാനന്ദമൂർത്തേ! മാധവ! ജയ
വിശ്വമൂർത്തേ! വിശ്വപാല! ജയ ജയ
ശാശ്വത! ശൌരേ! മുരാരേ! ജയ ജയ
ശംഖചക്രായുധപാണേ! ജയ ജയ
പങ്കജനാഭ! ഭഗവൻ! ജയ ജയ
വാസുദേവ! വസുധാധിപതേ! ജയ
വാസവസേവ്യ! വരദ! ജയ ജയ

ഇഷ്ടനായുള്ളോരു മൽപിതാവിന്നിഹ
പെട്ടന്നു മോക്ഷമേകേണം കൃപാംബുധേ!"
ഇതി പൂണ്ടിതരം പുകഴ്ന്നതു കേട്ടു
ചിത്തം തെളിഞ്ഞരുൾചെയ്തു കൃപാനിധി:
"ചിത്തശുദ്ധ്യാ മമ നാമങ്ങളെപ്പൊഴും
കീർത്തിച്ചു മന്വന്തരം ഭുവി വാഴ്ക നീ
ചൊല്ലൊട്ട ദാനവരാജനായ് കേവല-
മുക്തിയിൽ ധർമ്മത്തെയും നടത്തീടുക.
മന്നവനായിട്ടു ലോകസുഖങ്ങളെ-
യൊന്നൊഴിയാതെ ഭുജിച്ചു ദിനംപ്രതി

സാരമായുള്ളോരു മൽപദംതന്നോടു
ചാരാതെ ചേരാമൊട്ടുക്കം നിനക്കെടോ!
എന്നൊട്ടുമിശ്ശിപ്പവർക്ക് മോക്ഷപ്രാപ്തി
വന്നീടുവാൻ ബാധമില്ലതിനാലിനി
നിന്നുടെ താതനു മോക്ഷമതെന്നിയേ
പിന്നെ നരകാനുഭൂതിയുണ്ടാകുമോ?

എന്തു നിന്നൊസ്സുതനായി ലഭിച്ചവ-
നന്തു തന്നെ മുക്തനായവനിന്നെടോ!
ചെയ്ക പരലോകകർമ്മം ജനകന്നു
വൈകാതവണ്ണം വിധിപൂർവ്വമായി നീ.

പട്ടാഭിഷേകവും ചെയ്തുകൊണ്ടെത്രയും
ഇഷ്ട്യാ ഭരിച്ചുകൊണ്ടീടുക ഭൂമിയെ.”
എന്നരുൾചെയ്തു വൃന്ദാരകന്മാരെയും
മന്ദം കടാക്ഷിച്ചനുജ്ഞയും നല്കിനാൻ
ഇന്ദിരാവല്ലഭൻതാനുമനന്തരം
മന്ദം മറഞ്ഞരുളീടിനാൻ ഭൂപതേ!
ഉത്തമശ്ലോകനരുളും മൊഴികളെ-
യുത്തമാംഗേ വഹിച്ചിട്ടു പ്രഗ്ദാഭനം
താതനുള്ളോരു പരലോകകർമ്മങ്ങൾ
ചേതസാ കർത്തുമുദ്യുക്തനായീടിനാൻ.

മന്ത്രിവരന്മാരോടും മുനികളും
ഭൃത്യജനരോടു വേദിയർ തന്നോടും
ഒന്നിച്ചു താതനരികത്തു ചെന്നിട്ടു
ഖിന്നനായ് കണ്ണുനീർ വാർത്തുകൊണ്ടാദരാൽ
പട്ടിനാൽ മൂടിയലങ്കരിച്ചുററവും
കൊട്ടിച്ചു വാദ്യഘോഷത്തോടും കൂടവേ
ഇന്ധന സഞ്ചിതമായ ചിതയതിൽ
മന്ത്രേണ വെച്ചു തീയും ജ്വലിപ്പിച്ചുടൻ
സൂനു ജനകം ദഹിപ്പിച്ചു ഗംഗയിൽ
സ്നാനവും ചെയ്തുദകാദികർമ്മങ്ങളും

സ്വൎണ്ണം മഹി വസ്ത്ര ഗോക്കളുമെന്നിവ-
യെണ്ണമില്ലാതവണ്ണം കൊടുത്തീടിനാൻ.
ഉത്തമന്മാർ പുകഴുന്നതു കേട്ടു തൻ-
പുത്രനം പുക്ക നത്വാ ജനനീപദേ
അന്നുള്ള സങ്കടമുണ്ടായതൊക്കയും
നിൎമ്മലവാചാ കളഞ്ഞു കുമാരനും.
ശിഷ്യാവലോകായ നാരദമാമുനി
പുഷ്യന്മദായെഴുന്നള്ളും ഭദാന്തരേ
മാമുനീന്ദ്രനെഴുന്നള്ളുന്നതു കേട്ടു
ദാമോദരപ്രിയൻ ഇഷ്ടനായേററവും

പാരാതെ ചെന്നെതിരേററു പാദങ്ങളെ
നേരേ പിടിച്ചു വണങ്ങിനിന്നാദരാൽ
പൊൻമയസിംഹാസനത്തിലിരുത്തീട്ടു
നന്മയാലൎഘ്യപാദ്യേന പൂജിച്ചുടൻ
കൃത്വാ പ്രദക്ഷിണം നത്വാ മുഹുൎമ്മുഹുഃ
സ്തുത്വാ ബഹുവിധം നിൽക്കുന്ന നേരത്തു
ചിത്തമോദം കലൎന്നേററം വിധിസുതൻ
ഭക്തനെ നോക്കിത്തെളിഞ്ഞു ചൊല്ലീടിനാൻ:
"സൂനോ! ഹരിപ്രിയ! ലീലാവതീസുത!
ജ്ഞാനം നിനക്കുപദേശിച്ചതാരെടോ?

പത്മനാഭനധികപ്രിയനായുള്ള-
മത്ഭുതമത്ഭുതമോൎത്തുകണ്ടോളവും
താപസശ്രേഷ്ഠനെക്കുമ്പിട്ടു പണ്ടുവേ
താപം കളഞ്ഞു ചൊല്ലീടിനാൻ ബാലകൻ:

"ചിന്തയിലെല്ലാമറിഞ്ഞിരിക്കും ദേവാ-
നെന്തഹോ മാം പരീക്ഷിക്കേണമോ ബലാൽ?
നാരദൻതന്നുടെ ശിഷ്യനെന്നുള്ളതും
പാരിലെല്ലാവരും ചൊല്ലുന്നു സന്തതം.
തൽകടാക്ഷത്താൽ ഭഗവൽസ്വരൂപത്തെ-
യിക്കണ്ണുകൊണ്ടു കാണ്മാൻ തരം വന്നതും
നന്ദിതനാകേണമെന്നെക്കുറിച്ചിനി-
യിന്നിയും നന്നായനുഗ്രഹിക്കേണമേ.
എന്നതു കേട്ടനുഗ്രഹംചെയ്തു മഹാമുനി
മന്ദസ്മിതം ചെയ്തു സുന്ദരവാക്കിനാൽ.
"നില്ക്കുമ്പൊഴുമിരിക്കുമ്പൊഴും പോകിലും
ദുഃഖസുഖാദികളുണ്ടാം പൊഴുതിലും
പേർത്തുമയ്യന്തിരുനാമമുച്ചരി-
ച്ചാസ്ഥയാ ശോകമെല്ലാം കളഞ്ഞീടെടോ!
നാരായണാജ്ഞയാ വേണ്ടും ഗുണങ്ങളും
പാരാതെ കൈവന്നുകൂടും ദശാന്തരേ
സ്ഥാനത്തുറയ്ക്കിലുമസ്ഥാനമെങ്കിലും
മാനസേ മേവുന്ന ദേവനെസ്സന്തതം
ഏകാഗ്രബുദ്ധ്യാ നിരൂപിച്ചു ശുദ്ധനാ-
യാകാംക്ഷയോടു വസിച്ചുകൊണ്ടീടു നീ"
എന്നനുഗ്രഹംചെയ്തു മുനിവരനും മുദാ
തന്നുടെ പർണ്ണശാലയ്ക്കെഴുന്നള്ളിനാൻ
താപസശ്രേഷ്ഠനും പോയോരനന്തരം
താപമകന്നുള്ള ദേവകളൊക്കയും

ദൈത്യപ്രവരരോടും കലർന്നങ്ങനെ
ദൈത്യഗുരുവോടും മാമുനിമാരോടും
മാനിച്ചു പ്രഹ്ലാദനാകിയ ബാലനെ
മന്നവനാക്കി വാഴിച്ചു കൊണ്ടീടുവാൻ
പത്തനമെല്ലാമലങ്കരിച്ചത്രയും
ചിത്തമോദത്തോടു നാനാജനങ്ങളും
എട്ടാശപൊട്ടുമാറുള്ള വാദ്യത്തൊടും
പട്ടാഭിഷേകവും ചെയ്തു കുമാരനെ.
ദാനവരാജനായോരു പ്രഹ്ലാദനും
ദീനതയെന്നിയേ മൂന്നു ലോകത്തെയും
പാലിക്കുമന്നാളിലുള്ള സൌഖ്യങ്ങളെ-
ച്ചാലേ പറയുന്നതെന്തു മഹീപതേ!
ധർമ്മമല്ലാതെയധർമ്മമില്ലെങ്ങുമേ
കർമ്മങ്ങൾ വർണ്ണത്തിനുള്ളതിങ്ങേവനും
സത്യമല്ലാതെയസത്യവുമില്ലഹോ
നിത്യം ഹരിസ്മൃതി ചെയ്യുമെല്ലാവനും
മിത്രമെന്യേ ശത്രുവില്ലൊരു കാലത്തും
ശാസ്ത്രവിധിയെന്നിയേ ചെയ്കയില്ലെടോ!
സൌഖ്യമെന്യേ ദുഃഖമില്ലൊരു ജീവനു-
മക്കാലമാധിയും വ്യാധിയെന്നുള്ളതും
ബാലമരണവും ചോരഭയങ്ങളും
പോലവമെന്നുള്ളതുമില്ല ഭൂപതേ!
കല്മഷനാശനമിക്കഥയൊക്കയും
ധർമ്മജൻതന്നോടരുൾചെയ്തു നാരദൻ

ചിത്തം തെളിഞ്ഞിതു ചൊല്ലുന്ന മൎത്ത്യനും
ഭക്തിയോടിക്കഥ കേൾക്കും ജനത്തിനും
നല്ല കഥയിതു കേൾപ്പതിന്നാശയാ
ചൊല്ലുചൊല്ലെന്നു കേട്ടീടും ജനത്തിനും *
അല്ലലകന്നു വാണീടാമൊടുക്കത്തു
നല്ലോൎക്കു ഭക്തിയും മോക്ഷവും കൈവരും.
നാരദൻ ധൎമ്മജനോടരുൾചെയ്തോരു
ചാരുകഥയിതു ശ്രീശുകമാമുനി 3140

ഭൂപതിയാകിയ ശ്രീപരീക്ഷിത്തിനെ-
യാമോദമോടു കേൾപ്പിച്ചവയൊക്കയും
സൂതനും ശൗനകനോടറിയിച്ചിതു
സാദരം കേട്ടു പൂജിച്ചാരവർകളും.
എന്നരചെയ്തു ഗോവിന്ദനെച്ചിന്തിച്ചു
നന്ദിച്ചിരുന്നാൾ കിളിമകളുമന്നു. 3146

ഇതി ശ്രീമഹാഭാഗവതേ
പ്രഹ്ലാദോല്പത്തി സമാപ്തം.

* കേട്ടീടും ജനം = അപേക്ഷിക്കുന്ന ആൾ

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററി വക

പുസ്തകങ്ങൾ.

1	ജപ്പാൻ (പുത്തേഴത്തു ഗോവിന്ദമേനോൻ)	ക.	0	10	0
2	ചന്ദ്രഹാസൻ (നാടകം)		0	10	0
3	കിൎമ്മീരവധം ആട്ടക്കഥ	(സവ്യാഖ്യാനം)	0	5	0
4	ഉത്തരാസ്വയംവരം ആട്ടക്കഥ	,,	0	4	0
5	ഭാഗവതം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തം	,,	0	10	0
6	ഗൌരീചരിതം ഭാഷാചമ്പു	,,	0	8	0
7	കാലകേയവധം തുള്ളൽ	,,	0	6	0
8	ശതകണ്ഠവധം പാന		0	10	0
•9	രാമായണം 24 വൃത്തം		0	8	0
10	ചാണക്യസൂത്രം (കിളിപ്പാട്ട്)		0	12	0
11	വേതാളചരിതം (,,)		1	4	0
12	വിഷവൈദ്യം പാട്ട്		0	2	0
13	ജ്യോൽസ്നിക (വിഷവൈദ്യം)		0	8	0
14	പാൎവ്വതീപരിണയം (കിളിപ്പാട്ട്)		0	8	0
15	മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക തച്ചുശാസ്ത്രം	(സവ്യാഖ്യാനം)	0	12	0
16	രാവണോത്ഭവം ഭാഷാചമ്പു	,,	0	8	0
17	വിച്ഛിന്നാഭിഷേകം ഭാഷാചമ്പു	,,	0	8	0
18	സുഗ്രീവസഖ്യം ഭാഷാചമ്പു	,,	0	8	0
19	അംഗുലീയാങ്കം ഭാഷാചമ്പു	,,	0	8	0
20	ഉദ്യാനപ്രവേശം ഭാഷാചമ്പു	,,	0	8	0
21	മണിമേഖല		1	0	0
22	ചിലപ്പതികാരം		1	8	0
23	ശ്രീരാമാശ്വമേധം (കിളിപ്പാട്ട്)		2	8	0

• തീൎന്നുപോയി.

24	സഹകരണപ്രസ്ഥാനം (കെ. എം.)	1	0	0
25	സാഹിത്യദർപ്പണം 1-ാംഭാഗം	1	8	0
26	സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ദ്വിതീയസമ്മേളനറിപ്പോർട്ട്	2	8	0
27	ആര്യദ്രാവിഡഭാഷകളുടെ പരസ്പരബന്ധം (ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ)	1	12	0
28	ശ്രീകൃഷ്ണൻ (ഗദ്യം)	1	0	0
29	നമ്പ്യാരുടെ രത്നങ്ങൾ (കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതികളിൽനിന്നു സംഗ്രഹിച്ചത്)	1	0	0
30	എഴുത്തച്ഛന്റെ രത്നങ്ങൾ (എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികളിൽനിന്നു സംഗ്രഹിച്ചത്)	1	8	0
31	കൌടില്യന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രം	3	0	0
32	ടി. ടി പദാനുക്രമണിക	0	12	0
33	ത്രിപുരദഹനം ഭാഷാചമ്പു (സവ്യാഖ്യാനം)	0	8	0
34	ബകവധം ഭാഷാചമ്പു ,,	0	8	0
35	ദൂതവാക്യം നാടകം (ഭാഷാഗദ്യം)	0	8	0
36	കേശഗ്രഹണം ഭാഷാചമ്പു (സവ്യാഖ്യാനം)	0	8	0
37	ധനശാസ്ത്രതത്വം (പി. എൻ. കൃഷ്ണൻ)	2	8	0
38	[illegible] ഭാഷാചമ്പു (സവ്യാഖ്യാനം)	0	8	,
39	ഉത്തരരാമായണം (ഗദ്യം) 1-ാംഭാഗം	1	2	0
40	ടി (ടി.) 2-ാംഭാഗം	1	2	0
41	സാഹിത്യദർപ്പണം 2-ാംഭാഗം	2	0	0
42	സാധാരണരോഗങ്ങളും അവയുടെ നിവാരണമാർഗ്ഗങ്ങളും	0	12	0
43	പ്രഹ്ലാദചരിതം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	10	0

അപേക്ഷിക്കേണ്ടും മേൽവിലാസം:—

സിക്രട്ടറി, ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററി,
എറണാകുളം.

Printed at The S. D. Printing Works Ltd, Ernakulam